

Spolufinancováno
Evropskou unií

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ DO ROKU 2028

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Nepomuk a Spálené Poříčí

Obsah

1. Úvod	4
2. Organizační struktura MAP IV	5
2.1 Řídící výbor MAP	5
2.2 Pracovní skupiny	6
2.3 Realizační tým	7
3. Cíle MAP IV	7
3.1. Aktivity projektu	9
4. ANALYTICKÁ ČÁST	16
4.1. Přehled školských zařízení v území MAP ORP Nepomuk IV	16
4.2. Aktualizovaný agregovaný popis potřeb škol v území v projektu MAP IV	17
4.3. Analýza jednání pracovních skupin	39
4.3.1. Pracovní skupina Financování	39
4.3.2. Pracovní skupina Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí	41
4.3.3. Pracovní skupina Rovné příležitosti	44
4.3.4. Pracovní skupina Předškolní vzdělávání	46
4.4. AKTUALIZACE HLAVNÍCH PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ, POPIS JEJICH PŘÍČIN A NÁVRH ŘEŠENÍ	54
4.4.1. Rozvoj regionálního školství – hlavní problémy k řešení	54
4.4.2. Podpora čtenářské gramotnosti – hlavní problémy k řešení	55
4.4.3. Podpora matematické gramotnosti – hlavní problémy k řešení	56
4.4.4. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí - hlavní problémy k řešení	57
4.4.5. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním - hlavní problémy k řešení	58
4.4.6. Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pedagogických pracovníků a podpora managementu třídních kolektivů-hlavní problémy k řešení	59
4.5. ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V ÚZEMÍ ORP NEPOMUK VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/2025	61
4.5.1. Vyjádření realizačního týmu MAP	67
4.5.2. Návrh opatření pro školy v oblasti zdravého a bezpečného klima a zajištění rovných příležitostí	69
5. STRATEGICKÁ ČÁST	76
5.1. Vize	76
5.2. Priority a cíle MAP	76
5.3. Soulad investičních potřeb	82
6. AKČNÍ PLÁNY NA ŠKOLNÍ ROK 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028	83
6.1. Roční akční plán na školní rok 2025/2026	83
6.2. Roční akční plán na školní rok 2026/2027	88
6.3. Roční akční plán na školní rok 2027/2028	92

7. Implementace, monitorování a vyhodnocení realizace MAP	96
7.1. Monitorování a vyhodnocení realizace MAP	96
7.2. Publicita projektu.....	96
7.3. Nejvýznamnější přínosy	97
8. Závěr.....	97

1. Úvod

Místní akční plán (dále jen „MAP“) je v programovém období EU 2021–2027 uplatňovaným nástrojem horizontální i vertikální koordinace aktivit v oblasti vzdělávání, výchovy a v oblastech souvisejících.

Cílem projektů MAP je plán vzdělávání, platný pro konkrétní území, který je zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a mládeže do 15 let. Je to jakási společně vytvořená územní strategie s vizí regionálního vzdělávání do roku 2027.

Na území ORP Nepomuk jsme s akčním plánováním rozvoje vzdělávání začali v roce 2016, abychom v letech 2018–2022 v projektu MAP II. aktualizovali naše plány a vizi a prohloubili nastartovanou spolupráci. Hlavním přínosem projektu je pak komunikace mezi všemi partnery, kteří ovlivňují lokální vzdělávání. Změnou oproti projektu MAP I. bylo začlenění území 4 obcí z ORP Blovice do působnosti našeho akčního plánu. Jedná se o obce Borovno, Míšov, Nové Mitrovice a Milínov a Spálené Poříčí. Stalo se tak z důvodu přirozené lokální blízkosti a dřívější spolupráce se Základní a mateřskou školou ve Spáleném Poříčí, která leží v území sousední ORP Blovice ale v území působnosti MAS svatého Jana z Nepomuku.

Na zpracování této strategie se podíleli různým způsobem a dílem učitelé a ředitelé všech základních i mateřských škol v území Nepomucka a Spáleného Poříčí, zřizovatelé těchto škol i lidé věnující se zájmovému a neformálnímu vzdělávání v tomto území.

Nyní vám předkládáme aktualizovaný dokument MAP IV., který byl v některých svých částech upraven na základě opakovaného zjišťování potřeb ve školách, na základě prioritizace potřeb, kterou udělaly pracovní skupiny zřízené v rámci projektu, na základě zpětných reakcí zjištěných při organizaci vzdělávacích akcí. Další úpravy byly provedeny na základě provedení SWOT3 analýz v oblasti moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí v průběhu školního roku 2024/2025.

Realizovaná opatření uvedená v tomto dokumentu přinesla od doby počátku realizace projektů MAP do území nemalé finanční prostředky určené na vzdělávání veřejnosti, učitelů, dětí a žáků či realizaci aktivit a nákup pomůcek do škol v rámci činnosti pracovních skupin.

Foto: Archiv MAS

2. Organizační struktura MAP IV

2.1 Řídící výbor MAP

Projekt MAP IV pokračoval ve vytvořeném partnerství z období 2016 - 2023. V listopadu 2023 jsme informovali partnery, členy a další aktéry v území o pokračování projektu MAP IV. V lednu 2024 pak proběhlo v Nepomuku společné setkání, kde se aktéři seznámili s obsahem a cíli projektu. Cílem tohoto setkání bylo zejména připomenout dosavadní práci, upevnit a rozšířit lokální partnerství a současně informovat o záměrech MAPu.

Ustanovení členové Řídícího výboru pokračovali v původním složení, projednali a schválili Jednací řád a Statut Řídícího výboru. Noví členové realizačního týmu byli seznámeni s dosavadní činností MAP. Ve své činnosti pokračovaly též tematické platformy, které jsou zaměřeny na podporu bezpečného klima a rovných příležitostí ve školách. Členové pracovních skupin Čtenářská gramotnost a Matematická gramotnost se propojili v rámci nově vzniklé pracovní skupiny Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí.

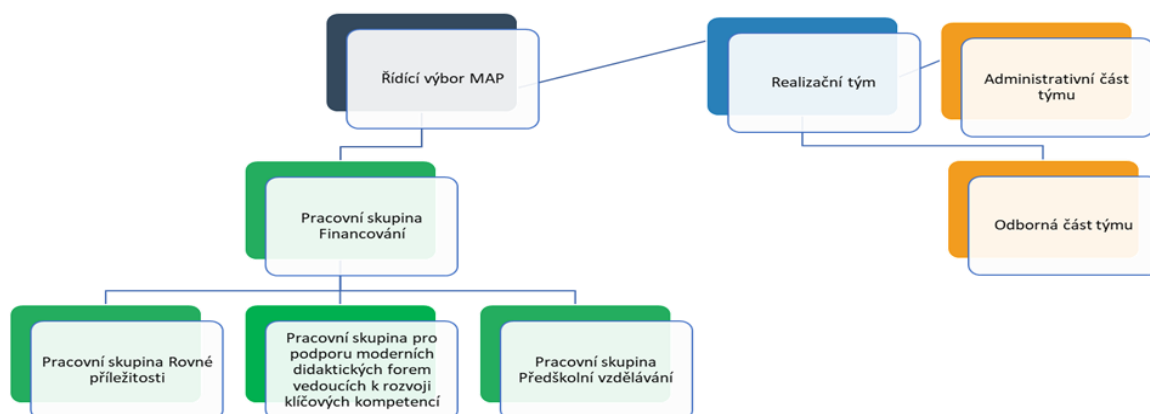
Ve své činnosti pokračovala též platforma setkávání ředitelů a školních metodiků prevence, která si kladla za cíl rozvíjet a podporovat spolupráci mezi odborníky, učiteli a rodiči prostřednictvím lokálního sdílení a předávání zkušeností mezi školami Nepomucka, Blovice a Spálenopoříčska. Vzhledem k cílům projektu pokračovalo i pravidelné setkání ředitelů mateřských a základních škol v rámci aktivity Podpora škol v plánování.

Podpůrná skupina pro učitele a asistenty pedagoga navázala na cyklus vzdělávacích seminářů určených pro asistenty pedagoga na téma nenásilná komunikace ve škole. V rámci těchto setkání měli asistenti prostor pro sdílení příkladů dobré praxe i obtížných situací v oblasti rovných příležitostí a současně podporovala jejich osobnostní rozvoj ve zvládání respektujícího přístupu a prvků nenásilné komunikace.

Je na místě uvést, že většina ředitelů škol a zástupců obcí se do projektu a do plánování zapojila také proto, že podmínkou většiny dotačních titulů je soulad investičních záměrů škol s místním akčním plánem.

Pro potřeby akčního plánování v území ORP Nepomuk byla vytvořena následující organizační struktura MAPu:

Obr.1: Organizační schéma MAP ORP Nepomuk IV

Tabulka č.1: Složení Řídícího výboru MAP ORP Nepomuk IV

Instituce	Jméno a příjmení	Organizace	Členů (13)
Zástupce realizátora projektu MAP	Jindřich Jindřich	MAS svatého Jana z Nepomuku	1
Zástupce krajského akčního plánu (KAP) a zástupce Plzeňského kraje	Petr Mašinda	Krajský úřad Plzeňského kraje	1
Zástupci zřizovatelů škol bez rozdílu zřizovatele	Vladimír Vokurka Marek Baroch	Město Nepomuk Město Nepomuk	2
Zástupce ORP	Jana Berkovcová	ORP Nepomuk	1
Zástupci vedení mateřských, základních a praktických škol	Jaroslav Tolar Štěpánka Löffelmannová Renáta Šustrová	ZŠ Nepomuk ZŠ Kasejovice MŠ Vrčeň	3
Zástupci organizací neformálního a zájmového vzdělávání	Lenka Čengeryová	Náš tábor, z. s.	1
Zástupci základních uměleckých škol	Lenka Kohoutová	ZUŠ Nepomuk	1
Zástupci rodičů	Jana Černá Pavčina Jandošová		2
Zástupce MAS působící na území MAP	Jindřich Haišman	MAS Pošumaví	1

2.2. Pracovní skupiny

V rámci našeho partnerství fungují nyní 4 pracovní skupiny, složené z pedagogů škol, zřizovatelů, ředitelů a dalších aktérů ve vzdělávání z ORP Nepomuk, které se scházejí pravidelně 4x do roka. Pracovní skupiny jsou zaměřeny na povinná a volitelná opatření MAP.

V roce 2024 byly pracovní skupiny transformovány podle nových témat a dle Specifické části pro APU-MAP. Členové pracovních skupin Čtenářská a Matematická gramotnost z předchozího projektu MAP II, III se spojili v rámci nově ustanovené skupiny Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí.

1. Financování
2. Předškolní vzdělávání
3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí
4. Rovné příležitost

2.3. Realizační tým

Tabulka č.2: Složení Realizačního týmu MAP ORP Nepomuk IV

Administrativní tým:	Odborný tým:
Mgr. Adéla Mašková – hlavní manažerka	Mgr. Pavlína Jandošová – koordinátorka MAP
Iva Přibáňová – finanční manažerka	

Více o organizační struktuře a komunikační strategii [ZDE](#).

3. Cíle MAP IV

V souladu s výstupy z MAP II. jsme pro období 2023-2025 ve spolupráci s členy pracovních skupin vybrali opatření týkající se návazných aktivit spolupráce, které členové pracovních skupin vnímají jako klíčové pro zlepšení kvality a rozvoje vzdělávání v mateřských a základních školách v území.

V kontextu zjištění z předchozích projektů MAP, že systémovou změnu a změnu iniciovanou proaktivními jednotlivci ve školách se nedaří přenést na úroveň celého sboru, školy či regionu bez aktivního zapojení zřizovatelů, jsme dospěli k přesvědčení, že je potřeba více podporovat a cíleně podněcovat tvorbu vizí a strategické plánování ve školách.

Kromě povinných aktivit týkajících se podpory moderních didaktických forem vzdělávání vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, rovných příležitostí ve vzdělávání, financování a volitelné aktivity v podobě pracovní skupiny pro předškolní vzdělávání jsme v MAP IV pokračovali v aktivitách, které vyšly z potřeb území v předchozích projektech MAP II a v rámci odborné diskuze v pracovních skupinách MAP III a současně naplňovaly dílčí cíle MAP.

První aktivita: Participativní tvorba vize

Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji

Cílem aktivity bylo motivovat vedení škol a zřizovatele k tvorbě společné vize školy. Pro implementaci nových trendů ve vzdělávání a didaktických metod a změně paradigmatu ve vzdělávání je nezbytné, aby je přijala škola jako celek, nikoli jen jednotliví proaktivní učitelé. Společná vize a její naplňování jsou tedy alfou a omegou úspěšné implementace dalších aktivit.

Druhá aktivita: Tematická setkávání ředitelů ZŠ, MŠ a ZUŠ

Cíl: 1. Opatření: 1.2. Rozvinuté strategické řízení a plánování ve školách)

Cílem aktivity bylo zlepšit strategické řízení a plánování ve školách prostřednictvím pravidelného sdílení aktuálních i dlouhodobých témat, výměna zkušeností a příkladů dobré praxe ve skupině ředitelů vzdělávacích zařízení. V rámci této platformy byla realizována volitelná podaktivita 3.7 Podpora škol v plánování.

Třetí aktivita: Aktivačně motivační akce na téma nové pojetí vzdělávání

Cíl: 2. Opatření: 2.1. Otevřenost změnám-přijetí změny paradigmatu vzdělávání

Aktivita byla zaměřena na rozvoj znalostí, dovedností a postojů pedagogických pracovníků s vazbou na cíle Strategie 2030+. Workshopy se zaměřovaly na nové trendy ve vzdělávání za použití metod neformálního učení, které posiluje rozeznávání kompetencí žáků jimi samotnými. Cílem bylo zvýšit znalostní kapacity pedagogů a asistentů pedagoga v oblasti nového pojetí vzdělávání s důrazem na proměnu obsahu a způsobu vzdělávání a podpořit jejich dovednosti v implementaci nových trendů do výuky.

Čtvrtá aktivita: Supervize pro učitele škol

Cíl: 2. Opatření: 2.2. Osobnostní rozvoj pedagogů a pracovníků ve vzdělávání

Cílem supervizních setkání bylo praktické zažití individuální a týmové supervize jako jedné z možností osobnostního a profesního růstu a kolegiální spolupráce. Supervize byla zaměřena na individuální praxi účastníků setkání a vedla přítomné pedagogy k reflexi praktických zkušeností, vztahů osobního i profesionálního charakteru.

Pátá aktivita: Vzdělávací akce na rozvoj matematické gramotnosti

Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech

Učitelé rozšiřovali své kompetence v rozvoji (před) matematické gramotnosti a témat souvisejících s matematickou gramotností – využívání IT technologií ve výuce s vazbou na rozvoj digitálních kompetencí a rozvoj finanční gramotnosti. Cílem bylo zvýšení matematické gramotnosti u dětí a žáků prostřednictvím kvalitního vzdělávání pedagogů. Sdílení zkušeností škol využitím nových strategií plánování výuky a posilování vnitřní motivace učitelů, zároveň kombinováno s používáním vhodných pomůcek pro zvýšení matematické gramotnosti u dětí a žáků. Sdílení zkušeností škol pro využívání digitálních technologií při rozvoji této kompetence.

Šestá aktivita: Vzdělávací akce na rozvoj čtenářské gramotnosti

Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech

Učitelé rozšiřovali své kompetence v rozvoji (před)čtenářské gramotnosti a témat souvisejících se čtenářskou gramotností – podpora čtenářské gramotnosti ve školách – využívání a vybavení školních knihoven, čtenářských dílen, akcí na podporu čtenářství. V rámci aktivit učitelé získali metodickou podporu pro vlastní realizaci projektu Čtení – nejlepší učení, pro zařazování čtenářské gramotnosti do jiných předmětů (tzv. oborové čtení) a pro plánování výuky, vyhodnocování a hodnocení pokroku žáků ve čtenářské gramotnosti.

Sedmá aktivita: Vzdělávací aktivity v oblasti managementu

Cíl: 1. Opatření: 1.3. Komplexní vzdělávání vedení škol a vzdělávacích zařízení v oblasti managementu

Implementační aktivita se zaměřuje na zvýšení manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání. Ředitel školy je dnes především manažer, který ovládá a používá strategické řízení, plánuje a řídí pedagogický sbor na základě stanovené vize. Cílem je zvýšení manažerských kompetencí ředitelů a vedení

škol, jejich podpora ve strategickém plánování a řízení škol. Díky zvýšení těchto kompetencí a jejich praktickou implementací je větší šance zavést nové didaktické metody v implementačních aktivitách MAP do vzdělávání napříč celou školou.

3.1. Aktivita projektu

Kromě jednání **Řídícího výboru**, který se dle schváleného Jednacího řádu scházel 2x za kalendářní rok, a jeho úkol byl především schvalovat výstupy akčního plánování, bylo zásadní jednání **4 pracovních skupin**. Pracovní skupiny se scházely pravidelně minimálně 4x ročně. Další důležitou diskusní platformou byly **setkání ředitelů ZŠ a MŠ** realizované ve spolupráci s vedoucí odboru školství při MÚ Nepomuk, která byla věnována nejen aktuální problematice v oblasti školské legislativy, ale také prostorem pro vzájemné sdílení příkladů dobré praxe, výměnu zkušeností a realizaci aktivity Podpora škol v plánování. Ředitelé a vedení škol získali intenzivní podporu v oblasti strategického řízení a plánování v rámci aktivity **Participativní tvorba vize** a dalších tematických workshopů a setkání.

V průběhu projektu se dvakrát sešli nad aktuálními tématy v oblasti prevence rizikového chování a zajištění bezpečného klima ve školách **ředitelé spolu se školními metodiky prevence** a dalšími odborníky z řad dalších pracovníků školních poradenských pracovišť. **Podpůrná skupina pro asistenty pedagoga** nabídla asistentům pedagoga pravidelný prostor pro sdílení příkladů dobré praxe i obtížných situací v oblasti rovných příležitostí a současně je podporovala v jejich osobnostním rozvoji, ve zvládnutí respektujícího přístupu a prvků nenásilné komunikace.

Ve spolupráci s členy pracovních skupin a dalších pedagogů se uskutečnilo několik akcí pro děti a žáky. Mateřské školy se prostřednictvím realizované **aktivity pro děti** seznámily s programem Masáže do škol. Ten vyučující zaujal natolik, že z každé zapojené MŠ v průběhu jara 2025 prošel jeden či více pedagogů lektorským programem a nyní mohou udržitelně program praktikovat v mateřských školách v území bez externího lektorského zajištění.

Vyučující mateřských i základních škol se podíleli na implementaci vybraných materiálů z databáze OP VVV/OP JAK do výuky. Hlavními tématy byly **čtenářská a matematická pre/gramotnost, inkluze a wellbeing a psychohygiena**. Žáci ve školách tak posilovali psychickou odolnost a kompetence v oblasti vyrovnávání se s náročnými životními situacemi v programu Zipyho kamarádi, vyzkoušeli si projektovou výuku v komplexním programu Jan Amos Komenský z mínusu na plus, kde se interaktivní a zážitkovou formou seznámili s životem a dílem Komenského a mohli se zapojit do soutěže Měníme svět k lepšímu. Školy dostaly opět možnost zapojit se do programu Čtení – nejlepší učení, kdy implementovali do výuky dílny čtení a pracovali metodami podporujícími čtenářskou gramotnost.

Do procesu akčního plánování jsme se snažili vtáhnout též **rodiče a veřejnost**, pro které jsme uspořádali několik vzdělávacích akcí. V tomto ohledu se nám velmi osvědčila spolupráce s Volnočasovým centrem Fénix a Mateřským centrem Beruška v Nepomuku, které některé z aktivit iniciovalo a podílelo se i na jejich propagaci.

Za nejprínosnější považujeme uskutečněné **vzdělávací aktivity**, uvedené v tabulce níže. Naše snaha korespondovala s přáním našich aktérů: Zažít atraktivní vzdělávací akci v místě, sdílet ji se svým kolegou, společně o ní diskutovat a případně si naplánovat pokračování.

Tabulka č. 3: Realizované aktivity v projektu MAP IV

Časové období	Název/lektor	Komu byl seminář určen	Anotace/téma
leden 2024	Exkurze do Domu dětí a mládeže Sluníčko v Aši Eva Holečková	pedagogové mateřských a základních škol, zřizovatelé a ředitelé škol, organizací neformálního vzdělávání	Kolegiální podpora pro rozvoj rovných příležitostí a tolerance k odlišnostem: seznámení se s prací Domu dětí a mládeže v oblasti podpory rovných příležitostí a tolerance, inspirace pro vlastní projekty a aktivity v rámci školy nebo organizace, získání konkrétních návodů a nástrojů pro práci s odlišnostmi a inkluzí.
únor 2024 - září 2024	Cyklus workshopů pro asistenty pedagoga na téma nenásilné komunikace Eva Soukup	asistenti pedagoga mateřských a základních škol	Nenásilná komunikace - Jak přistupovat k žákům, podmínky změny přístupu dle principů nenásilné komunikace, podstata emoční inteligence a její praktické využití
leden 2024 – listopad 2025	Setkávání ředitelů MŠ a ZŠ Jana Berkovcová (MÚ Nepomuk)	ředitelé MŠ, ZŠ	Platforma pravidelného setkávání ředitelů předškolních zařízení a základních škol v území ORP Nepomuk v rámci aktivity 3.7 Podpora škol v plánování
duben - květen 2024	Koučovací přístup pro ZUŠ Jolana Dočkalová	pedagogický sbor ZUŠ Nepomuk	Cyklus tří setkání nad koučovacím přístupem určený pro pedagogický sbor ZUŠ Nepomuk (týmový koučink, koučovací otázky, koučovací rozhovor/model GROW)
duben 2024 - květen 2024	Rozvoj čtenářské gramotnosti Naděžda Vlasáková Michaela Hlaváčová	pedagogové I. a II. stupně ZŠ	Čtenářské strategie I. Čtenářské dílny a rozvoj čtenářské gramotnosti pro II. stupeň ZŠ Čtenářské dílny pro I. stupeň ZŠ
duben 2024 - prosinec 2024	Rozvoj matematické gramotnosti Pavla Sýkorová Michal Pelc	předškolní pedagogové, učitelé I. a II. stupně ZŠ, ZUŠ	Canva - tvorba letáků a pozvánek Canva pro pokročilé AI pro začátečníky (editace textu), AI pro pokročilé (generování obrázků), Finanční gramotnost pro I. stupeň

Časové období	Název/lektor	Komu byl seminář určen	Anotace/téma
duben 2024	Jak rozvíjet kompetence – úvod do kompetenčního vzdělávání Jolana Dočkalová	učitelé I. a II. stupně ZŠ	Kompetenční přístup jako příležitost podpořit rovné příležitosti ve škole, rozvíjet klíčové kompetence, podpořit aktivní učení, flexibilitu a individualizaci ve škole.
duben 2024 – březen 2025	MISP – program Masáže do škol Hana Hatae	děti z mateřských škol Neurazy, Čížkov, Nepomuk a Starý Smolivec.	Program MISP je založený na vzájemném respektujícím doteku (děti dětem) a to běžně oblečených dětí - v oblasti zad, hlavy, týla a rukou - pod dohledem dospělé osoby. Děti se učí jednoduchou sestavu 15 cviků a další doplňkově aktivizační hry, které budou dále s paní učitelkou či v rodině využívat.
duben 2024	Portfolio pro oblast porozumění čtenému pro žáky 7.tříd Pavčina Jandošová	žáci ZŠ Spálené Poříčí	Využití materiálu Portfolio pro oblast porozumění čtenému pro žáky 7.tříd napříč předměty. Lekce pro žáky s využitím materiálu z databáze OP VVV.
květen 2024	Styly učení Jolana Dočkalová	pedagogové základních škol	Praktický workshop byl věnován různorodosti stylů učení a jak s nimi účinně pracovat pracovat ve vzdělávacích aktivitách. Účastníci se zaměřili na rozpoznání stylů učení žáků/žákyní skrze rozpoznání stylů učení samotných účastníků/účastnic, a na to, jak propojit výukové metody s těmito styly.
květen 2024 – prosinec 2025	Participativní tvorba vize školy Jolana Dočkalová	vedení (ředitelé, zástupci ředitelů) mateřských a základních škol	Cyklus aktivit provedl účastníky tvorbou vize školy od společného stanovení hodnot, po tvorbu strategického plánu školy.
červen 2024 – říjen 2025	Management pro ředitele ZŠ Karel Opravil, Marek Tvrdoň	ředitelé základních škol	Cyklus tří celodenních workshopů na téma management pro ředitele ZŠ s cílem posílit kompetence ředitelů v oblasti školního managementu a pedagogického leadershipu.

Časové období	Název/lektor	Komu byl seminář určen	Anotace/téma
červen 2024 – září 2024	Nadčasové didaktické metody: Hodnoty a jejich integrace do výuky pro učitele Jolana Dočkalová, Lucie Příšovská, Anežka Dvořáková	pedagogické sbory: MŠ Vrčeň, MŠ Čížkov, MŠ Nepomuk, ZŠ Vrčeň, ZŠ a MŠ Žinkovy, ZŠ a MŠ Spálené Poříčí	Workshop "Nadčasové didaktické metody: Hodnoty a jejich integrace do výuky pro učitele" zahrnoval následující témata: Hodnoty ve vzdělávání a jejich integrace do výuky, nástroje a techniky pro podporu hodnot, role učitele při formování hodnot).
červenec 2024 – prosinec 2025	Mentoring pro ředitele škol Jolana Dočkalová Pavel Vítek	ředitelé mateřských a základních škol	Setkání s mentorem ke strategickému řízení a plánování ve školách.
září 2024 – červen 2025	Proškolení v práci s metodikou Zipyho kamarádi Eva Vojáčková	učitelé MŠ a I. stupně ZŠ	Proškolení práce s metodikou Zipyho kamarádi – učitelé se seznámili s východiskem metodiky, získali přehled o obsahu jednotlivých lekcí všech modulů metodiky, v průběhu 16h zdokonalili dovednosti ve vedení lekcí a skrze prožitek role žáka v ukázkové lekci a připravili se na některé možné komplikace v průběhu práce s metodikou ve výuce.
září – prosinec 2024	Čtenářské dílny Věra Šlajerová Pavla Böhmová Hana Cejpová Václava Janoušková	žáci základních škol	Realizace čtenářských dílen za podpory výstupů z databáze OP VVV (S knihou do školy, Čtenářská dílna).
září 2024	Přístupy vedení třídnických hodin Jaromíra Regentová František Hrubý	žáci I. a II. stupně ZŠ Spálené Poříčí	Vyučující implementovali ve vedení třídnických hodin činnosti/metody uvedené v příručce Přístupy k vedení třídnických hodin z databáze výstupů OP VVV.

Časové období	Název/lektor	Komu byl seminář určen	Anotace/téma
říjen 2024	Management pro ředitelky MŠ Karel Opravil, Marek Tvrdoň	ředitelky mateřských škol	Dvoudenní seminář seznámil účastníky s mechanismy efektivního řízení mateřské školy (krizové situace, motivovanost a komunikace v pracovním týmu, efektivní vedení porad, s delegování, reakce na stížnosti, motivace týmu ke společné práci na vizi školy.
říjen 2024	Spolu s dětmi k psychické odolnosti doma i ve škole Hana Čechová	rodiče a širší veřejnost	Beseda zaměřená na posílení psychické odolnosti dětí v rodině i ve škole. Typy a strategie, jak dětem pomoci zvládat náročné situace, budovat sebevědomí a posilovat vzájemnou důvěru.
říjen 2024 – kveten 2025	Podpůrná skupina pro učitele a asistenty pedagoga Eva Soukup	učitelé a asistenti pedagoga MŠ, ZŠ	Sdílení zkušeností a poznatků z praxe v duchu respektující a nenásilné komunikace.
listopad 2024 – září 2025	Setkání školních metodiků prevence a ředitelů škol Eva Soukup Marek Černý	ředitelé, školní metodici prevence, výchovní poradci na ZŠ	Řešená témata: problémy dospívání a management třídních kolektivů.
říjen 2024 – listopad 2024	Společná setkání ředitelů škol se zřizovateli RT MAP	ředitelé a zřizovatelé škol	Setkání zaměřená na sdílení informací o neinvestičních aktivitách školy – ŠVP, vize školy, zajišťování rovných příležitostí.
listopad 2024 – leden 2025	Jan Amos Komenský – Z mínusu na plus Luboš Filip	žáci základních škol	Projektový den pro žáky ZŠ Spálené Poříčí, ZŠ Vrčeň a ZŠ Mileč.
únor 2025	Rozvoj předmatematických dovedností v prostředích Hejného metody Magdalena Málková	předškolní pedagogové a učitelé I. stupně ZŠ	Rozvoj předmatematických dovedností v prostředích Hejného metody.

Časové období	Název/lektor	Komu byl seminář určen	Anotace/téma
prosinec 2024 – březen 2025	Škola bez poražených Hana Čechová	pedagogové základních škol	Kurz komunikačních dovedností dle Dr. Thomase Gordona v rozsahu 40 h.
prosinec 2024	Skupinová supervize pro pedagogy Marie Čechurová Klára Vyletová	Pedagogický sbor ZŠ Spálené Poříčí, MŠ Čížkov a MŠ Neurazy	Individuální/skupinová supervizní setkání poskytují jedinečný prostor ke sdílení zkušeností, reflexi pedagogické praxe a hledání společných řešení výzev, se kterými se ve své práci pedagogové setkávají.
únor 2025	Na stejné startovní čáře – den pro rovné příležitosti Eva Holečková, Lenka Krupková	veřejnost	Celodenní komunitní akce zaměřená na zvyšování povědomí o rovných příležitostech mezi ženami a muži, osobami s různým zdravotním či sociálním zázemím a dalšími skupinami ohroženými diskriminací. Cílem bylo oslovit široké spektrum veřejnosti – včetně těch, kteří jsou k tématu obvykle lhostejní nebo kritičtí.
únor 2025	Vědomá komunikace pro rodiče: Klíč k porozumění a spolupráci mezi školou a rodinou Hana Čechová	rodiče a širší veřejnost	Beseda pro rodiče zaměřená na efektivní komunikaci a budování porozumění ve vztazích mezi rodiči, učiteli a dětmi. Zásady vědomé komunikace, které podporují otevřenost, respekt a spolupráci.
březen 2025	Kompetence pracovníků s mládeží Lucie Přišovská	zástupci formálního i neformálního vzdělávání v území	Workshop se zaměřil na identifikaci klíčových kompetencí pracovníka s mládeží v kontextu aktuálních výzev a potřeb mladých lidí. Účastníci měli příležitost reflektovat vlastní praxi, sdílet zkušenosti a pojmenovat oblasti vyžadující posílení. Výstupem byl soubor návrhů na rozvoj dovedností a zlepšení kvality práce s mládeží a zahrnutí metod neformálního vzdělávání do denní praxe.

Časové období	Název/lektor	Komu byl seminář určen	Anotace/téma
březen 2025	Sport jako nástroj pro inkluzi Otmar Libera	veřejnost	Cílem aktivity bylo podpořit rovnost příležitostí, vzájemné porozumění a rozvoj pohybových schopností všech dětí bez ohledu na jejich schopnosti a zázemí v území Nepomucka a Spálenopoříčska.
březen 2025	Společně objevujeme svět generace Alfa - trendy, výzvy, perspektivy Barbora Kiss	pedagogové mateřských a základních škol, asistenti pedagoga	Seznámení účastníků s výsledky ročního výzkumu „Generace alfa – cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu“.
Březen – duben 2025	Finanční gramotnost na I. stupni ZŠ Jana Skalová, Andrea Vavřichová	žáci I. stupně ZŠ (ZŠ Kasejovice, ZŠ Nepomuk)	Lekce Peníze v ČR - využití námětů edukačních aktivit pro rozvoj finanční gramotnosti na I. stupni ZŠ z databáze výstupů OP VVV.
duben 2025	Facilitované setkání k tvorbě vize ZŠ a MŠ Spálené Poříčí Jolana Dočkalová Josef Hruška	pedagogický sbor ZŠ a MŠ Spálené Poříčí	Individuální práce v týmech ZŠ a MŠ (analýza aktuálního stavu, stanovení priorit, tvorba akčního plánu, revize dokumentů). Společná diskuze a sdílení navržených kroků. Formulace finální podoby klíčových priorit.
duben – květen 2025	Figurková školička Věra Tomášková Renáta Šustrová	děti z mateřských škol Čížkov a Vrčeň	Inspirativní příklad dobré praxe Učíme se v zahradě: realizace aktivity Figurková školička – činnost rozvíjející předmatematické dovednosti. Učitelky pracovaly s metodickým materiálem z databáze výstupů OP VVV.
květen 2025	Přístup k traumatizovanému dítěti ve škole Jiřina Ullmanová	pedagogové mateřských a základních škol, asistenti pedagoga	Traumatizované děti ve školním prostředí, přístup učitele žákovi s traumatem.
květen 2025	Umět se učit - rozvoj kompetence k učení Jolana Dočkalová	pedagogové mateřských a základních škol, asistenti pedagoga	Workshop zaměřený na podporu kompetence Umět se učit jako vzdělávacího trendu v kontextu Strategie 2030+.

4. ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část je základem pro další společné plánování v území. Původní analytickou část MAP III, která byla zpracována v roce 2022, bylo nutné aktualizovat na základě nových dat a informací z území a revidovat a upravit strukturu jednotlivých kapitol.

4.1. Přehled školských zařízení v území MAP ORP Nepomuk IV

Tabulka č.4: Přehled školských zařízení

Typ zařízení	Obec
Mateřská škola	Čížkov, Mladý Smolivec, Kasejovice, Vrčeň, Nekvasovy, Nepomuk, Neurazy, Žinkovy, Hořehledy, Spálené Poříčí
Základní škola s 1. stupněm	Vrčeň, Mileč
Základní škola se 2. stupněm	Nepomuk, Kasejovice, Žinkovy, Spálené Poříčí
Základní umělecká škola	Nepomuk (s pobočkou v Kasejovicích)
Střední škola	SOU Oselce (s pobočkou v Blovicích)

V dokumentu MAP I. byla zpracovaná důkladná analýza školství v území ORP Nepomuk, viz str. 14-46, kapitola Analytická část (dostupné [zde](#)).

V roce 2020 jsme v rámci aktualizace přikročili i k hodnocení škol v souvislosti s povinnými a volitelnými opatřeními MAP II. a provedli rozhovory s řediteli škol na níže uvedené otázky.

Soubor aktualizovaných otázek pro analýzu opatření MAP v mateřských školách se zaměřoval na pět vzájemně provázaných oblastí. Nejprve se zjišťovalo, zda škola pracovně využívala programy na podporu matematické a čtenářské pre-/gramotnosti, tedy zda aktivně rozvíjela u dětí základní počítačové a čtenářské dovednosti již v období předškolního vzdělávání. Dále se hodnotilo, jestli měla škola ve svém ŠVP nastaveny vlastní specifické činnosti, kterými se odlišovala od běžné praxe — šlo o jedinečné aktivity nebo projekty odpovídající místním podmínkám a potřebám dětí. Třetí oblast se věnovala strategickému plánování: zjišťovalo se, zda měla škola jasně formulovanou strategii a vizi do budoucna a do jaké míry byli pedagogové zapojeni do jejich tvorby. Čtvrtá otázka sledovala komunikační mechanismy – jak škola komunikovala uvnitř (mezi učiteli, vedením a zaměstnanci) i navenek (s rodiči, partnery, veřejností). Konečně pátý bod ověřoval, zda škola naplňovala princip otevřené školy, tedy zda byla ochotná a schopná přizpůsobit se dialogu s rodinami i s odbornou veřejností a sdílet své provozní i výchovné postupy.

Soubor otázek pro analýzu opatření MAP v základních školách byl rozdělen do tří tematických okruhů. V první oblasti „Gramotnosti a kompetence“ se kladl důraz na spolupráci školy s nestátními neziskovými organizacemi, knihovnami a dalšími odborníky: zjišťovalo se, zda škola aktivně vyhledávala tuto externí podporu při rozvoji matematické a čtenářské gramotnosti a jaké konkrétní metody využívala. Druhá oblast, „Spolupráce s rodiči a veřejností“, se zaměřovala na to, jestli škola nabízela rodičům pravidelné konzultační hodiny, zda byli rodiče vítáni i během vyučování a jakým způsobem se podíleli na dalších

aktivitách školy. Třetí okruh, „Strategické plánování a management“, znovu ověřoval, zda měla škola vypracovanou strategii a vizi, jak do jejich tvorby zapojovala pedagogický sbor, jaké komunikační mechanismy fungovaly uvnitř i navenek a do jaké míry škola naplňovala koncept otevřené školy.

Co se týče hodnocení škol za jednotlivá povinná opatření MAP, nelze úroveň jednotlivých škol objektivně posoudit. K takovému posouzení by byl zapotřebí kvantitativní i kvalitativní výzkum v každé škole u vzorku všech cílových skupin. V našem případě se realizační tým MAP musel opřít především o rozhovor s ředitelem či ředitelkou školy a o podněty členů pracovních skupin, které se jednotlivými tématy zabývaly. Z tohoto důvodu může být celkový komentář u některých škol spíše orientační a do určité míry vycházet z perspektivy respondenta, který za školu na otázky odpovídal.

4.2. Aktualizovaný agregovaný popis potřeb škol v území v projektu MAP IV

Členové realizačního týmu MAP na každé zapojené škole v území projektu MAP zpracovali na základě rozhovorů s řediteli škol v průběhu II. pololetí školního roku 2019/2020 reflexi s názvem „Popis potřeb školy pro další rozvoj“.

RT MAP agregoval potřeby všech škol zapojených do projektu do souhrnného dokumentu, který byl podkladem pro aktualizaci analytické části a navrhování aktivit škol a aktivit spolupráce do Strategického rámce (SR) MAP v průběhu realizace projektu MAP II.

V průběhu projektu MAP III v rámci realizace podaktivity A1.7. Podpora škol v plánování došlo na základě aktualizovaných dat a informací k aktualizaci části týkající se stávajícího stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluze v území MAP, revize analýzy stavu a potřeb škol, SWOT3 analýzy za jednotlivé oblasti včetně identifikace příčin. (dostupné [zde](#))

V projektu MAP IV pokračovala realizace volitelné podaktivity Podpora škol v plánování, jejímž cílem bylo pokračovat v posílení přenosu reálných potřeb ze škol do plánu v území MAP a rozvíjet atmosféru spolupráce v rámci pedagogických sborů při společném plánování aktivit ve školách v prioritních tématech MAP. Předání poznatků ze škol proběhlo formou tematických minikonferencí, kterých se účastnili zejména odpovědní pedagogičtí pracovníci v daných tématech (koordinátor ŠVP, členové ŠPP, apod.). Zápisy z těchto akcí sloužily jako podklad pro aktualizaci agregovaného popisu potřeb škol v území ORP Nepomuk a Spálené Poříčí.

V průběhu let 2022 - 2025 zpracovávaly školy reflexi/popis potřeb školy v těchto tématech:

- **čtenářská pre/gramotnost** a rozvoj potenciálu každého žáka,
- **matematická pre/gramotnost** a rozvoj potenciálu každého žáka,
- **moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí**
- **rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech** (rovné příležitosti ve vzdělání, inkluze)
- **rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním**
- **podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů**
- **další potřeby rozvoje školy** (vize školy, vlastní identita školy, další výzvy, kariérové poradenství, modernizace stávajícího stavu budov a vybavení, další vzdělávání pedagogů, digitální kompetence pedagogů, komunikace směrem ven, personální zajištění, zkvalitňování výuky, revize školních vzdělávacích programů)

Školy využily ke zpracování reflexí tyto vstupní informace:

- vlastní hodnocení, které škola provedla v dotazníkovém šetření MŠMT
- vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT, které škola provádí na konci realizace projektu tzv. šablon
- aktuální zkušenosti a názory ředitelů škol
- aktuální zkušenosti a názory pedagogických pracovníků ve školách
- podklady zaslané realizačním týmem MAP (podklady jsou přílohou tohoto dokumentu – jsou zde návodná témata, o kterých lze diskutovat)
- případně mohly školy využít další nástroje zjištění pokroku (s využitím například evaluačních nástrojů – výstupů projektu Cesta ke kvalitě, s využitím kritérií rozvoje školy ČŠI nebo s případným využitím aktuálních výsledků šetření ČŠI ve škole, zapojením rodičů a ostatních partnerů školy do hodnocení, zapojením žáků do hodnocení školy apod.).

Tento dokument je jejich agregovanou verzí pro celé území MAP. Pro přehlednost je dokument rozdělen na potřeby zapojených mateřských škol, základních škol a základní umělecké školy.

4.2.1. Popis potřeb mateřských škol v ORP Nepomuk a Spálené Poříčí

4.2.1.1. Čtenářská pregramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Co proběhlo dobře

Mateřské školy uvedly několik aktivit, které u nich probíhají dobře. Jednou z nejčastěji využívaných a chválených aktivit v této oblasti je práce s knihou, a to v nejrůznějších podobách, na které mateřské školy kladou důraz. Velmi využívanou metodou je čtení pohádek před spaním a následné převyprávění textu po spánku. Na denním pořádku jsou také společné vyprávění příběhů/pohádek podle obrázků v rámci řízených činností. Dále je kladen důraz na rozšiřování slovní zásoby a správnou výslovnost. Děti v mateřských školách se učí s pomocí didaktických pomůcek pro rozvoj čtenářství pracovat s textem, což jim pomáhá při jejich dalším rozvoji. Některé školy jsou vybaveny i tablety nebo interaktivní tabulí.

Většina mateřských škol považuje jako dobře zrealizovanou aktivitu dětskou knihovnu, kterou si zřídila za pomoci dotačních titulů nebo z příspěvku zřizovatele. Knihy a časopisy v knihovnách jsou průběžně obměňovány.

Další fungující a oblíbenou aktivitou mateřských škol z území je návštěva městských a obecních knihoven a aktivní účast na akcích, které knihovny pořádají.

Na některých školkách také významně fungují vzájemné konzultace s jinými zařízeními, v rámci kterých dochází k výměně zkušeností a poznatků. Jako přínosné mateřské školy uvádějí kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a semináře pro pedagogy, kterých se zúčastnily.

Osvědčilo se také předávání knih dětem na tzv. pasování na prvňáčky = moje první kniha a návštěva předškoláků z mateřských škol v základních školách, které jsou pro ně spádové.

Mateřské školy se zapojují do projektů podporujících čtenářství (Celé Česko čte dětem), v rámci kterých se jim daří do vzdělávací činnosti zapojovat rodiče a prarodiče. Některé školy zařazují týdenní bloky věnující se rozvoji předčtenářské gramotnosti a podporují rozvoj řeči v rámci pravidelných ranních komunitních kruhů.

V čem byly školy úspěšné

Mateřské školy se shodují na úspěchu zejména v dostatečném vybavení dětských knihoven a dostatečném využívání didaktických pomůcek pro rozvoj čtenářské pregramotnosti.

Jedna školka s úspěchem realizuje čtenářské dílny. Děti na základě rozšířeného povědomí o četbě a čtenářství jako takovém vnímají, že čtení je přirozenou součástí života.

Některé mateřské školy jako úspěch uvádějí také zájem učitelek o rozvoj této oblasti a výrobu vlastních didaktických pomůcek (nejčastěji pracovních listů), které následně využívají při výuce s dětmi. Velmi úspěšně hodnotí zapojení se pedagogů do dalšího vzdělávání a sdílení zkušeností v rámci pedagogického sboru nebo v rámci různých škol. Úspěch vidí mateřské školy také v chuti a motivaci pedagogů se dále vzdělávat a využívat svoji fantazii pro zavádění nových prvků do výuky.

Dalším úspěchem jsou pro mateřské školy v území spolupráce se základními školami, knihovnami a účasti v soutěžích a projektech (např. Celé Česko čte dětem). Díky těmto aktivitám se zvyšuje připravenost dětí na školu. Mateřské školy plní ve čtenářské pregramotnosti cíle dle RVP.

Kde je příležitost pro rozvoj

Větší mateřské školy v území vidí možnost zlepšení se situace v oblasti čtenářské pregramotnosti ve snížení se počtu dětí ve třídách, kdy bude možné se dětem pravidelněji a precizněji věnovat, zejména těm, které mají již v předškolním věku problémy s vyjadřováním, skládáním vět atd.

Další možné zlepšení vidí ve využití logopeda na školách a s tím souvisejícím zahájením včasné logopedické péče. Mateřské školy nemají čtenářské koutky a čtenářské dílny (například z důvodu místa nebo nedostatku financí), by tyto aktivity rády zřídily. Školky dále vidí rezervy v materiálu, didaktických pomůckách či knihách, které je potřeba neustále obměňovat, což je finančně nákladné. Ne vždy jsou pomůcky pro rozvoj čtenářství kvalitní. Mateřské školy by rády zapojily více do svých aktivit (např. předčítání dětem) také rodiče, což se jim ale nedaří. Mateřské školy by se také rády zlepšily efektivitu využívání didaktických pomůcek a IT technologií.

V čem školy potřebují podporu

Požadavky mateřských škol pro jejich zlepšení můžeme rozdělit na několik oblastí. Jednou z nich je zajištění financí na vybavení školek v oblasti čtenářství – rozšiřování dětských knihoven, nákup interaktivních tabulí, notebooků, tabletů, přehrávačů apod. a dále na potřeby související spíše s legislativou (snížení počtu dětí ve třídách, dotační tituly, vysoká administrativní zátěž, nedostatek logopedů). Výrazný je i problém malotřídních školek, kde učí například jen dva pedagogové a uvolňování nebo zástupy jsou velkým problémem. Mateřské školy také vítají sdílení zkušeností a ukázky dobré praxe v této oblasti. MŠ velmi pociťují zejména absenci odborníků na kompenzaci logopedických vad. Problémem je i nedostatek času na další vzdělávání, někteří učitelé by uvítali webináře, kterých by se mohli účastnit po pracovní době. Učitele velmi zajímají i prvky Montessori pedagogiky. Mateřské školy by také rády sdílely zkušenosti s ostatními školami v území a uvítaly by rovněž dostupnost kvalitních vzdělávacích seminářů pro pedagogy v oblasti rozvoje předčtenářské gramotnosti a dostupnost kvalitní logopedické péče či spolupráci s logopedy.

4.2.1.2. Matematická pregramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Co proběhlo dobře

Mateřské školy uvedly několik aktivit, které u nich probíhají dobře. Nejčastěji využívané a chválené aktivity v této oblasti jsou: didaktické hry, stavebnice a PC programy. Děti v mateřských školách se učí s pomocí didaktických pomůcek pro rozvoj matematiky a logiky pracovat s různými úkoly, což jim pomáhá při dalším rozvoji v této oblasti. Některé mateřské školy jsou vybaveny i tablety, interaktivními tabulemi. Vzhledem k nákladnému pořízení těchto pomůcek je ale tato nabídka ve školách omezena. Většina mateřských škol považuje své pedagogy za dostatečně proškolené v rámci matematické pregramotnosti a velmi dobře hodnotí sdílení zkušeností v rámci pedagogického sboru i mezi školami navzájem. V mateřské škole v Čížkově se velmi dobře daří zařazování prvků Hejného matematiky. Mateřské školy jsou též velmi dobře vybaveny digitálními pomůckami.

V čem byly školy úspěšné

Mateřské školy vnímají úspěch zejména ve znalosti dětí v této oblasti. Některé děti před vstupem do základní školy číslice rozpoznávají, umějí je napsat. Také umějí rozpoznat tvary, barvy a logicky uvažují nad řešením úloh. Úspěch vidí zejména ve vhodně zvolených pomůckách a metodách pedagogů.

Některé mateřské školy vyzdvihují úspěch ve své vybavenosti (multimédia, didaktické pomůcky atd.)

Některé mateřské školy jako úspěch uvádějí zájem pedagogů o rozvoj v této oblasti a výrobu vlastních didaktických pomůcek, které následně využívají při výuce s dětmi. Velmi úspěšně hodnotí zapojení se pedagogů do dalšího vzdělávání a sdílení zkušeností v rámci pedagogického sboru nebo v rámci různých škol. Úspěch vidí mateřské školy také v chuti a motivaci pedagogů se dále vzdělávat a využívat svoji fantazii pro zavádění nových prvků v oblasti prematematiky/logiky.

Jako úspěch také vnímají možnost individuálního přístupu k předškolním dětem v odpoledních hodinách, kdy je počet dětí ve školce nižší – pedagogové mají možnost hraní společenských her se zaměřením na logiku, prostorové myšlení, počítání. Mateřské školy plní v matematické pregramotnosti cíle dle RVP.

Kde je příležitost pro rozvoj

Větší mateřské školy v území vidí možnost zlepšení se situace v matematické pregramotnosti ve snížení se počtu dětí ve třídách, kdy bude možné se dětem pravidelněji a precizněji věnovat, zejména těm, které mají již v předškolním věku problémy.

Školky dále vidí rezervy v materiálu, didaktických pomůckách, ICT vybavení a dalších multimediálních potřebách, které jsou finančně náročné a při jejich koupi je třeba je pravidelně obměňovat.

Mateřské školy by uvítaly další vzdělávání pedagogických pracovníků pro všechny pedagogy na škole. Zejména v oblasti využívají IT technologií v rámci matematických aktivit. Vidí také možnost v dalším aktivním vyhledávání kurzů DVPP, které jsou dobře hodnocené, problémem ale jsou na malých školách zástupy a jejich finanční zajištění.

Mateřské školy by se mohly zlepšit v nastavení svých cílů a v systematictější práci v oblasti prematematiky/logiky i ve sdílení informací ze vzdělávacích seminářů.

V čem školy potřebují podporu

Požadavky mateřských škol pro jejich zlepšení můžeme rozdělit na několik oblastí. Jednou z nich je zajištění financí na vybavení školek v oblasti prematematiky/logiky – modernizace didaktických pomůcek, nákup ICT vybavení, audiotechniky apod. Dále na potřeby související spíše s legislativou

(snížení počtu dětí ve třídách, dotační tituly, vysoká administrativní zátěž). Výrazný je i problém malotřídních školek, kde učí například jen dva pedagogové a uvolňování nebo zástupy jsou velkým problémem. Zlepšení také mateřské školy vidí v lepším systematickém nastavení svých cílů v této oblasti a ve větší spolupráci se základními školami. Mateřské školy také vítají sdílení zkušeností a ukázky dobré praxe. Mateřské školy by potřebovaly zlepšit využívání IT techniky a tudíž by uvítaly dostupné a kvalitní semináře pro pedagogy zaměřené na rozvoj IT dovedností.

4.2.1.3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Co proběhlo dobře

Školy úspěšně aplikovaly moderní didaktické formy, jako jsou program Začít spolu, respektující komunikace, projektové a kooperativní učení, prožitkové učení a učení mimo prostory školy – například prostřednictvím vycházek na přírodní zahradu, výletů do ZOO nebo na farmy. Dobře se osvědčilo také využívání interaktivních technologií, jako jsou tablety, interaktivní tabule, mikroskopy, binokulární lupy či vzdělávací roboty Bee Bot. Pedagogové dbali na individualizaci výuky díky menším počtům dětí ve třídách a podporovali práci ve skupinách, která rozvíjela kooperaci. Důraz byl kladen na prožitkové učení s vazbou na přírodu i na environmentální projekty.

V čem byly školy úspěšné

Školy dosáhly výrazného zlepšení v rozvoji klíčových kompetencí dětí, zejména v komunikaci, týmové spolupráci a kritickém myšlení. Úspěšně se podařilo rozvíjet samostatnost a odpovědnost dětí v běžných situacích. Školám se dařilo vytvářet rodinné prostředí, kde pedagogové přistupovali k dětem individuálně a s respektem k jejich potřebám. Úspěšné byly také environmentální a polytechnické projekty, které propojují výuku s přírodou. Spolupráce s odborníky a využívání projektových dnů dále posílily kvalitu vzdělávání.

Kde je příležitost pro rozvoj

Školy by mohly lépe integrovat moderní technologie do výuky, což by dále rozvinulo digitální kompetence dětí. Dále je prostor pro zlepšení v kooperaci a skupinové práci, s inspirací prvky programu Začít spolu, a větší podporu polytechnického vzdělávání. Mohla by se zlepšit také sebeprezentace škol, například prostřednictvím inovace webových stránek, a systém zpětné vazby pro děti i rodiče by mohl být efektivnější a pravidelnější. Výuka cizích jazyků by mohla být posílena, aby děti získaly lepší základy pro další vzdělávání.

V čem školy potřebují podporu

Školy potřebují podporu v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů, zejména v moderních didaktických metodách, digitálních dovednostech a polytechnické výchově. Je třeba jim pomoci s financováním pro nákup nových technických pomůcek a vybavení, jako jsou interaktivní tabule, tablety či logopedická péče, kterou některé školy stále postrádají. Dále by uvítaly pomoc s orientací v možnostech získání dotací a se zpracováním žádostí o finance z dotačních titulů. Velká potřeba je i v motivaci rodičů k aktivnímu zapojení do školních projektů a ve více času pro pedagogickou práci a práci s týmy učitelů.

4.2.1.4. Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech (rovné příležitosti, inkluze)

Co proběhlo dobře

Mateřským školám se daří začleňovat všechny děti bez rozdílu do kolektivů tříd. Pedagogové provádí diagnostickou péči průběžně, vyhodnocují stanovený plán a volí další postupy pro dosažení co nejlepší integraci a rozvoj dětí. Mateřské školy využívají nejrozumnější pomůcky pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami.

Školy pravidelně komunikují s rodiči a zvou je ke konzultacím. Funguje také spolupráce s asistenty. Pedagogové mají chuť se v této oblasti vzdělávat. Velký zájem je o sdílení příkladů dobré praxe a vzdělávací semináře v oblasti implementace rovných příležitostí napříč mateřskými školami v území. Mateřské školy se aktivně věnují individualizaci a diferenciaci výuky, děti mají možnost výběru z nabízených aktivit. Provádí průběžně dle potřeby diagnostickou péči a vytváří plány pedagogické podpory, které následně vyhodnocují a konzultují spolu s rodiči. Velmi dobře je též hodnocena spolupráce se základními školami. Snaží se též detekovat děti nadané.

V čem byly školy úspěšné

Mateřské školy se snaží vhodně začleňovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami do kolektivů jednotlivých tříd. Pedagogové se chtějí dále vzdělávat v této oblasti a získané zkušenosti aplikují do praxe. V rámci zkvalitnění inkluzivního vzdělávání se zaměstnanci škol průběžně vzdělávají prostřednictvím nabídky DVPP NPI, KCVJŠ Plzeň, hojně také navštěvují tematicky zaměřené semináře pořádané v rámci MAP II. Školy jsou vybaveny pomůckami pro práci s těmito dětmi a dobře v nich funguje spolupráce s asistenty. Školy se snaží poskytovat pravidelnou zpětnou vazbu rodičům. Některé mateřské školy využívají k tomuto účelu i vlastní dotazníky nebo komunikují s rodiči prostřednictvím elektronické komunikace. Mateřské školy se snaží aktivně podporovat spolupráci pedagogů a jejich asistentů. Mnohé školy se snaží aktivně budovat dobré psychosociální klima a zaměřují se na to, aby každé dítě zažívalo úspěch a mělo možnost se rozvinout bez ohledu na své zdravotní, socioekonomické odlišnosti či odlišný mateřský jazyk. Při společných činnostech pedagogové přihlížejí k odlišným potřebám věkových skupin i jednotlivců.

Kde je příležitost pro rozvoj

Možnost zlepšení mateřské školy vidí v hloubkovém proškolení pedagogických sborů v konkrétních formách poruch dětí (autismus, hyperaktivita, agresivita atd.). Mateřské školy by také rády prohloubily spolupráci s rodiči dětí, kteří o ni nemají zájem.

Většina škol však uvádí, že nepodniká v rámci zlepšení inkluzivního vzdělávání žádné specifické kroky. Pokud ve škole není asistent pedagoga, nezamýšlí se hlouběji nad jeho případnou pozicí (výběrové řízení, nejvyšší nutné dosažené vzdělání, případně další požadavky). Svou pozornost pak zaměřují zejména na děti s přiznanou potřebou podpůrných opatření. Péči o nadané žáky nedokáží blíže specifikovat.

V čem školy potřebují podporu

Vedení mateřských škol pociťuje jako alarmující nedostatek logopedů a nezáměr rodičů věnovat se nápravě logopedických vad řeči. Dále školy uvádějí, že v rámci poskytování individuálního přístupu by potřebovaly snížit počty žáků ve třídách. Mateřské školy by se mohly zlepšit v nastavení svých cílů a v

systematičtější práci v oblasti rovných příležitostí.

4.2.1.5. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním znevýhodněním

Co proběhlo dobře

Školy úspěšně zaváděly individuální přístup vůči žákům, zejména těm se sociálním znevýhodněním, a přizpůsobovaly výuku jejich potřebám. Podpůrná opatření jako asistenti pedagoga, speciální pomůcky a metodická podpora byla ve školách dobře dostupná. Spolupráce se speciálně-pedagogickými centry (SPC), pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a dalšími institucemi, včetně Rané péče, se podařila navázat a udržovat. Pedagogové postupně zvyšovali povědomí o inkluzi a práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Školy pravidelně organizovaly metodická setkání pedagogů k řešení individuálních potřeb žáků a nabízely doučování. V některých případech se podařilo vybudovat bezpečné a podporující prostředí, kde každý žák mohl zažít pocit úspěchu a seberealizace.

V čem byly školy úspěšné

Školám se dařilo nejen podporovat žáky s různými typy znevýhodnění, ale také rozpoznávat a rozvíjet jejich talenty a silné stránky, ať už byly kreativní, sportovní nebo akademické. Učitelé dokázali efektivně využít speciální pomůcky a správně diagnostikovat potřeby jednotlivců. Dobré klima školy, vybudované na důvěře, respektu a bezpečném prostředí, podporovalo rozvoj psychosomatického zdraví dětí. Školy také úspěšně pracovaly na začleňování dětí s podpůrnými opatřeními a uplatňovaly principy inkluze, přičemž šlo o školy schopné přijmout všechny děti bez rozdílu. Spolupráce s rodiči a budování partnerského vztahu se rodinami žáků s sociálním znevýhodněním byla také na dobré úrovni.

Kde je příležitost k rozvoji

Školy by měly systematičtěji zavádět diagnostiku vzdělávacích potřeb všech žáků, aby byl individuální přístup precizněji přizpůsoben jejich schopnostem a situaci. Nedostatky jsou především v kvalitě a dodržování individuálních vzdělávacích plánů. Rovněž se ukázala potřeba rozšířit a zlepšit další vzdělávání pedagogů v práci s různými formami znevýhodnění, včetně specializovaného vzdělávání asistentů pedagoga. Větší pozornost by měla být věnována i větší flexibilitě vzdělávacích metod, aby se každý žák mohl maximálně rozvíjet bez ohledu na své sociální či zdravotní znevýhodnění. Komunikace s rodiči některých znevýhodněných dětí by mohla být intenzivnější, zejména skrze pravidelné konzultace a aktivnější zapojení do vzdělávacího procesu.

V čem školy potřebují podporu

Školy potřebují zejména pomoc s náborem a stabilizací kvalitních asistentů pedagoga, kteří jsou klíčoví při podpoře žáků se znevýhodněním. Dále je potřeba pomoci s financováním a získáváním dotací na rozšíření materiálního vybavení a bezbariérovost školních prostor. Pomoc by také uvítaly v oblasti odborného školení pedagogů a asistentů, včetně podpory jejich dalšího profesního rozvoje. Důležitá je i podpora v oblasti lepší komunikace a budování důvěry s rodinami sociálně znevýhodněných žáků, například prostřednictvím workshopů a poradenských služeb pro rodiče. V neposlední řadě školy potřebují více času a organizační podpory pro efektivní realizaci inkluzivních vzdělávacích přístupů.

4.2.1.6. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Co proběhlo dobře

Školy systematicky rozvíjely pedagogické a didaktické kompetence prostřednictvím rozmanitých forem dalšího vzdělávání – od odborných seminářů a workshopů v rámci MAP až po kurzy financované z OP JAK. Uskutečnily kolektivní supervize a navázaly individuální mentoringy, což posílilo vzájemnou výměnu zkušeností i reflexi výuky. V řadě zařízení byly zavedeny metodické poradní týmy, které pravidelně řešily konkrétní didaktické výzvy a sdílely osvědčené postupy. Dobrých výsledků dosáhly také ve vytváření jasných pravidel a postupů pro řešení běžných problémů ve třídách, což přispělo k klidnějšímu a předvídatelnějšímu prostředí pro děti i učitele.

V čem byly školy úspěšné

Podpora kompetencí vedla k výraznému zlepšení kvality výuky – učitelé již běžně využívali diferenciaci úloh, formativní hodnocení a projektové vyučování. Digitální dovednosti pracovníků se díky praktickým tréninkům v oblasti interaktivních tabulí, tabletů či vzdělávacích robotů rychle rozšířily, což výrazně posílilo motivaci žáků. Ředitelé škol rovněž upevnili roli lídra-manažera: uměli lépe plánovat DVPP, delegovat pravomoci a koordinovat didaktické inovace napříč sborovým kolektivem. Týmová spolupráce mezi pedagogy se stala přirozenou součástí vnitřního fungování školy.

Kde je příležitost k rozvoji

Chybí dlouhodobá a ucelená strategie profesního rozvoje, díky níž by se DVPP nestalo řadou náhodných akcí, ale kontinuálním procesem. Mnohé školy dosud nezrealizovaly plánované vzájemné hospitace a roční evaluační cykly didaktických metod, což komplikuje systematické šíření dobré praxe. Rovněž není dostatečně rozvinutá podpora práce s třídními kolektivy v oblasti prevence konfliktů a rozvoje sociálních dovedností žáků – učitelé potřebují více konkrétních nástrojů a metod pro facilitaci skupinové dynamiky.

V čem potřebují školy potřebují podporu

Odborné zázemí třeba doplnit externími lektory-specialisty na inkluzi, psychologii a společenské kompetence, aby se podpora třídních kolektivů neomezovala jen na obecné semináře. Financování menších škol brání v nákupu moderních pomůcek i zajištění dostatečného času pro DVPP, proto by uvítaly asistenci při získávání dotací a grantů. Dále je potřeba poskytovat pedagogům specifické metodické návody a facilitované supervize pro střednědobé i dlouhodobé plánování rozvoje učitelských kompetencí. Pro klíčové vedení škol by měla být dostupná školení zaměřená na strategické řízení a efektivní komunikaci uvnitř týmu.

4.2.1.7. Další potřeby rozvoje mateřských škol

Co proběhlo dobře

Školy úspěšně realizovaly rekonstrukce prostor, které výrazně zlepšily podmínky pro výuku a každodenní provoz. Zmodernizovaly umývárny, školní kuchyně, jídelní výtahy a instalovaly rekuperaci, což přispělo k lepšímu prostředí pro žáky i zaměstnance. Významným krokem byla obnova chodeb, fasád a topení v mateřských školách, stejně jako vytvoření přírodní zahrady, která podporovala environmentální výchovu. Školy také přeměnily logopedickou učebnu na knihovnu, čímž zvýšily dostupnost vzdělávacích zdrojů.

V čem byly školy úspěšné

Školy dokázaly efektivně využít dostupné finance k obnově a modernizaci svých prostor, čímž zvýšily atraktivitu a funkčnost budov. Dobře zvládly plánování a realizaci stavebních úprav, které zároveň zohlednily potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podpořily inkluzi. Úspěšně se zapojily do budování bezpečného a přívětivého prostředí, například rozvojem zahrad a herních prvků v mateřských školách, což přispělo k lepšímu rozvoji dětí i zaměstnanců. Rovněž se podařilo zlepšit vybavenost škol moderními didaktickými pomůckami.

Kde je příležitost pro rozvoj

Školy by měly rozšířit kapacity svých zařízení, protože stávající třídy a prostory jsou často naplněny na maximum. Dále je potřeba upravit a zkulturnit školní zahrady tak, aby lépe vyhovovaly vzdělávacím a relaxačním potřebám dětí. Vyžaduje se také zvýšená spolupráce při získávání dotací, kterou některé školy zatím nevyužívají efektivně. Zlepšení potřebuje i prezentace škol navenek, zejména správa a aktualizace webových stránek, které by měly lépe komunikovat nabídku a úspěchy školy veřejnosti i rodičům.

V čem školy potřebují podporu

Školám chybí odborná podpora při získávání finančních zdrojů a administrativní pomoc s přípravou projektů a žádostí o dotace. Potřebují také konzultace s odborníky z oblasti logopedie, psychologie a financí, které by jim pomohly řešit specifické potřeby. Významná je podpora v rozšiřování kapacit – například výstavba nových tříd a zařízení – včetně bezbariérovosti školních prostor. Školy rovněž potřebují intenzivnější nabídku vzdělávacích seminářů zaměřených na předmatematickou gramotnost, Montessori pedagogiku, digitální gramotnost a další odborné oblasti. Pomoc uvítají také při větší angažovanosti rodičů v rámci výchovně-vzdělávacího procesu a ve zlepšení spolupráce mezi všemi zainteresovanými stranami.

4.2.2. Popis potřeb základních škol v ORP Nepomuk a Spálené Poříčí

4.2.2.1. Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Co proběhlo dobře

Základní školy uvedly několik aktivit, které u nich probíhají dobře. Jednou z nejčastějších aktivit v této oblasti je práce s knihou, a to v nejrůznějších podobách, ať už dle nastaveného ŠVP nebo nad jeho rámec. Velmi využívanou metodou jsou prezentace vlastních knih žáků v hodinách a psaní čtenářských deníků. Dále je kladen důraz na rozšiřování slovní zásoby, správnou výslovnost, interpretaci vět atd. Některé školy jsou vybaveny tablety, notebooky, interaktivními tabulemi a audiovizuálními potřebami, které učitelé mohou využívat i pro rozvoj čtenářství. Školy pravidelně samy pořádají recitační soutěže, nebo se jich účastní. Některé školy se také v oblasti čtenářství účastní nejrůznějších projektů (Noc s Andersenem, Celé Česko čte dětem).

Většina základních škol disponuje školní knihovnou, jejíž fond školy průběžně doplňují. Školy, které zavedly čtenářské dílny nebo kluby, hodnotí tyto aktivity na podporu čtenářství velmi pozitivně. V oblasti čtenářské gramotnosti poskytuje mnoho škol také doučování. V rámci čtenářských dílen se osvědčila spolupráce s rodiči. Cílem těchto aktivit je žáky v základních školách motivovat, což se daří.

Základní školy využívají pro testování žáků v oblasti čtenářské gramotnosti různé projekty – SCIO, KALIBRO.

Další fungující a oblíbenou aktivitou základních škol z území je návštěva městských a obecních knihoven a aktivní účast na akcích, které knihovny pořádají. Navštěvují se ale také muzea, divadla atd. Dále jsou pořádány v rámci projektu MAP vzdělávací programy, které také podporují rozvoj čtenářské gramotnosti.

Na některých školách také významně fungují vzájemné konzultace s jinými zařízeními, při nichž dochází k výměně zkušeností a poznatků. Jako přínosné základní školy uvádějí kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci podpory čtenářské gramotnosti a další semináře pro pedagogy, kterých se zúčastnili. Pedagogové využívají ve výuce i vlastní materiály, které sami sestavili.

Základní školy spolupracují se školami mateřskými, ale osvědčuje se i spolupráce napříč I. a II. stupněm ZŠ. ZŠ Vrčeň organizuje v rámci samostatného projektu čtení s rodiči a prarodiči. Někteří vyučující využívají při rozvoji čtenářské gramotnosti s úspěchem metody R.W. C.T. Motivovaní vyučující zejména na I. stupni zavádí pravidelné čtenářské dílny, na druhém stupni se některým vyučujícím osvědčuje propojení slohu a literatury, badatelská a mediální výuka. Školy spolupracují s obecními/městskými knihovnami a organizují besedy se spisovateli.

V čem byly školy úspěšné

Základní školy se shodují na úspěchu zejména v oblasti recitačních soutěží a zapojování se do nejrůznějších projektů. Některé školy úspěch vidí také v dostatečném vybavení knihoven.

Jako nejúspěšnější aktivity základní školy v území uvádějí zavedení čtenářských klubů, dílen, projektů na podporu čtenářství (MAP II nabízí možnost zapojení do projektu Čtení – nejlepší učení) a doučování. Z reflexy vyplývá, že rodiče tuto formu motivace ke čtenářství velmi vítají a pochvalují si i zájem dětí o četbu doma. Žáci škol na základě rozšířeného povědomí o četbě a čtenářství jako takovém vnímají, že čtení je přirozenou součástí života.

Některé základní školy jako úspěch uvádějí také zájem pedagogů o rozvoj této oblasti. Velmi úspěšně hodnotí zapojení se pedagogů do dalšího vzdělávání a sdílení zkušeností v rámci pedagogického sboru nebo v rámci různých škol. Úspěch vidí základní školy také v chuti a motivaci pedagogů se dále vzdělávat a využívat svoji fantazii pro zavádění nových prvků v oblasti čtenářství.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami včetně nadaných žáků školy uplatňují především individuální přístup, pracují s diferencovanými úkoly a rozšiřujícím učivem. Mnoho škol též poskytuje či alespoň doporučuje rodičům logopedickou péči.

Dalším úspěchem jsou pro základní školy v území spolupráce s knihovnami. Jako úspěšné hodnotí zapojené školy a vyučující také programy na podporu čtenářské gramotnosti v rámci projektu MAP.

Učitelé velmi kladně hodnotili vzdělávací akce na podporu čtenářství, které jsme nabídli v uplynulých dvou letech (Ochutnávka metod kritického myšlení; Práce s filmovou ukázkou; Kooperativní metody ve výuce českého jazyka a literatury).

Úspěchem pro základní školy je také aktivizace rodičů v této oblasti. Základní školy plní ve čtenářské gramotnosti cíle dle ŠVP.

Kde je příležitost k rozvoji

Základní školy v území vidí možnost zlepšení se situace v oblasti čtenářské gramotnosti ve snížení se počtu žáků ve třídách, kdy bude možné se žákům pravidelněji a precizněji věnovat.

Další zlepšení vidí ve včasné diagnostice žáků a v prohloubení zájmu žáků o čtení ve spolupráci s rodiči.

Některé základní školy, které nemají čtenářské koutky a čtenářské dílny, knihovničky nebo čítárny (například z důvodu místa nebo nedostatku personálního zajištění), by tyto aktivity rády zřídily.

Mnoho škol má stále problémy s umístěním (chybějící prostory, nedostatečné vybavení) a pravidelnou obnovou knižního fondu a ICT vybavení (tiskárna, připojení k internetu) školních knihoven.

Školám chybí více času, který by mohly čtení ve výuce věnovat. Tento nedostatek by dle jejich vyjádření mohla vyřešit revize RVP. Dalším nedostatkem je, že pedagogové většinou pracují "na vlastní pěst" - tzn. nedozví se, kdo a jak rozvíjí u dětí složky čtenářské gramotnosti. Nové metody nejsou ve většině případů zaneseny do dokumentů školy a tudíž záleží pouze na učitelích, zda je ve výuce budou či nebudou aplikovat. Rozvoj čtenářské gramotnosti probíhá napříč všemi předměty. Oborové čtení se však u učitelů II. stupně není prioritou.

K podpoře rozvoje čtenářské gramotnosti by dle několika vyjádření pomohla větší osvěta pojmů, které se vztahují k jejímu rozvoji, sdílení zkušeností mezi učiteli, podpora vzájemné komunikace a plánování rozvoje čtenářství mezi učiteli-dohodnout se na cílech, postupech a metodách napříč pedagogickým sborem. Nástrojem pro zlepšení by mohla být i evaluace školy v oblasti čtenářské gramotnosti a podpora spolupráce s rodiči žáků. Školy nemají vypracovaný systém vzájemné podpory.

V čem potřebují školy podporu

Požadavky základních škol pro jejich zlepšení můžeme rozdělit na několik oblastí. Jednou z nich je zajištění financí na vybavení škol v oblasti čtenářství – rozšiřování dětských knihoven, nákup interaktivních tabulí, notebooků, tabletů, přehrávačů apod. a dále na potřeby související spíše s legislativou (včasné diagnostické vyšetření žáků, navýšení finančních, navýšení hodinové dotace českého jazyka, snížení počtu dětí ve třídách, dotační tituly, vysoká administrativní zátěž, nedostatek logopedů,

nedostatek kvalifikovaných pedagogů). Výrazný je i problém malotřídních škol, kde učí například jen dva pedagogové a uvolňování nebo zástupy jsou velkým problémem. Základní školy také vítají sdílení zkušeností a ukázky dobré praxe. Základní školy by také uvítaly kvalitní nabídky kurzů dalšího vzdělávání v kombinaci s workshopy.

Z dotazování v jednotlivých školách vyplývá, že ve školách nejsou obecně vytvořeny vhodné podmínky pro podporu a efektivní rozvoj čtenářské gramotnosti. Chybí jednak podpora čtenářské gramotnosti, která by měla být koncepční a neměla by probíhat živelně a nahodile, a to jak na úrovni MŠMT, tak na úrovni jednotlivých škol – např. školní plány podpory ČG.

Další nejednoznačnou oblastí je připravenost učitelů, kteří by si měli uvědomovat a rozumět tomu, jak důležitý s významný je rozvoj čtenářské gramotnosti u žáků, měli by se dobře orientovat v této oblasti (rozumět termínům, mít představu o obsahovém jejím vymezení, vědět, jakými vědomostmi a dovednostmi mají být žáci v průběhu školní docházky a na jejím konci vybaveni, měli by být vybaveni metodicky a dokázat ve výuce používat řadu nástrojů, forem a metod pro rozvoj čtenářské gramotnosti, sami být vyspělými čtenáři). Učitelé však většinou těmito kompetencemi k výuce čtenářské gramotnosti nejsou vybaveni.

Ve školách chybí provázanost výuky čtenářské gramotnosti napříč výukovými předměty. Čtenářská gramotnost by se měla rozvíjet jak v předmětu český jazyk, tak i v ostatních předmětech s ohledem na jejich specifika a připravenost oborových pedagogů.

4.2.2.2. Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Co proběhlo dobře

Školy využívají ve výuce převážně standardní postupy ve výuce matematiky: matematické uvažování, argumentace komunikace, práce s chybou, možnost různého (žákům bližšího) postupu výpočtu nebo řešení slovních či matematických úloh, diskuse nad funkčností zápisů slovních úloh, práce s představivostí i zážitkem, propojení výuky s praxí (finanční gramotnost) včetně dostupných matematických programů. Na některých školách učitelé zařazují do výuky prvky činnostního a programovaného učení.

Na základní škole ve Spáleném Poříčí pedagogové na 1.stupni vyučují matematiku s prvky Hejného metody, dobrovolně a pravidelně konzultují metodu v rámci kolegiální podpory, vzájemně hospitují a pracují v týmu. Bezplatně tak získávají pomůcky k výuce, které by jinak museli kupovat. Žáci mají možnost poznávat matematiku z jiného pohledu, než je klasická metoda učení a rozvíjet vnímání matematických dovedností v souvislostech a beze strachu ze špatné známky.

Žáci v základních školách se učí s pomocí didaktických pomůcek pro rozvoj matematiky a logiky pracovat s různými úkoly, což jim pomáhá při dalším rozvoji v této oblasti. Některé základní školy jsou vybaveny i tablety, interaktivními tabulemi, výukovými programy. Vzhledem k nákladnému pořízení těchto pomůcek je ale tato nabídka ve školách omezena.

Většina základních škol považuje své pedagogy za dostatečně proškolené v rámci matematické gramotnosti. Pedagogové se dle slov vedení také průběžně proškolují, což zvyšuje jejich kompetence v oblasti matematiky.

S nadanými žáky pracují školy individuálně. Na některých školách jsou zřízeny kluby zábavné matematiky nebo deskových her. Pro žáky ohrožené neúspěchem jsou na některých školách zřízeny hodiny

doučování. Většina škol pokrok žáků v oblasti matematické gramotnosti cíleně nesleduje. Některé školy využívají testování žáků formou testů SCIO nebo Kalibro, nebo k tomuto účelu využívají vlastní školní testy na úrovni ročníků. Všechny školy se také účastní soutěží (Pythagoriáda, Matematická klokan, Matematická olympiáda).

ZŠ Spálené Poříčí se osvědčuje dělení hodin matematiky a českého jazyka ve 4., 5. a 7.ročníku, jde o opatření ke sledování vzdělávacích výsledků žáků. Školy shodně uvádějí, že se zlepšuje a lépe funguje zavádění digitálních technologií do výuky. Někteří učitelé se věnují rozvoji finanční gramotnosti. Při rozvoji matematické gramotnosti někteří vyučující využívají s úspěchem deskové hry (Abaku, Blokus, Ubongo, různé tangramy apod.)

V čem byly školy úspěšné

Základní školy vnímají úspěch zejména ve schopnosti žáků využívat logické postupy v praxi, ve výsledcích průběžného testování nebo v přijímacích řízeních na střední školy. Úspěch vidí také ve vhodně zvolených pomůckách a metodách pedagogů.

Některé základní školy vyzdvihují úspěch ve své vybavenosti (multimédia, programy, didaktické pomůcky atd.)

Některé základní školy jako úspěch uvádějí zájem pedagogů o rozvoj této oblasti. Velmi úspěšně hodnotí zapojení se pedagogů do dalšího vzdělávání. Úspěch vidí základní školy také v chuti a motivaci pedagogů se dále vzdělávat a využívat svoji fantazii pro zavádění nových prvků v oblasti matematiky/logiky. Základní školy jsou úspěšné v soutěžích (Pythagoriáda, Matematický klokan, Matematická olympiáda). Jako úspěch také vnímají možnost individuálního přístupu k nadaným dětem. Některé základní školy si chválí zavedení klubů zábavné logiky/matematiky, doučování.

Kde je příležitost k rozvoji

Větší základní školy v území vidí možnost zlepšení se situace v matematické gramotnosti ve snížení se počtu žáků ve třídách, kdy bude možné se žákům pravidelněji a precizněji věnovat.

Prostor pro zlepšení vidí některé školy v průběžné aktualizaci metod a forem práce v hodinách matematiky včetně netradičních způsobů výuky (prvky Hejného matematiky, činnostního učení) a jejich zařazení do dokumentů školy. Možné zlepšení by přinesl i společně dohodnutý postup, jak rozvíjet matematickou gramotnost žáků školy a určit si prioritní oblasti, na které se zaměřit. Ve školách chybí společná koncepce pro rozvoj matematické gramotnosti i odborná diskuze v rámci předmětových komisí, sdílení v rámci pedagogických sborů. Pedagogické sbory jsou často zatíženy fluktuací vyučujících nebo se potýkají s nedostatkem aprobovaných vyučujících, což se odráží na nižší úrovni výuky matematiky. Školy se snaží obnovovat vybavenost informačních a komunikačních technologií dle svých aktuálních možností. Školy dále vidí rezervy v materiálu, didaktických pomůckách, ICT vybavení a dalších multimediálních potřebách, které jsou finančně náročné a při jejich koupi je třeba je obměňovat. Zároveň vyučující často nejsou dostatečně informováni o dostupných pomůckách a technologiích, které má škola k dispozici. Ve školách chybí plány financování na pořízení potřebných pomůcek.

Vidí také možnost v dalším aktivním vyhledávání kurzů DVPP, které jsou dobře hodnocené, problémem ale jsou na malých školách zástupy.

Dále by některé základní školy uvítaly větší komunikaci s rodiči a jejich větší zapojení do aktivit škol v oblasti matematiky.

Některé základní školy pocítují možnost zlepšit se v nastavení svých cílů a v systematictější práci v oblasti matematiky/logiky.

V čem potřebují školy podporu

Z dotazování v jednotlivých školách vyplývá, že ve školách nejsou obecně vytvořeny vhodné podmínky pro podporu a efektivní rozvoj matematické gramotnosti. Matematická gramotnost není ve většině škol cíleně rozvíjena, z metodického hlediska chybí ve výuce častější řešení problémových úloh, schopnost matematizovat reálné situace, praktické využití poznatků z matematiky, formování občanského kritického myšlení, práce s chybou, aj. Podpora matematické gramotnosti není koncepční a probíhá živelně a nahodile, a to jak na úrovni MŠMT, tak na úrovni jednotlivých škol.

Velmi významným faktorem pro rozvoj matematické gramotnosti je odpovídající kvalifikace učitelů matematiky, jejich vyšší úroveň informační gramotnosti a účast učitelů v rozvojových projektech a různých formách dalšího vzdělávání. Učitelé se však většinou necítí být vybaveni v plném rozsahu odpovídajícími kompetencemi pro rozvoj matematické gramotnosti u žáků. Ve školách chybí provázanost výuky matematické, digitální a finanční gramotnosti napříč výukovými předměty. Učitelé nemají dostatek vhodného výukového materiálu, vhodnou literaturu musejí často i obtížně hledat, pomůcky jsou doplňovány nahodile. Informační a komunikační technologie jsou obecně stále v pozadí a žáci k nim nemají odpovídající přístup, což souvisí s nedostatečným prostorovým a materiálním vybavením, na které mnohé školy upozorňují.

4.2.2.3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Co proběhlo dobře

Školy aktivně zapojovaly moderní didaktické metody do výuky, včetně kritického myšlení, formativního hodnocení, činnostního učení a diferenciací v rámci třídy. Pedagogové pravidelně využívali nabízené kurzy, webináře a školení zaměřená na rozvoj klíčových kompetencí, přičemž někteří se do vzdělávání hlásili z vlastní iniciativy.

Dobře fungovala integrovaná tematická výuka a spolupráce napříč ročníky prostřednictvím projektů. Školy úspěšně podporovaly aktivní čtenářství a zážitkové čtení, často s využitím vlastních knihoven sloužících zároveň jako čtenářské dílny. Učitelé mezi sebou sdíleli příklady dobré praxe, materiály ze školení a inspirovali se navzájem, v některých případech docházelo i k vzájemným hospitacím a tandemové výuce. Preventivní aktivity, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení se staly běžnou součástí výuky, stejně jako propojování vyučovaných témat se školní družinou.

V čem byly školy úspěšné

Školy dosáhly výrazných úspěchů v zavádění projektové a skupinové práce, která podporovala osobní rozvoj žáků a osvojování dovedností potřebných pro 21. století. Individuální přístup k žákům a zaměření na jejich specifické potřeby se ukázaly jako klíčové pro akademický i osobní růst.

Úspěšně se podařilo organizovat akce a soutěže podporující spolupráci mezi žáky, což přispělo k rozvoji komunikačních a týmových dovedností. Školy prokázaly schopnost aktivně se zapojovat do různých projektů a inovací, které obohatily vzdělávací proces. Učitelská kavárna vytvořila neformální prostor pro sdílení dobré praxe mezi kolegy, mladí pedagogové pak přinášeli nové pohledy na výuku zaměřenou na

klíčové kompetence.

V dějepisu probíhalo projektové vyučování s pátráním po předcích, žákovský parlament podporoval občanské vzdělávání formou aktivní účasti na rozhodovacích procesech a při adaptačních kurzech byla využívána zážitková pedagogika. Školy také začaly zapojovat umělou inteligenci do jednotlivých hodin napříč předměty.

Kde je příležitost k rozvoji

Školy by mohly více integrovat moderní technologie do každodenní výuky, aby žáci lépe rozvíjeli digitální kompetence potřebné pro budoucí výzvy. Rozšíření škály didaktických metod by umožnilo lépe odpovídat individuálním potřebám a stylům učení jednotlivých žáků. Formativní hodnocení zatím není ve všech školách plně využíváno, stejně jako podpora kritického myšlení u většího počtu žáků. Větší zapojení by si zasloužilo učení venku s inspirací programem „Učíme se venku“, které by přineslo více pohybu a přímého kontaktu s přírodou. Tandemová výuka by mohla být rozšířena a proškolení celého pedagogického sboru by zajistilo jednotnější úroveň implementace moderních metod. Zavedení učících se platforem v rámci pedagogických sborů by posílilo sdílení zkušeností mezi učiteli a zlepšilo jejich motivaci k zavádění inovací ve výuce. Posílení výuky cizích jazyků, zejména angličtiny, by lépe připravilo žáky na budoucí vzdělávací a kariérní příležitosti.

V čem školy potřebují podporu

Školy potřebují další vzdělávání učitelů v oblasti moderních didaktických metod a technologií, které by posílilo jejich schopnost efektivně zavádět nové výukové strategie. Pomoc s orientací v možnostech dotování některých aktivit a se zpracováním žádostí o dotace by usnadnila financování inovací. Dodatečné finanční zdroje jsou nezbytné pro investice do moderního vybavení a výukových pomůcek podporujících inovativní přístupy.

Školy by uvítaly další školení nebo workshopy zaměřené na formativní hodnocení, které již některé z nich částečně absolvovaly v rámci Šablon. Stáže pro některé kolegy ve školách s dobrou praxí by přinesly praktickou inspiraci a motivaci ke změnám. Spolupráce s odborníky a institucemi specializujícími se na moderní výukové technologie a metodiky by přinesla nové perspektivy a nástroje pro výuku.

Školy také potřebují podporu při začleňování vybraných moderních didaktických metod do závazných dokumentů školy (ŠVP) a při vytváření dalších možností ke spolupráci v pedagogickém sboru, včetně teambuildingu. Sdílení příkladů dobré praxe mezi okolními školami a navázání vzájemné spolupráce by dále posílilo kvalitu vzdělávání v celém regionu.

4.2.2.4. Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech (rovné příležitosti, inkluze)

Co proběhlo dobře

Základním školám se daří začleňovat všechny žáky bez rozdílu do kolektivů tříd. Pedagogové provádí diagnostickou péči průběžně, vyhodnocují stanovený plán a volí další postupy pro dosažení co nejlepší integraci a rozvoj žáků. Dle zjištěných informací školy pravidelně komunikují s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou. Některé základní školy využily personální podpory v rámci šablonových projektů, což je posunulo dále a ulehčilo jim práci s žáky v kolektivu školy. Z hlediska vedení škol funguje

také spolupráce s asistenty pedagogů. Základní školy využívají nejrozličnější pomůcky pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami. Některé školy si pochvalují programy pro rozvoj rovných příležitostí ve vzdělávání v rámci projektu MAP k tomuto tématu.

Školy zajišťují rovné vzdělávací příležitosti pro všechny žáky zejména přítomností asistentů pedagoga, pedagogickou intervencí, absolvováním vzdělávacích akcí pro zaměstnance školy, mimoškolními aktivitami, doučováním, zájmovými kroužky, hodnocením a prací dle zásad pro vzdělávání a hodnocení žáků se SVP, tvorbou pracovních listů či pořizováním speciálních a kompenzačních pomůcek pro žáky s IVP.

Na žádné škole neexistují výběrové třídy. Tato skutečnost napomáhá vytvoření rovných vzdělávacích příležitostí pro všechny žáky základních škol v ORP Nepomuk.

V čem byly školy úspěšné

Základním školám se daří vhodně začleňovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami do kolektivů jednotlivých tříd. Některí pedagogové a asistenti se chtějí dále vzdělávat v této oblasti a získané zkušenosti aplikují do praxe.

Školy jsou dobře vybaveny pomůckami pro práci s těmito žáky. Všechny základní školy v území MAP ORP Nepomuk IV nabízí v různé míře možnost návštěvy výuky. Všechny základní školy také spolupracují s mateřskými školami ze svého okolí a se spádovými poradenskými zařízeními.

Na některých školách fungují kvalifikovaně personálně obsazená školní poradenská pracoviště (speciální pedagog, školní metodik prevence), což se pozitivně odráží jak v práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami (logopedická podpora, individuální práce s žáky, důraz na individualizaci a diferenciaci výuky, podpora a vedení skupiny asistentů pedagoga), tak v rámci podpory zdravého a bezpečného klimatu školy. Součástí ZŠ Spálené Poříčí je od září 2023 přípravná třída MŠ, která významně podpoří přechod žáků z mateřské do základní školy a podpoří úspěšnost žáků v 1. ročníku.

Kde je příležitost k rozvoji

Možnost zlepšení základní školy vidí v hloubkovém proškolení pedagogických sborů v konkrétních formách poruch dětí (autismus, hyperaktivita, agresivita atd.), někteří pedagogové by uvítali zvýšení nabídek kurzů pro práci s nadanými dětmi. Základní školy by také rády prohloubily spolupráci s rodiči žáků, kteří o ni dle jejich slov nemají zájem.

Školy mohou průběžně vylepšovat spolupráci školy s rodiči, vytvářet příležitosti zažít úspěch pro všechny žáky, vnímat chybu u žáků i učitelů jako příležitost k učení nikoliv jako selhání. Současně je vhodné v rámci další podpory rozvoje potenciálu žáků zapracovat nové metody a přístupy do školních vzdělávacích programů včetně cílů a obsahu vzdělávání spolu s průběžným vyhodnocováním přínosů.

Školy až na výjimky nepodporují cíleně žáky nadané, také plošně neprobíhá individualizace a diferenciaci výuky. Didaktické postupy umožňující vzdělávání různorodých kolektivů realizují pouze někteří pedagogové. Rozvoj potenciálu jednotlivých žáků mohou usnadnit i některá další opatření např.: zaměřovat se na výsledky žáka, nikoli na jeho osobnost, podporovat používání formativního hodnocení, klást důraz na respektující komunikaci ve škole, stanovovat kritéria výuky ve škole či poskytovat podporu začínajícím učitelům.

V čem potřebují školy podporu

Základní školy potřebují pomoci ve společném sdílení zkušeností a ukázek dobré praxe v tomto tématu. Ředitelé ve většině případů nevěnují dostatečnou pozornost funkci asistentů pedagoga na svých školách, nejsou stanoveny podmínky komunikace učitel-asistent pedagoga. Výsledky šetření poukazují i na nedostatečně zmapovanou situaci z hlediska rovných příležitostí a rozvoje potenciálu každého žáka na školách. Ve většině případů záleží na jednotlivých učitelích, jak aktivně k tématu inkluze osobně přistoupí. Ve školách obecně chybí odborná diskuze na výše uvedené téma, oblast rovných příležitostí není systémově ukotvena.

Školy potřebují podporu zvenku zejména v oblasti plánování metodické a další podpory pro pedagogické pracovníky + profesní rozvoj učitelů a asistentů pedagoga. Uvědomují si, že je nutné posilovat kompetence pedagogů, aby uměli zacházet se specifickými vzdělávacími potřebami dětí a zvládání různorodých situací ve třídě včetně práce s heterogenní třídou a rozvoj potenciálu se sociálním nebo jiným znevýhodněním. Současně v území chybí kvalitní vzdělávací nabídka DVPP v oblasti pedagogické diagnostiky, formativního hodnocení, podpora žáků s OMJ, spolupráce učitele a asistenta pedagoga.

4.2.2.5. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Co proběhlo dobře

Školy podporují individuální přístup učitelů k žákům a snaží se přizpůsobovat výuku potřebám jednotlivců, což se ukazuje jako klíčový faktor pro efektivní rozvoj každého dítěte. Podpůrná opatření, jako jsou asistenti pedagoga, speciální pomůcky a metodická podpora, je ve školách dobře dostupná a aktivně využívána. Spolupráce se speciálně-pedagogickými centry (SPC), pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a Ranou péčí Diakonie funguje na vysoké úrovni a přináší školám potřebnou odbornou podporu.

Zvyšuje se povědomí pedagogů o inkluzi a práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, což se projevuje v každodenní praxi. Pravidelná metodická setkávání pedagogů k řešení individuálních potřeb žáků se stala běžnou součástí školního života. Školy realizují programy zaměřené na rozvoj sociálních dovedností a osobnostní růst, jako například program Zipyho kamarádi, a nabízejí doučování přímo ve škole. Důraz je kladen na vytváření inkluzivního prostředí podporujícího rozmanitost a přijímání všech žáků bez rozdílu.

V čem byly školy úspěšné

Školy dokázaly efektivně podporovat nejen žáky se znevýhodněním, ale také rozvíjet jejich talenty a silné stránky v kreativní, sportovní i akademické oblasti. Individuální přístup a vytváření bezpečného prostředí, kde každý žák mohl zažít pocit úspěchu, přispěly k jejich osobnímu rozvoji a integraci do školního kolektivu.

Úspěšná spolupráce s poradenskými institucemi a dalšími partnery umožnila školám poskytovat komplexní podporu žákům s různými formami znevýhodnění. Pedagogové prokázali schopnost přizpůsobit výukové metody tak, aby každý žák mohl využít svůj potenciál bez ohledu na své znevýhodnění. Školy vytvořily rodinné prostředí založené na důvěře, respektu a vzájemném porozumění,

což pozitivně ovlivnilo psychosomatické zdraví dětí. Podařilo se také navázat partnerský vztah s rodinami žáků, zejména těch čelících sociálním znevýhodněním.

Kde je příležitost k rozvoji

Školy by měly zavést systematičtější diagnostiku vzdělávacích potřeb všech žáků, aby individuální přístup byl lépe přizpůsoben jejich schopnostem a aktuální situaci. Více pozornosti je třeba věnovat personalizovaným vzdělávacím plánům a jejich pravidelné aktualizaci na základě pokroku žáka, protože v některých případech dochází k nekvalitnímu zpracování nebo nedodržování těchto plánů.

Nedostatečné proškolení pedagogů v práci s dětmi s různými typy znevýhodnění představuje další oblast ke zlepšení, stejně jako další vzdělávání asistentů pedagoga a jejich systematické vedení a podpora v rámci škol. Je potřeba zajistit dostatek asistentů pedagoga a odborníků přímo ve škole, jako jsou speciální pedagogové či školní psychologové. Pedagogy je třeba podporovat v získávání dovedností pro práci s různorodými třídními kolektivy, včetně práce s emocemi, budování empatie a předcházení konfliktům.

Školy by měly posílit sdílení dobré praxe mezi sebou navzájem a navázat těsnější kontakt s rodinami žáků, zejména těch čelících sociálním znevýhodněním, zaměřit se na budování důvěry a vytvoření skutečně partnerského vztahu. Organizování pravidelných konzultací a setkání, kde se rodiče aktivně zapojují do vzdělávání svých dětí, by přispělo k lepší spolupráci. Školy by mohly rozšířit nabídku podpůrných programů pro žáky se znevýhodněním, aby lépe odpovídala jejich specifickým potřebám. Posílení komunikace a zvyšování povědomí mezi rodiči o dostupných podpůrných službách by zlepšilo spolupráci mezi školou a rodinami.

V čem školy potřebují podporu

Dodatečné finanční prostředky by pomohly školám investovat do materiálních a personálních zdrojů potřebných pro efektivní podporu žáků se znevýhodněním. Školy potřebují podporu v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů zaměřeného na inkluzivní výuku a práci s různorodými třídními kolektivy, což by posílilo jejich schopnosti při podpoře všech žáků.

Nabídka podpory rodičům například ve formě workshopů na téma práce s dětmi doma nebo poradenství v oblasti výchovy by přispěla k lepší domácí podpoře žáků. Spolupráce s odborníky na inkluzi a speciální pedagogiku by mohla přinést nové perspektivy a strategie pro efektivní podporu žáků se znevýhodněním.

Pomoc při zajištění finančních prostředků na podpůrná opatření prostřednictvím grantů a jiných zdrojů je nezbytná pro udržitelný rozvoj inkluzivního vzdělávání. Je nutné posílit dostupnost odborníků přímo ve školách, včetně logopedů, speciálních/sociálních pedagogů a psychologů, kteří jsou pro kvalitní podporu žáků se speciálními potřebami klíčoví.

4.2.2.6. Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Co proběhlo dobře

Školy systematicky podporovaly profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím různých forem dalšího vzdělávání, včetně kurzů, školení a webinářů zaměřených na moderní didaktické metody a řízení tříd.

Pedagogové se aktivně účastnili programů jako Škola bez poražených, wellbeing a mindfulness aktivity, které přispěly k předcházení rizikového chování žáků a syndromu vyhoření učitelů.

Dobře fungovala vzájemná spolupráce v pedagogickém sboru, sdílení dobré praxe a respektování vzájemně nastavených pravidel se žáky, což posilovalo týmového ducha. Pravidelná komunikace mezi pedagogy a vedením školy na metodických setkáních a pedagogických radách umožňovala operativní řešení problémů a podporu při zvládání specifických situací ve třídách.

Školy úspěšně zajistily asistenty pedagoga do všech tříd podle doporučení školských poradenských zařízení, což usnadnilo individuální práci se žáky. Aktivní školní poradenské pracoviště poskytovalo podporu pedagogům při řešení specifických potřeb žáků, což bylo klíčové pro efektivní řízení třídních kolektivů. Spolupráce s poradenskými institucemi, jako jsou PPP a SPC, se stala příkladem dobré praxe. Pedagogové se zaměřovali na individuální potřeby žáků a využívali společnou výuku ročníků, což podporovalo inkluzivní vzdělávání. Předávání týdenních plánů učitelům i vychovatelkám do školní družiny zajišťovalo lepší koordinaci a propojení aktivit.

V čem byly školy úspěšné

Školy dosáhly výrazného zlepšení v oblasti týmové spolupráce a komunikace mezi pedagogy, což přispělo k vytváření pozitivního klimatu ve škole a k efektivnímu managementu tříd. Úspěšně realizovaly různé programy prevence a výchovného poradenství, které podporovaly rozvoj pedagogických kompetencí a osobnostní rozvoj žáků.

Někteří pedagogové prokázali schopnost adaptovat nové žáky do třídních kolektivů a vytvářet bezpečné prostředí, kde se všichni cítili přijatí. Školy se zapojily do dotačních programů, jako jsou Šablony, které umožnily profesní rozvoj pedagogů. Realizace projektů podporujících rozvoj pedagogů přinesla nové nástroje a metody pro efektivní správu třídních kolektivů, zejména v oblasti prevence konfliktů a inkluze. Někteří učitelé prokázali zájem o profesní rozvoj a byli otevření novým metodám i inovacím ve výuce, což se pozitivně odrazilo v kvalitě vzdělávání. Dobře fungovala spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími v jednotlivých ročnících a společné plánování výuky. Školy úspěšně zavedly pravidelnou komunikaci s dalšími odborníky podle potřeby a organizovaly setkání rodiče-škola ve formátu zahrnujícím oba rodiče, třídního učitele, metodika prevence a dalšího učitele jako zapisovatele.

Kde je příležitost k rozvoji

Školám chybí dlouhodobý a systematický plán profesního rozvoje učitelů, protože jejich rozvoj je často náhodný a závislý na aktuálních možnostech a dotačních výzvách. Pedagogové by potřebovali více nástrojů a metod pro efektivní správu a rozvoj třídních kolektivů, zejména v oblasti prevence konfliktů, práce s emocemi, budování empatie a inkluze. Zlepšení metodických a organizačních strategií pro efektivní řízení tříd by pomohlo učitelům lépe zvládat dynamiku a potřeby žáků.

Školy by měly více investovat do pravidelného a systematického vzdělávání pedagogů v oblasti moderních didaktických metod a managementu lidí. Nabídka vzdělávacích aktivit Krajského centra vzdělávání v Plzni je omezená jak rozsahem, tak kvalitou seminářů, což limituje možnosti profesního růstu. Postupné delegování dalších pedagogických pracovníků do vedoucího týmu by pomohlo odlehčit řediteli školy od administrativy a posílilo by distribuované vedení. Je třeba zlepšit nastavení efektivních procesů při zavádění inovací a podpory kvalitního třídního managementu, včetně strategického plánování.

V čem školy potřebují podporu

Školy potřebují podporu se strategickým plánováním, řízením a vedením lidí, aby dokázaly efektivně koordinovat profesní rozvoj pedagogů a zavádět inovace. Pořádání externích školení a seminářů zaměřených na moderní didaktické metody, management tříd a vedení lidí by pomohlo pedagogům získat nové pohledy a strategie. Zapojení externích odborníků a konzultantů by přineslo školám nové perspektivy pro efektivní výuku a řízení třídních kolektivů.

Dodatečné finanční prostředky jsou nezbytné pro rozšíření nabídky vzdělávacích kurzů, nákup moderních učebních pomůcek a zvaní externistů na různé akce a besedy, které by mohly být přínosné, ale pro malé školy jsou často nákladné. Školy by uvítaly metodickou podporu při nastavování efektivních procesů pro zavádění inovací a systematického profesního rozvoje pedagogů.

Pomoc při zajištění administrativní podpory pro ředitele škol by umožnila vedení více se věnovat pedagogickému vedení než byrokratickým povinnostem. Spolupráce s institucemi specializujícími se na rozvoj pedagogických kompetencí a management třídních kolektivů by přinesla nové nástroje a metody pro každodenní praxi.

4.2.2.7. Další potřeby rozvoje základních škol

ZLEPŠENÍ MATERIÁLNÍHO A TECHNICKÉHO VYBAVENÍ ŠKOL

Školy potřebují modernizovat učebny, odborné třídy a laboratoře, pořídit nové pomůcky, ICT techniku a interaktivní tabule. Nedostatečné je také vybavení školních knihoven a studoven, které by měly být lépe vybaveny odbornou literaturou a vzdělávacími zdroji.

PODPORA PSYCHICKÉHO ZDRAVÍ A PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Klíčovou potřebou je zajištění školních psychologů, speciálních pedagogů a logopedů, přičemž hlavním problémem není nedostatek financí, ale obtížné nalezení vhodných kandidátů na tyto pozice. Školy potřebují posílit prevenci šikany, kyberšikany, závislostí a dalších rizik a zavést programy zaměřené na duševní pohodu žáků i učitelů.

ZKVALITNĚNÍ SPOLUPRÁCE S RODIČI A KOMUNITOU

Rodiče žáků nejsou v převážné většině případů bráni jako partneři školy. Komunikace s rodiči probíhá na podprůměrné úrovni, zejména v rámci neefektivně vedených třídních schůzek a konzultací maximálně 2-3x ročně. Školy nedisponují mechanismy, kterými by se snažily spolupráci s rodiči zlepšit. Potřebná je podpora partnerské spolupráce mezi školou, rodiči a okolní komunitou, organizace společných akcí, workshopů a přednášek pro rodiče a rozvoj dobrovolnických aktivit a komunitních projektů.

PODPORA INKLUZE A DIVERZITY

Školy potřebují posílit individuální přístup k žákům s odlišným mateřským jazykem, zlepšit pomoc žákům s poruchami učení a dalšími speciálními potřebami a rozšířit vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání.

ROZVOJ JAZYKOVÝCH A DIGITÁLNÍCH KOMPETENCÍ

Pedagogové mají ve většině případů základní vzdělání v oblasti digitálních kompetencí, které prohlubují formou dalšího vzdělávání. Školy pocítují možnost zlepšení ve větším využívání IT techniky. Potřebná je výuka cizích jazyků již od nižších ročníků, podpora digitální gramotnosti žáků i pedagogů a zapojení do mezinárodních projektů a výměnných pobytů.

PODPORA ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY A UDRŽITELNOSTI

Školy potřebují rozšířit realizaci environmentálních projektů a aktivit, zlepšit péči o školní zahrady a posílit ekologické chování, včetně třídění odpadu.

ZAJIŠTĚNÍ KVALITNÍHO STRAVOVÁNÍ A POHYBOVÝCH AKTIVIT

Nezbytná je modernizace školních jídelen a tělocvičen a podpora zdravé životosprávy a pravidelného pohybu žáků.

VIZE ŠKOLY A VLASTNÍ IDENTITA ŠKOLY

Základní školy mají určitou vizi nastíněnou v ŠVP, ve většině případů se však nejedná o jasně formulovanou, srozumitelnou a realistickou koncepci a strategii rozvoje školy. Vedení a pedagogové se s ní prokazatelně neidentifikují. Strategie a koncepce škol se průběžně neaktualizuje na základě shody pedagogického sboru. Rodiče ani zřizovatelé nejsou se strategiemi a cíli jednotlivých škol konfrontováni. Školy absenci vize a cílů svého směřování nepocítují jako problematickou. I přes intenzivní podporu v projektu MAP IV se do tvorby vize aktivně zapojila pouze jedna základní škola z celkem šesti.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Většina škol provádí pouze nezbytnou revizi ŠVP. Vedení škol podporuje zavádění nových metod do výuky a mnozí učitelé je s úspěchem realizují, tyto nové formy výuky však nejsou začleněny do dokumentů škol. Se školním vzdělávacím programem školy průběžně nepracují, na aktualizaci se nepodílejí všichni pedagogové, revidují se pouze jednotlivé oblasti a nutné změny vycházející z revize RVP. Vedení škol většinou uvádí, že proces tvorby ŠVP je pro ně „nutné zlo“.

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Na druhostupňových základních školách je zaváděn systém kariérového poradenství, do něhož se zapojují pedagogičtí pracovníci školy i externí odborníci. Kariéroví poradci spolupracují i s rodiči. Základní školy vidí možnost zlepšení ve větší spolupráci s firmami.

MODERNIZACE STÁVAJÍCÍHO STAVU BUDOV A VYBAVENÍ

Základní školy účinně spolupracují se svými zřizovateli a s přidělenými finančními prostředky hospodaří maximálně úsporně. Většina škol se zapojuje do projektové činnosti a využívá dotační programy MŠMT, programy financované z fondů EU a dotační tituly Plzeňského kraje. Efektivně využívají finanční prostředky určené na učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Základní školy potřebují pomoc s orientací v oblasti dotačních titulů, nastavení harmonogramů a řízení finančních správ.

4.2.3. Popis potřeb základní umělecké školy

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

V oblasti inkluze je škola vstřícná a individuálně pracuje nejen s nadanými žáky, ale také s žáky, jimž pomáhá naše výuka lépe se sociálně zařadit, zlepšit motorické schopnosti a podpořit kreativitu a představivost. Úspěšnost školy se projevuje zejména v počtu zájemců o studium. Ten je dlouhodobě vysoký. Dále pak zapojením žáků s různými potřebami do soutěží a souborů. V některých případech bývají tito žáci i velmi talentovaní.

VIZE ŠKOLY, ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Vedení školy má jasně stanovenou vlastní identitu školy. ŠVP zahrnuje komplexní pohled na žáka, jeho uměleckou a kulturní gramotnost, tzn. hra na nástroj je součástí této gramotnosti. Je třetí nejlepší ŠVP v ČR a nejlépe hodnocený v Plzeňském kraji. Aktualizace probíhají průběžně, je doplňován podle potřeb učitelů a žáků. Škola má vypracovanou vizi i cíle a učitelé jsou pravidelně zapojeni do aktualizace ŠVP prostřednictvím pravidelných týmových schůzek, kolegiální podpory a dalším vzdáváním.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Pedagogický sbor se dlouhodobě účastní seminářů na téma Komunikace. Škola má dostatek kvalitních aprobovaných učitelů.

MODERNIZACE STÁVAJÍCÍHO STAVU BUDOVY A VYBAVENÍ

Škola nemá vlastní budovu, využívá společné prostory se ZŠ, pokud by měla možnost vlastních prostor, rozšířila by obory a mohla by přijímat více žáků (zatím nejsou pozitivní ohlasy od zřizovatele). Škola disponuje materiálním vybavením v nejvyšší možné kvalitě. Vzdělávací materiály používá dle současných trendů. V oblasti ICT využívá hlavně hudební programy.

KOMUNIKACE ŠKOLY SMĚREM VEN

Devizou školy je rozprostřenost po mikroregionu. ZUŠ má pobočku na ZŠ Kasejovice. Škole se daří spolupracovat s místními samosprávami. Vyučující se svými žáky často zajišťují kulturní program v dotčených obcích. Příklady dobré praxe vyučující sdílí v rámci pedagogického sboru, vedení školy však propaguje práci školy i navenek. Pořádá pravidelně koncerty, veřejné akce a informuje na webu školy,

prostřednictvím plakátů i článků v Nepomuckých novinách.

ZKVALITŇOVÁNÍ VÝUKY

Škola se snaží různými formami zkvalitňovat výuku směrem k žákům – půjčuje jim nástroje, využívá moderní vyučovací metody, vyučující poskytují individuální přístup, věnuje pozornost evaluace, žáci jsou slovně hodnoceni. Škola zavádí nové metody do výuky a konkrétní cíle do dokumentů školy: např.: nahrávání žáků, práce s nahrávkou vede ke zkvalitnění výuky a také k uvědomování si chyb a zlepšení pokroku žáků.

4.3. Analýza jednání pracovních skupin

V rámci našeho partnerství fungují nyní 4 pracovní skupiny, složené z pedagogů škol, zřizovatelů, ředitelů a dalších aktérů ve vzdělávání z ORP Nepomuk, které se scházejí pravidelně 4x do roka. Pracovní skupiny jsou zaměřeny na povinná a volitelná opatření MAP.

V roce 2024 byly pracovní skupiny transformovány podle nových témat a dle Specifické části pro APU-MAP. Členové pracovních skupin Čtenářská a Matematická gramotnost z předchozího projektu MAP II, III se spojili v rámci nově ustanovené skupiny Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí.

1. Financování
2. Předškolní vzdělávání
3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí
4. Rovné příležitosti

4.3.1. Pracovní skupina Financování

Pracovní skupina pro financování je rovnoměrně složena ze zástupců obcí v území (především zřizovatelů), ředitelů škol a odborníků. Hlavním obsahem práce pracovní skupiny je plánování nákladů a identifikace finančních zdrojů pro realizaci naplánovaných aktivit.

Členové pracovní skupiny na společných jednáních získávají od členů realizačního týmu informace o aktivitách, činnostech a výstupech pracovních skupin, věnují se návrhům a doporučením k možnému financování naplánovaných aktivit. Průběžně se věnují analýze potřeb regionálního školství, ale diskutují i další témata např.:

- Systém financování škol, rostoucí administrativní zátěž.
- Stárnutí a fluktuace pedagogů, systém přípravy budoucích učitelů na pedagogických fakultách a jejich motivace k nástupu do škol.
- Komunikace a informovanost rodičů o činnosti školy – prezentace škol navenek.
- Revize školních vzdělávacích programů – vnímání nových trendů a způsobů učení ve školách.
- Výběrová řízení na školách jako podnět k diskuzi o kvalitě a úrovni škol.
- Spolupráce ředitele a zřizovatele.

- Strategické řízení a plánování ve školách.
- „Generace alfa – cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu“
- Prioritizace investičních záměrů škol
- Analýza regionálního školství
- Udržitelnost Místního akčního plánu vzdělávání po ukončení podpory

Za stěžejní výstupy pracovní skupiny považují zejména možnost sdílení příkladů dobré praxe, navázání užší spolupráce s řediteli a zástupci zřizovatelů škol v území ORP Nepomuk a města Spálené Poříčí, navržení implementačních aktivit pro zúčastněné subjekty a navázání spolupráce mezi učiteli z okolních škol. Pozitivně vnímají i semináře zaměřené na edukaci členů pracovní skupiny v oblasti rozvoje školství (Strategie 2030+, nové přístupy a trendy ve vzdělávání, strategické řízení a plánování ve školách).

Tabulka č. 5: Složení pracovní skupiny Financování

PS Financování	Organizace
Marek Baroch	Město Nepomuk
Josef Karhan	Městys Žinkovy
Jindřich Jindřich	Město Spálené Poříčí
Šárka Skalová	ZŠ a MŠ Žinkovy

Tabulka č.6: SWOT3 analýza za oblast financování

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ rodinné prostředí škol jako prostor pro dobrou spolupráci a komunikaci s rodiči - častý kontakt ▪ v území je poměrně široká nabídka volnočasových aktivit - kroužky angličtiny, doučování ▪ dobré vztahy se zřizovateli škol podpořené setkáváním v rámci PS Financování	▪ nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů a specialistů (psycholog, speciální pedagog) identifikace příčin: absolventi pedagogických fakult nejsou po skončení studia do škol; odliv do měst; nedostatečná občanská vybavenost malých obcí ▪ nedostatečné vedení pedagogických sborů v otevřenosti k novým přístupům ve vzdělávání identifikace příčin: rezistence vůči změně uvnitř škol; proces řízení změny je dlouhodobý a náročný; ředitelům chybí kompetence ke kvalitní pedagogické práci se sbory ▪ chybějící kontakt zastupitelů s řediteli škol, společná diskuze identifikace příčin: nepochopení vztahu (vliv obce na fungování školy v obci - mezi zastupiteli přetrvává názor: "ředitel je odborník, tak ať se stará..."); různá angažovanost zastupitelů; neinformovanost - chybějící znalostní kapacity; široký záběr obce jako

	<i>zřizovatele škol</i>
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
▪ zlepšení komunikace a spolupráce s rodiči ▪ přijetí nového paradigmatu ve vzdělávání - posílení učitelů a žáků v rozvoji měkkých dovedností, implementace nových přístupů ve vzdělávání do škol - spolupráce mezi školami ▪ posílení strategického řízení a plánování ve školách = priorita obce; tvorba vize škol, práce s kritérii evaluačního nástroje Kvalitní škola, revize školních vzdělávacích programů	▪ nárůst rizikového chování žáků ve školách identifikace příčin: vliv sociálního zázemí rodiny; nekoncepční práce škol v oblasti prevence rizikového chování; celospolečenské vlivy a poměry. ▪ mladí lidé s potenciálem odcházejí do měst identifikace příčin: více příležitostí, širší výběr pracovních míst; lepší občanská vybavenost a dostupnost měst; studium SŠ, větší konkurence škol odrážející se v kvalitě škol. ▪ nízká kvalita vzdělávání - odchod kvalitních učitelů identifikace příčin: chybějící profilace škol, alternativní školy; nedostatečná kvalita vedení v oblasti řízení školy; přetrvávající rezistence škol ke změně a přijetí nového paradigma vzdělávání.

4.3.2. Pracovní skupina Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Pracovní skupina Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí je zaměřena na výměnu zkušeností a odborných znalostí o moderních didaktických formách, metodách, pomůckách a postupech, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí dětí a žáků. Tato pracovní skupina se aktivně podílí na celém procesu společného plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP.

Pracovní skupina pokračuje v realizaci projektu „Čtení – nejlepší učení“, který si od počátku kladl za cíl podpořit prostřednictvím zajímavých knih a moderních metod výuky podpořit čtenářskou gramotnost u žáků základních škol. Do projektu se od jeho zahájení v roce 2018 zapojilo celkem 5 základních škol. Projekt v průběhu tří let podpořil žáky 2. – 8. ročníků v rozvoji čtenářské gramotnosti. V projektu MAP IV školy v rámci implementačních aktivit v projektu pokračují. Školám byly zapůjčeny sady knih pro jednotlivé ročníky a učitelé zapojení do projektu získali metodickou podporu v podobě výstupů z databáze produktů spolufinancovaných z fondů EU. Na společných jednáních spolu sdílejí příklady dobré praxe a využití zdrojů z databáze výstupů a vyměňují si odborné zkušenosti o moderních didaktických formách.

Na základě výstupů pracovní skupiny bylo uspořádáno několik workshopů, které podpořily rozvoj znalostních kapacit pedagogů v oblasti podpory moderních didaktických forem:

- Jak rozvíjet kompetence
- Styly učení
- Moderní didaktické formy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (čtenářské strategie, čtenářské dílny pro I. a II. stupeň)
- Nadčasové didaktické metody: Hodnoty a jejich integrace do výuky
- Canva pro začátečníky a pokročilé

- AI pro učitele (začátečníci a pokročilí)
- Sdílení zkušeností s implementací moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí
- Kompetenční vzdělávání v praxi - jak rozvíjet kompetence
- Společně objevujeme svět generace Alfa - trendy, výzvy, perspektivy

Členové pracovní skupiny se podílí na analýze potřeb v oblasti podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v území, vyměňují si zkušenosti a odborné znalosti o metodách, pomůckách a postupech, které vedou k rozvoji potenciálu každého žáka. Za stěžejní výstupy pracovní skupiny považují zejména možnost sdílení příkladů dobré praxe, navržení implementačních aktivit pro zúčastněné subjekty a navázání spolupráce s učiteli z okolních škol.

Tabulka č.7: Složení pracovní skupiny Moderní didaktické formy

PS Moderní didaktické formy	Organizace
Věra Šlajerová	ZŠ Nepomuk
Lenka Karasová	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Hana Skalová	ZŠ Nepomuk
Kateřina Růžicková	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Jaromíra Regentová	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Jana Vopalecká	ZŠ Nepomuk
Kristýna Koubová	ZŠ Nepomuk
Pavla Sýkorová	metodička ICT
František Hrubý	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Denisa Pojerová	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Kateřina Kohoutová	ZŠ Mileč

Tabulka č.8: SWOT3 analýza za oblast Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ u jednotlivců z řad učitelů je velká motivace k zavádění moderních didaktických metod a forem. Tito učitelé využívají inovativní přístupy podporující aktivní zapojení žáků do výuky, zaměřují se na individuální rozvoj žáků a jejich dovedností, využívají moderní technologie, které zvyšují atraktivitu výuky ▪ někteří učitelé mezi sebou sdílejí příklady dobré praxe (proběhla tandemová výuka realizovaná v rámci šablon, vzájemné hospitace/náslechy, na ZŠ Spálené Poříčí probíhá učitelská kavárna: učící se skupina pedagogů, na ZŠ Nepomuk funguje podobná	▪ nedostatečná připravenost pedagogů na aplikaci moderních didaktických forem identifikace příčin: absence systematické metodické podpory ve školách a nabídky vzdělávání ▪ velká část pedagogů má malou motivaci k zavádění inovativních přístupů, setrvávají v tradičních postupech, nejsou ochotni se dále vzdělávat-mají nízké povědomí o výhodách moderních didaktických forem, příprava a realizace inovativních výukových metod je pro ně náročná na přípravu identifikace příčin: moderní metody

iniciativa a metodické vedení učitelů v rámci podpory čtenářské gramotnosti) ▪ učitelé mají prostor i nástroje pro profesní i osobní seberozvoj	<i>často vyžadují delší přípravu učitele (např. tvorba projektů, organizace); mnoho učitelů má strach ze změny; podpora ze strany vedení je nedostatečná (ředitel je přetížen administrativou a nefunguje jako pedagogický lídr); ve školách není věnována dostatečná pozornost třídnímu/pedagogickému managementu</i> ▪ nedostatečná správa IT technologií ve školách, která brání využívat nástroje efektivním způsobem (nefungující technika, špatná konektivita, chybějící správci sítí, apod.) <i>identifikace příčin: finanční náročnost; personální obsazení</i>
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
▪ podpora/tlak ze strany vzdělávací politiky: Rámcové vzdělávací programy kladou důraz na rozvoj klíčových kompetencí ▪ rozvoj technologií ve vzdělávání: Využití nástrojů (např. nástroje AI usnadňující přípravu na výuku, online platformy, aj.) a digitální vybavenost škol umožňuje modernizaci výuky ▪ zvýšený důraz na celoživotní učení: Moderní přístupy připravují studenty na rychle se měnící požadavky trhu práce	▪ odmítnutí inovací ze strany učitelů <i>Identifikace příčin: Konzervativní přístup některých pedagogů, kteří preferují tradiční metody a odmítají změny</i> ▪ riziko přetížení pedagogů spojené s adaptací na nové formy výuky. <i>Identifikace příčin: Moderní přístupy vyžadují více času a energie od učitelů, což může vést k vyhoření; absence jednotné metodické podpory ve školách; kumulace rolí, které jsou na učitele kladeny a oni na ně nejsou připraveni; tlak společnosti na inovace ve vzdělávání</i> ▪ nedostatečné financování školství: <i>identifikace příčin: Omezené prostředky na vybavení, školení pedagogů nebo implementaci nových metod. Rychlá obměna technologií způsobuje nutnost neustálých investic</i>

4.3.3. Pracovní skupina Rovné příležitosti

Pracovní skupina pro rovné příležitosti na základě získaných znalostí a zkušeností především posuzuje stávající stav této problematiky v území. Popisuje příčiny tohoto stavu a navrhuje aktivity, které pomohou nastavit rovné příležitosti a eliminovat selektivitu. V rámci činnosti pracovní skupiny byly realizovány tyto navržené aktivity.

- Různé aspekty a přístupy v oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání
- Jak si lépe porozumět I
- Jak si lépe porozumět II-konflikt
- Spolupráce mezi asistenty pedagoga a učiteli
- Nadané děti
- Setkání podpůrné skupiny pro asistenty pedagoga a učitele
- Strategie 2030+
- Formativní hodnocení
- Jak rozvíjet kompetence - úvod do kompetenčního vzdělávání
- Sdílení zkušeností a osvědčených postupů v oblasti spolupráce učitelů a asistentů pedagoga.
- Společně objevujeme svět generace Alfa - trendy, výzvy, perspektivy

Za stěžejní výstupy pracovní skupiny považují její členové zejména možnost sdílení příkladů dobré praxe, navržení a realizaci implementačních aktivit pro zúčastněné subjekty a navázání spolupráce s učiteli z okolních škol.

Tabulka č.9: Složení pracovní skupiny Rovné příležitosti

PS Rovné příležitosti	Organizace
Petra Járová	Městský úřad Nepomuk
Michala Jandíková	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Martina Muchová	ZŠ a MŠ Spálené Poříčí
Eva Gabrielová	Základní a mateřská škola Žinkovy
Karolína Buriánová	Městský úřad Nepomuk
Erika Žáková	ZŠ Nepomuk
Kateřina Kohoutová	ZŠ Mileč

Tabulka č.10: SWOT analýza za oblast rozvoje rovných příležitostí ve vzdělávání – beze změn v textové části

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ existence školních poradenských pracovišť na školách ▪ rozmanitá nabídka vzdělávacích aktivit pro učitele a asistenty pedagoga ▪ iniciativa členů pracovní skupiny a	▪ chybějící motivace větší části učitelů hledat individuální přístup a cestu k žákovi <i>identifikace příčin: práce navíc - zátěž učitelů; zkomplikovanost systému - zaneprázdnění koleje; předsudky</i> ▪ chybějící vize škol zaměřená na

motivovaných učitelů/asistentů pedagoga a specialistů ve sborech a jejich ochota dále se vzdělávat v problematice zajištění rovných příležitostí	posílení nastavení rovných příležitostí identifikace příčin: chybějící odborná diskuze ve sborech; nedostatečná koordinace a usměrňování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - leadership; administrativní přetíženost ředitelů ▪ aktuální stav školních vzdělávacích programů, ŠVP nerespektující vývojové potřeby dětí identifikace příčin: chybějící kompetence pedagogických pracovníků v oblasti kurikulární reformy; nezáměr učitelů o revizi obsahu vzdělávání; ve školách chybí důraz, podpora a koordinace aktivit v oblasti revizí ŠVP
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
▪ navázaná spolupráce mezi učiteli/školami, ze zřizovateli v rámci MAP, s neziskovým sektorem ▪ zajištění individuálního přístupu v souvislosti s revizí RVP ▪ využití pestré a široké nabídky vzdělávacích akcí k podpoře rovných příležitostí ve škole	▪ přetrvávající tlak na výkon identifikace příčin: chybějící revize ŠVP, vize škol, odborná diskuze uvnitř pedagogických sborů; nereálná očekávání některých rodičů/učitelů; soutěživost a porovnávání ▪ nedostatečná spolupráce rodičů při výchovně vzdělávacím procesu identifikace příčin: nezáměr rodičů/učitelů, strach a obavy rodičů z neznalosti problematiky - chybějící komunikace a shoda na výchově a vzdělávání; časová náročnost na straně rodičů i učitelů ▪ školy nereflektují aktuální vývoj společnosti promítnutý do nového paradigma vzdělávání identifikace příčin: lpění na zavedených postupech; nechut' velké části učitelů vzdělávat se a přijmout nové věci; chybějící odborná diskuze ve sborech

4.3.4. Pracovní skupina Předškolní vzdělávání

Pracovní skupina Předškolní vzdělávání je volitelná aktivita, kterou jsme zvolili pro další období díky proaktivitě jejích členů, vysokému zastoupení mateřských škol v území i vzhledem k řešeným tématům v projektu MAP. Pracovní skupina se zabývá problematikou předškolní péče a na svých setkání se věnuje aktuálním tématům v oblasti předškolní pedagogiky:

- Pedagogické hodnocení v MŠ I, II
- Individualizace práce v MŠ I, II
- Kooperativní činnosti v MŠ
- Workshop Lapbook
- Kreativní techniky v MŠ
- Rozvoj digitálních kompetencí pedagogických pracovníků
- Spolupráce učitelů a asistentů pedagoga
- Společně objevujeme svět generace Alfa - trendy, výzvy, perspektivy

Za stěžejní výstupy pracovní skupiny považují zejména možnost sdílení příkladů dobré praxe, navržení implementačních aktivit pro zúčastněné subjekty a navázání spolupráce s učiteli z okolních škol.

Tabulka č.11: Složení pracovní skupiny Předškolní vzdělávání

PS Předškolní vzdělávání	Organizace
Věra Tomášková	Mateřská škola Čížkov
Stanislava Marková	Mateřská škola Starý Smolivec
Renáta Šustrová	Mateřská škola Vrčeň
Klára Řežábková	Mateřská škola Nepomuk
Erika Žáková	ZŠ Nepomuk

Tabulka č. 12: SWOT3 analýza za oblast předškolní péče a vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ povinná docházky předškolních dětí do MŠ-příprava na vstup do ZŠ ▪ možnost tvorby vlastního vzdělávacího programu v rámci MŠ ▪ pedagogové se chtějí dále vzdělávat	▪ vysoký počet dětí ve třídách <i>identifikace příčin: silné ročníky; chybějící kapacity mateřských škol; legislativa (25 dětí ve třídě)</i> ▪ MŠ neumí prezentovat navenek to, co běžně dělají <i>identifikace příčin: velká časová náročnost; chybějící dovednosti učitelů; chybějící sebevědomí spojené s uměním prodat dobrou práci a prezentovat se navenek</i> ▪ zastupitelnost pedagogů v menších mateřských školách <i>identifikace příčin: problém sehnat zástup; důchodci jsou unaveni nebo</i>

	<i>nemocní; legislativní překážky - žadatel ÚP si nemůže přivydělat na DPP</i>
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
▪ využívání dotačních programů ▪ spolupráce se zřizovatelem ▪ spolupráce s rodiči žáků	▪ slabé kompetence učitele MŠ <i>identifikace příčin: poslední slovo má rodič; veřejnost nevnímá mateřské školy jako vzdělávací instituce - hlídání dětí;</i> ▪ legislativní zátěž <i>identifikace příčin: velká časová zátěž pro pedagogy i vedoucí pracovníky; problém sehnat adekvátní pracovní sílu na administrativu;</i> ▪ konkurence dětských skupin <i>identifikace příčin: úbytek dětí v MŠ; hrozba propouštění pedagogů; snížení prestiže předškolního vzdělávání</i>

Foto: Archiv MAS

Tabulka č. 13: Souhrnná S.W.O.T. analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• rodinné prostředí škol jako prostor pro dobrou spolupráci a komunikaci s rodiči - častý kontakt • v území je poměrně široká nabídka volnočasových aktivit - kroužky angličtiny, doučování • dobré vztahy se zřizovateli škol podpořené setkáváním v rámci PS Financování • sdílení zkušeností a informací v pracovní skupině • iniciativa členů pracovní skupiny a pedagogických lídrů ve sborech a jejich ochota dále se vzdělávat • prohloubení porozumění textu • rozvoj (posílení) čtenářského vkusu • sdílení zkušeností napříč ročníky mezi aktivními pedagogy • iniciativa členů pracovní skupiny a pedagogických lídrů ve sborech a jejich ochota dále se vzdělávat • vybavenost pomůckami • existence školních poradenských pracovišť na školách • rozmanitá nabídka vzdělávacích aktivit pro učitele a asistenty pedagoga • iniciativa členů pracovní skupiny a motivovaných učitelů/asistentů pedagoga a specialistů ve sborech a jejich ochota dále se vzdělávat v problematice zajištění rovných příležitostí • povinná docházky předkolních dětí do MŠ - příprava na vstup do ZŠ • možnost tvorby vlastního vzdělávacího programu v rámci MŠ • pedagogové se chtějí dále vzdělávat • podpora a spolupráce se zřizovatelem • stabilní a spolehlivý kolektiv, začlenění začínajících učitelů, kolegiálnost ve sboru • spolupráce ředitelů – výkaznictví • u jednotlivců z řad učitelů je velká motivace k zavádění moderních didaktických metod a forem. Tito učitelé využívají inovativní přístupy podporující aktivní zapojení žáků do výuky, zaměřují se na individuální rozvoj žáků a jejich dovedností, využívají moderní technologie, které zvyšují atraktivitu výuky.	• nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů a specialistů (psycholog, speciální pedagog) identifikace příčin: absolventi pedagogických fakult nejsou po skončení studia do škol; odliv do měst; nedostatečná občanská vybavenost malých obcí • nedostatečné vedení pedagogických sborů v otevřenosti k novým přístupům ve vzdělávání identifikace příčin: rezistence vůči změně uvnitř škol; proces řízení změny je dlouhodobý a náročný; ředitelům chybí kompetence ke kvalitní pedagogické práci se sbory • chybějící kontakt zastupitelů s řediteli škol, společná diskuze identifikace příčin: nepochopení vztahu (vliv obce na fungování školy v obci - mezi zastupiteli přetrvává názor: "ředitel je odborník, tak ať se stará..."); různá angažovanost zastupitelů; neinformovanost - chybějící znalostní kapacity; široký záběr obce jako zřizovatele škol • nízká didaktická vybavenost učitelů k rozvoji čtenářské gramotnosti identifikace příčin: nízká motivace k dalšímu vzdělávání; neochota měnit styl práce a dále se vzdělávat; chybějící plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků • absence sdílení příkladů dobré praxe ve sborech identifikace příčin: neochota vystoupit ze své komfortní zóny; nefunkční metodická sdružení; profesní nejistota • absence fungujících knihoven ve školách identifikace příčin: nedostatek místa; nedostatek materiálního, personálního a finančního zajištění; chybějící podpora vedení škol • nedostatečná komunikace mezi učiteli, vedením školy a členy pracovní skupiny identifikace příčin: chybějící systematičnost v komunikaci; chybějící rozdělení kompetencí; neochota některých škol zapojit se do pracovní skupiny

- někteří učitelé mezi sebou sdílejí příklady dobré praxe (proběhla tandemová výuka realizovaná v rámci šablon, vzájemné hospitace/náslechy, na ZŠ Spálené Poříčí probíhá učitelská kavárna - učící se skupina pedagogů, na ZŠ Nepomuk funguje podobná iniciativa a metodické vedení učitelů v rámci podpory čtenářské gramotnosti)
- učitelé mají prostor i nástroje pro profesní i osobní sebezvoje.

- nedostatečné využívání a zapojení ICT ve výuce
identifikace příčin: na mnoha školách stále zastaralé ICT technologie; neochota učitelů vzdělávat se v oblasti rozvoje matematické gramotnosti; velký počet žáků ve třídách
- převažující dril nad uvažováním a objevováním a bádáním
identifikace příčin: velký počet žáků ve třídách; chybějící spolupráce pedagogických pracovníků v rámci problematiky MG; neochota pedagogických pracovníků dále se vzdělávat a vyzkoušet nové metody
- chybějící motivace větší části učitelů hledat individuální přístup a cestu k žákovi
identifikace příčin: práce navíc - zátěž učitelů; zkomplikovanost systému - zaneprázdněné koleje; předsudky
- chybějící vize škol zaměřená na posílení nastavení rovných příležitostí
identifikace příčin: chybějící odborná diskuze ve sborech; nedostatečná koordinace a usměrňování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - leadership; administrativní přetíženost ředitelů
- aktuální stav školních vzdělávacích programů, ŠVP nerespektující vývojové potřeby dětí
identifikace příčin: chybějící kompetence pedagogických pracovníků v oblasti kurikulární reformy; nezáměr učitelů o revizi obsahu vzdělávání; ve školách chybí důraz, podpora a koordinace aktivit v oblasti revizí ŠVP
- vysoký počet dětí ve třídách
identifikace příčin: silné ročníky; chybějící kapacity mateřských škol; legislativa (25 dětí ve třídě)
- MŠ neumí prezentovat navenek to, co běžně dělají
identifikace příčin: velká časová náročnost; chybějící dovednosti učitelů; chybějící sebevědomí spojené s uměním prodat dobrou práci a prezentovat se navenek
- zastupitelnost pedagogů v menších mateřských školách
identifikace příčin: problém sehnat zástup; důchodci jsou unaveni nebo nemocní; legislativní překážky - žadatel ÚP si nemůže přivydělat na DPP
- nedostatek kvalifikovaných učitelů

	identifikace příčin: mladí učitelé jdou do větších měst/absolventi jdou mimo obor (ICT, AJ, M, F) • nedaří se sehnat učitele na částečný úvazek identifikace příčin - částečný úvazek není lukrativní • chybí tahouni/lídři identifikace příčin - nejsou ve sborech identifikováni, nemají podporu, ve školách chybí pedagogické vedení • finanční/místní nedostupnost kvalitních seminářů (rozvoj manažerských dovedností) identifikace příčin: vzdálené (Praha) - čas, zvedla se cena • nedostatečná připravenost pedagogů na aplikaci moderních didaktických forem. identifikace příčin: absence systematické metodické podpory ve školách a nabídky vzdělávání • velká část pedagogů má malou motivaci k zavádění inovativních přístupů, setrvávají v tradičních postupech, nejsou ochotni se dále vzdělávat-mají nízké povědomí o výhodách moderních didaktických forem, příprava a realizace inovativních výukových metod je pro ně náročná na přípravu. identifikace příčin: moderní metody často vyžadují delší přípravu učitele (např. tvorba projektů, organizace); mnoho učitelů má strach ze změny; podpora ze strany vedení je nedostatečná (ředitel je přetížen administrativou a nefunguje jako pedagogický lídr); ve školách není věnována dostatečná pozornost třídnímu/pedagogickému managementu. • nedostatečná správa IT technologií ve školách, která brání využívat nástroje efektivním způsobem (nefungující technika, špatná konektivita, chybějící správci sítí, apod.) identifikace příčin: finanční náročnost; personální obsazení
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• zlepšení komunikace a spolupráce s rodiči • přijetí nového paradigmatu ve vzdělávání - posílení učitelů a žáků v rozvoji měkkých dovedností, implementace nových přístupů ve	• nárůst rizikového chování žáků ve školách identifikace příčin: vliv sociálního zázemí rodiny; nekoncepční práce škol v oblasti prevence rizikového

vzdělávání do škol - spolupráce mezi školami posílení strategického řízení a plánování ve školách = priorita obce; tvorba vize škol, práce s kritérii evaluačního nástroje Kvalitní škola, revize školních vzdělávacích programů • další vzdělávání učitelů + spolupráce s odborníky (například lektory KM) • sdílení zkušeností s kolegy v rámci pracovní skupiny, v předmětové komisi, v rámci metodického sdružení • aktualizace ŠVP - důraz na průřezová témata a oborové čtení • dostatečné zdroje financování • možnost setkávat se v rámci pracovní skupiny pro rozvoj matematické gramotnosti • zajištění individuálního přístupu - dělení tříd na skupiny v souvislosti s revizí RVP • navázaná spolupráce mezi učiteli/školami, ze zřizovateli v rámci MAP, s neziskovým sektorem • zajištění individuálního přístupu v souvislosti s revizí RVP • využití pestré a široké nabídky vzdělávacích akcí k podpoře rovných příležitostí ve škole • využívání dotačních programů • spolupráce se zřizovatelem • spolupráce s rodiči žáků • využití speciálního pedagoga spádově v území • letní škola vzdělávání pořádaná v místě/ v lokalitě • vzájemné hospitace v MŠ, ZŠ • podpora/tlak ze strany vzdělávací politiky: Rámcové vzdělávací programy kladou důraz na rozvoj klíčových kompetencí. • rozvoj technologií ve vzdělávání: Využití nástrojů (např. nástroje AI usnadňující přípravu na výuku, online platformy, aj.) a digitální vybavenost škol umožňuje modernizaci výuky. • zvýšený důraz na celoživotní učení: Moderní přístupy připravují studenty na rychle se měnící požadavky trhu práce.	chování; celospolečenské vlivy a poměry. • mladí lidé s potenciálem odcházejí do měst identifikace příčin: více příležitostí, širší výběr pracovních míst; lepší občanská vybavenost a dostupnost měst; studium SŠ, větší konkurence škol odrážející se v kvalitě škol. • nízká kvalita vzdělávání - odchod kvalitních učitelů identifikace příčin: chybějící profilace škol, alternativní školy; nedostatečná kvalita vedení v oblasti řízení školy; přetrvávající rezistence škol ke změně a přijetí nového paradigma vzdělávání. • přemíra požadavků na práci učitele identifikace příčin: administrativní zátěž; náročná příprava učitele zahrnující diferenciaci úloh z hlediska specifických vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků; nedostatek času • nedostatek pedagogických lídrů ochotných se zapojit do odborné diskuse identifikace příčin: špatná společenská prestiž; nedocnění v rámci školy; přetížení pedagogických lídrů v rámci školy (zapojení v PS, diskuzních platformách) • negativní postoje žáků ke čtení identifikace příčin: zahlcenost digitálními technologiemi; chybějící podpora čtenářství v rodině; neadekvátní výběr čtenářských textů • nesystematičnost výuky matematické gramotnosti na základní škole identifikace příčin: nedostatečná spolupráce a komunikace mezi učiteli; chybějící databáze příkladů dobré praxe v oblasti rozvoje MG; chybějící zakomponování matematické gramotnosti v ŠVP • nedostatek kvalifikovaných učitelů identifikace příčin: málo studentů vysokoškolského studia; učitelé chtějí do města; konkurence dalších lukrativních zaměstnání; odchody do důchodu • chybějící obsahová provázanost učiva ZŠ a SŠ identifikace příčin: různá ŠVP; nedostatečná komunikace ZŠ a SŠ; chybějící spolupráce při tvorbě RVP • přetrvávající tlak na výkon
--	---

	identifikace příčin: chybějící revize ŠVP, vize škol, odborná diskuze uvnitř pedagogických sborů; nereálná očekávání některých rodičů/učitelů; soutěživost a porovnávání • nedostatečná spolupráce rodičů při výchovně vzdělávacím procesu identifikace příčin: nezájem rodičů/učitelů, strach a obavy rodičů z neznalosti problematiky - chybějící komunikace a shoda na výchově a vzdělávání; časová náročnost na straně rodičů i učitelů • školy nereflektují aktuální vývoj společnosti promítnutý do nového paradigma vzdělávání identifikace příčin: lpění na zavedených postupech; nechuť velké části učitelů vzdělávat se a přijmout nové věci; chybějící odborná diskuze ve sborech • slabé kompetence učitele MŠ identifikace příčin: poslední slovo má rodič; veřejnost nevnímá mateřské školy jako vzdělávací instituce - hlídání dětí; • legislativní zátěž identifikace příčin: velká časová zátěž pro pedagogy i vedoucí pracovníky; problém sehnat adekvátní pracovní sílu na administrativu; • konkurence dětských skupin identifikace příčin: úbytek dětí v MŠ; hrozba propouštění pedagogů; snížení prestiže předškolního vzdělávání • nedostatek pedagogů a specialistů (speciálních pedagogů a psychologů) identifikace příčin: strategické plánování na státní úrovni, demografický vývoj, rychlokurzy pro asistenty pedagoga • webináře identifikace příčin: nevýhoda: vysoká cena, chybí interaktivní prvek, klesá kvalita /výhoda: v místě • financování škol identifikace příčin: ONIV, hrazení nemocenské - nízká částka, ze které je hrazeno moc položek (DVPP, plavání, ...) • odmítnutí inovací ze strany učitelů identifikace příčin: konzervativní přístup některých pedagogů, kteří preferují tradiční metody a odmítají změny.
--	--

- riziko přetížení pedagogů spojené s adaptací na nové formy výuky. **identifikace příčin: moderní přístupy vyžadují více času a energie od učitelů, což může vést k vyhoření; absence jednotné metodické podpory ve školách; kumulace rolí, které jsou na učitele kladeny a oni na ně nejsou připraveni; tlak společnosti na inovace ve vzdělávání**
- nedostatečné financování školství: **identifikace příčin: omezené prostředky na vybavení, školení pedagogů nebo implementaci nových metod. Rychlá obměna technologií způsobuje nutnost neustálých investic.**

Foto: Archiv MAS

4.4. AKTUALIZACE HLAVNÍCH PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ, POPIS JEJICH PŘÍČIN A NÁVRH ŘEŠENÍ

Aktualizace hlavních problémů k řešení do roku 2028 byla vytvořena jako výstup z jednání pracovních skupin. Hlavní problémy se týkají klíčových témat *analýza regionálního školství, podpora čtenářské gramotnosti, podpora matematické gramotnosti, moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání a management třídních kolektivů*. Při aktualizaci se vycházelo z revidovaných SWOT 3 analýz, z výstupů ze setkání ředitelů mateřských a základních škol v rámci A1.7 Podpora škol v plánování a z hlavních problémů k řešení, které se přebírají z MAP III. Tyto problémy byly aktualizovány – došlo k revizi jejich příčin, navržení nebo aktualizaci řešení, případně stanovení nového problému.

Na základě aktualizace hlavních problémů k řešení byly aktualizovány priority ve Strategické části dokumentu a nastaveny implementační aktivity navazujícího projektu MAP IV v rámci OP JAK.

4.4.1. Rozvoj regionálního školství – hlavní problémy k řešení

1. Nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů (zejména matematika, fyzika, informatika) a specialistů (psycholog, speciální pedagog), mladí lidé s potenciálem odchází do měst

Příčiny – absolventi pedagogických fakult nenastupují do škol a hledají jiné pracovní uplatnění; odliv mladých lidí do měst a s tím související nedostatečná občanská vybavenost malých obcí; ve městech je více příležitostí k uplatnění na trhu práce, širší výběr pracovních míst; lepší občanská vybavenost; studium SŠ, větší konkurence škol odrážející se v kvalitě škol.

Řešení - podpora začínajících učitelů a jejich mentoring; zlepšení podmínek ve školách – vedení škol a spolupráce s kolegy a s tím spojené zvýšení prestiže učitelského povolání; aktivní zapojení zřizovatelů do diskuze ohledně situace škol v území, která se nebude omezovat pouze na investiční problémy; nabídka bydlení pro začínající učitele či další benefity, zvýšení kvality místních škol; systémové nastavení, které není v působnosti a kompetenci žádného subjektu partnerství – např. zvýšení platů na základě kariérního řádu

2. Nedostatečné vedení pedagogických sborů v otevřenosti k novým přístupům ve vzdělávání, nízká kvalita škol = odchod kvalitních učitelů

Příčiny – rezistence vůči změně uvnitř škol a přijetí nového paradigma vzdělávání; proces řízení změny je dlouhodobý a náročný; ředitelům chybí kompetence ke kvalitní pedagogické práci se sbory; chybějící profilace škol

Řešení – průběžné další vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce škol (pedagogických lídrů/ředitelů) v území, vzájemné sdílení zkušeností, stanovení vizí škol jako prostředku pro zkvalitňování práce

3. Chybějící kontakt zastupitelů/zřizovatelů škol s jejich řediteli, společná diskuze

Příčiny – nepochopení vztahu a vlivu obce na fungování školy – mezi zastupiteli přetrvává názor: „ředitel je odborník, ať se stará...“; různá angažovanost zastupitelů; neinformovanost široké veřejnosti-chybějící znalostní kapacity; široký záběr obce jako zřizovatele škol

Řešení – MAP jako prostředník, organizátor a moderátor společných setkání zástupců škol a zřizovatelů; zlepšení prezentace škol navenek vůči širší veřejnosti a komunikace s rodiči žáků; Školská rada jako funkční nástroj podpory proměny školy

4. Nárůst rizikového chování dětí a žáků

Příčiny – vliv sociálního zázemí rodiny; nekoncepční práce škol v oblasti prevence rizikového chování, celospolečenské poměry a vlivy

Řešení – Společná diskuze na úrovni měst a obcí spolu se zástupci školy, policie a OSPOD na společném postupu v oblasti efektivnější prevence rizikového chování; důraz na wellbeing a bezpečné klima ve školách; spolupráce se zřizovatelem v oblasti podpory preventivních aktivit

4.4.2. Podpora čtenářské gramotnosti – hlavní problémy k řešení

1. Nízká didaktická vybavenost učitelů k rozvoji čtenářské gramotnosti a přemíra požadavků na práci učitele

Příčiny – neochota měnit styl práce a dále se průběžně vzdělávat; náročná příprava učitele zahrnující diferenciaci úloh z hlediska specifických vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků; administrativní zátěž

Řešení – efektivní řízení škol v oblasti práce s lidskými zdroji – motivační rozhovory, plány dalšího vzdělávání, podpora osobnostního a profesního růstu pedagogů; kvalitní vzdělávací akce pro pedagogy v místě; vyhledávání pedagogických lídrů a posílení jejich vlivu na ostatní učitele v rámci metodických sdružení, sdílení příkladů dobré praxe, mentoringu

2. Absence školních knihoven a sdílení příkladů dobré praxe ve sborech

Příčiny – nedostatek materiálního, finančního či personálního zajištění; neochota většiny učitelů vystoupit ze své komfortní zóny; nefunkční metodická sdružení; profesní nejistota

Řešení – podpora vedení škol v oblasti společného sdílení uvnitř pedagogických sborů; využívání dotačních programů; identifikace lídrů uvnitř sborů

3. Nedostatek pedagogických lídrů ochotných se zapojit do odborné diskuze

Příčiny – nedocení kvality učitelů v rámci školy či jejich přetěžování jak v rámci školy tak v dalších projektech (zapojení v pracovních skupinách MAP či jiných diskuzních platformách)

Řešení – koncepční pedagogická práce s učiteli ze strany vedení škol; funkční plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků propojené s průběžnou evaluací procesů ve školním prostředí, vzájemná hospitační činnost a předávání zkušeností uvnitř škol

4. Negativní postoje žáků ke čtení

Příčiny – zahlcenost digitálními technologiemi; chybějící podpora čtenářství v rodině; neadekvátní výběr a nabídka čtenářských textů učiteli

Řešení – podpora čtenářství ve škole s využitím ověřených metod a postupů (čtenářské dílny; oborové čtení, metody R.W.C.T apod.), začleňování nových postupů a metod do školních vzdělávacích programů, tak aby se staly závaznými i pro další učitele; individualizace a diferenciacie ve výuce

4.4.3. Podpora matematické gramotnosti – hlavní problémy k řešení

1. Nesystematická výuka matematické gramotnosti na základní škole spojená s nedostatečnou komunikací uvnitř pedagogických sborů s vedením školy

Příčiny – nedostatečná spolupráce a komunikace mezi učiteli; chybějící databáze příkladů dobré praxe v oblasti rozvoje MG; chybějící zakomponování matematické gramotnosti v ŠVP; chybějící rozdělení kompetencí, neochota některých škol zapojit se do činnosti pracovní skupiny pro rozvoj matematické gramotnosti

Řešení – funkční metodická sdružení; efektivní a průběžná komunikace v rámci pedagogických sborů; zapojení alespoň jednoho učitele z každé školy do činnosti pracovní skupiny, který bude předávat informace ve své škole; sdílení příkladů dobré praxe v rámci školy i mezi učiteli v území

2. Nedostatek kvalifikovaných učitelů matematiky, fyziky, informatiky

Příčiny – málo studentů vysokoškolského studia; učitelé chtějí do města; konkurence dalších lukrativních zaměstnání; odchody do důchodu

Řešení – zvýšení prestiže a konkurenceschopnosti škol v území; podpora začínajících učitelů a jejich mentoring; zlepšení podmínek ve školách – vedení škol a spolupráce s kolegy a s tím spojené zvýšení prestiže učitelského povolání; další systémové nastavení, které není v působnosti a kompetenci žádného subjektu partnerství

3. Nedostatečné využívání a zapojení ICT ve výuce

Příčiny – na mnoha školách jsou i přes podporu státu stále zastaralé IT technologie či problémy s konektivitou; neochota učitelů jít s dobou a vzdělávat se v oblasti využití IT technologií a rozvoji matematické gramotnosti; velký počet žáků ve třídách

Řešení – podpora učitelů v oblasti rozvoje dovedností v oblasti digitální gramotnosti; sdílení příkladů dobré praxe přímo ve sborech; kvalitní semináře dalšího v rámci dalšího vzdělávání pedagogů; využití znalostních kapacit přímo ve školách; zlepšení materiálového a souvisejícího vybavení umožňující bezproblémovou práci s IT technologiemi ve výuce

4. Převažující dril nad uvažováním a objevováním a bádáním

Příčiny – velký počet žáků ve třídách; chybějící spolupráce pedagogických pracovníků v rámci problematiky rozvoje matematické gramotnosti; neochota pedagogů se dále vzdělávat a vyzkoušet nové metody

Řešení – posílení znalostních kapacit pedagogů v oblasti nových metod a forem výuky; zahájení odborné diskuze v rámci pedagogických sborů nad rozvojem a zabudováním rozvoje matematické gramotnosti do závazných dokumentů škol

5. Chybějící obsahová provázanost učiva ZŠ a SŠ

Příčiny – různé školní vzdělávací programy, nedostatečná komunikace základních a středních škol, chybějící spolupráce při tvorbě RVP

Řešení – jde zejména o systémové nastavení, které není v působnosti a kompetenci žádného subjektu partnerství

4.4.4. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí - hlavní problémy k řešení

1. **Nedostatečná příprava pedagogů**

Příčiny - nedostatečné znalosti a praktické zkušenosti s moderními didaktickými metodami během pregraduálního studia, nesystematický systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), závislost na individuální iniciativě učitelů nebo aktuálních dotačních možnostech školy, chybějící kontinuální podpora a mentoring při zavádění inovativních přístupů, nejistota učitelů při implementaci nových metod

Řešení - pravidelná organizace odborných školení a workshopů zaměřených na moderní didaktické metody, zajištění mentoringu méně zkušených učitelů zkušenějšími kolegy, vytvoření motivačních podmínek od vedení škol (časové nebo finanční ohodnocení), poskytnutí přístupu k online vzdělávacím platformám, webinářům a e-learningovým kurzům

2. **Časová náročnost plánování**

Příčiny - výrazně vyšší časová náročnost přípravy výuky s moderními metodami oproti tradiční frontální výuce, chybějící hotové materiály, vzorové scénáře a sdílené zdroje, omezení času kvůli administrativě a dalším povinnostem, nedostatečná spolupráce mezi pedagogy a školami vedoucí k duplicitě práce

Řešení - vytvoření sdílené databáze výukových materiálů a příprav, vypracování vzorových scénářů a metodik snadno přizpůsobitelných konkrétním podmínkám, zapojení asistentů pedagoga do přípravy nebo realizace aktivit, umožnění spolupráce učitelů na přípravách napříč školami v rámci regionu

3. **Obtížné hodnocení**

Příčiny - tradiční hodnotící systémy zaměřené na měření faktických znalostí, nikoliv kompetencí, chybějící jasné a objektivní nástroje pro hodnocení klíčových kompetencí, nedostatečné školení v oblasti formativního hodnocení, absence standardizovaných hodnotících kritérií, nejistota učitelů při hodnocení měkkých dovedností

Řešení - vypracování konkrétních a objektivních nástrojů pro hodnocení (checklisty, rubrikové škály), zapojení sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků na základě transparentních kritérií, zaměření části školení pedagogů na metody hodnocení měkkých dovedností a kompetencí

4. **Nedostatečná správa IT technologií ve školách**

Příčiny - nedostatek finančních prostředků na pořízení a pravidelnou obnovu moderní techniky, chybějící kvalifikovaní IT specialisté, zejména v malých školách, nízké platové ohodnocení IT pracovníků ve školství, zastaralé vybavení a nedostatečná internetová konektivita, absence systémů pravidelného monitorování a plánované obnovy technického vybavení

Řešení - aktivní zapojení škol do dotačních výzev (OP JAK, Národní plán obnovy), spolupráce s technologickými společnostmi nebo místními podniky (sponzorství, dary vybavení), sdílení IT správců mezi školami v rámci regionu (model „IT centra“), podpora absolventů IT škol prostřednictvím dotovaných stáží nebo zaměstnání ve školách, zajištění pravidelné aktualizace vybavení podle plánu, zřízení systému pravidelného monitorování technického stavu vybavení.

5. Nedostatečné financování školství

Příčiny - dlouhodobě nízké investice do vzdělávání na státní i regionální úrovni, nedostatečná znalost možností získávání dotací a grantů mezi školami, administrativní náročnost žádostí o dotace odrážející menší školy, rozpočty primárně určené na provozní náklady a mzdy, minimum na rozvoj a inovace

Řešení - aktivní vyhledávání a zapojování se do grantových výzev a dotačních programů, navázání partnerství s místními podniky a firmami (sponzorství vybavení, školních projektů)

6. Odmítnutí inovací ze strany učitelů

Příčiny - obavy ze změn a vnímaného rizika neúspěchu při zavádění nových metod, chybějící motivace a uznání za inovativní přístupy, přetížení učitelů a nedostatek času na přípravu, nedostatečná podpora od vedení škol, absence prostoru pro sdílení zkušeností s kolegy, zakořeněné návyky a menší flexibilita ke změnám u starší generace pedagogů

Řešení - poskytnutí motivačních faktorů (odměny, uznání) za implementaci inovativních metod, zapojení učitelů s úspěšnou realizací inovací do sdílení zkušeností s kolegy (peer-learning), postupné zavádění menších, dobře definovaných změn

7. Přetížení učitelů

Příčiny - nadměrná administrativní zátěž (dokumentace, vykazování, byrokracie), vysoký počet žáků ve třídách ztěžující individuální přístup, nedostatek podpůrného personálu (asistenti pedagoga, administrativní pracovníci), rostoucí nároky na inkluzivní vzdělávání a práci s různorodými potřebami žáků, zvýšené požadavky na komunikaci s rodiči, zavádění moderních metod bez odpovídajícího snížení jiných povinností

Řešení - redukce množství administrativních povinností, podněcování učitelů ke spolupráci na přípravě výuky v rámci kolektivů, nabídka přístupu k programům prevence vyhoření nebo psychologické pomoci, optimalizace rozvrhů s ohledem na časovou náročnost moderních metod

4.4.5. Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním - hlavní problémy k řešení

1. Chybějící vize škol zaměřená na posílení nastavení rovných příležitostí

Příčiny - chybějící odborná diskuze ve sborech; nedostatečná koordinace a usměrňování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků-leadership; administrativní přetíženost ředitelů

Řešení - posílit kompetence ředitelů v oblasti strategického plánování a řízení škol a rozvíjet jejich dovednosti v oblasti pedagogického leadershipu; odborná diskuze a místní systémová řešení jako nedílná součást pedagogické profese; další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje potenciálu žáků

2. Chybějící motivace větší části učitelů hledat individuální přístup a cestu k žákovi

Příčiny - zátěž učitelů (práce navíc); zkomatizovanost systému - zaseté koleje; předsudky

Řešení - delegování kompetencí uvnitř sboru; společná tvorba vize školy, hospitační (i vzájemná) činnost a reflexe pedagogické činnosti učitelů; podpora wellbeingu učitelů, posílení strategií time managementu a práce s osobními a profesními cíli

3. Obsah školních vzdělávacích programů nerespektuje vývojové potřeby dětí, přetrvávající tlak na výkon ze strany učitelů i rodičů

Příčiny-chybějící kompetence pedagogických pracovníků v oblasti kurikulární reformy; nezájem učitelů o revizi obsahu vzdělávání; ve školách chybí důraz, podpora a koordinace aktivit v oblasti revizí ŠVP, soutěživost a porovnávání výsledků, nereálná očekávání učitelů a rodičů

Řešení – koordinátor ŠVP na každé škole; průběžná revize školních vzdělávacích programů; odborná diskuze nad obsahem vzdělávání ŠVP s ohledem na výstupy RVP; diskuze s rodiči

4. Nedostatečná spolupráce rodičů při výchovně vzdělávacím procesu

Příčiny – nezájem rodičů/učitelů, strach a obavy rodičů z neznalosti problematiky-chybějící komunikace a shoda na výchově a vzdělávání; časová náročnost na straně rodičů i učitelů

Řešení – zlepšení a rozšíření spolupráce a komunikace s rodiči, rodič jako důležitý aktér vzdělávání v území; posilování kompetencí pedagogů v oblasti komunikace s rodiči; realizace programů na lepší zapojení rodičů do života školy

5. Školy nereflektují aktuální vývoj společnosti promítnutý do nového paradigma vzdělávání

Příčiny-lpění na zavedených postupech; nechut' velké části učitelů vzdělávat se a přijmout nové věci; chybějící odborná diskuze ve sborech

Řešení – podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, podpora odborné diskuze v rámci předmětových komisí/metodických sdružení/pedagogických sborů; identifikace pedagogických lídrů ve školách a podpora zavádění inovací v prostředí školy, mentoring a provázení ředitelů v rámci podpory a tvorby strategie školy

4.4.6. Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pedagogických pracovníků a podpora managementu třídních kolektivů-hlavní problémy k řešení

1. Nedostatek kvalifikovaných učitelů, pedagogů specialistů (speciálních pedagogů psychologů)

Příčiny-strategické plánování na státní úrovni, demografický vývoj, mladí učitelé jdou do větších měst/absolventi jdou mimo obor (ICT, AJ, M, F), částečný úvazek není lukrativní

Řešení – posílení prestiže a konkurenceschopnosti školy, systémové nastavení, které není v působnosti a kompetenci žádného subjektu partnerství

2. Ve školách chybí tahouni/lídrři

Příčiny-lídrři nejsou ve sborech identifikováni, nemají podporu, ve školách chybí pedagogické vedení

Řešení – posílení pedagogického vedení učitelů z hlediska vedení škol; podpora kvalitních a motivovaných učitelů; pedagogický lídr jako mentor; zainteresovat motivované učitele do diskuze nad rozvojem školy

3. Finanční/místní nedostupnost kvalitních vzdělávacích seminářů učitelé dávají přednost webinářům

Příčiny – kvalitní vzdělávací akce jsou příliš vzdálené (Praha), vyšší ceny kurzů DVPP, webináře jsou dostupné, nevýhodou je jejich vysoká cena, chybějící interaktivní prvek a nízká kvalita

Řešení – strategické řízení a plánování ve školách, využívání dotačních titulů (šablony, krajské dotace apod.), vznik učících se skupin na samotných školách – vytěžení znalostních kapacit samotných učitelů

4. Financování škol – ONIV, hrazení dovolené

Příčiny – nízká částka, ze které je hrazeno moc položek (DVPP, plavání)

Řešení – systémové nastavení, které není v působnosti a kompetenci žádného subjektu partnerství

5. Nedostatečné kompetence učitelů v oblasti managementu třídních kolektivů

Příčiny – chybějící systematické vzdělávání v oblasti práce s třídními kolektivy, prevence konfliktů a budování pozitivního klimatu, absence praktických nástrojů a metod pro efektivní správu a rozvoj třídních kolektivů, nedostatečné školení v oblasti práce s emocemi, budování empatie a facilitace skupinové dynamiky, omezená nabídka kvalitních vzdělávacích aktivit zaměřených na management třídních kolektivů, chybějící mentoring a sdílení dobré praxe mezi pedagogy v oblasti řízení tříd, nedostatečná podpora od vedení škol při řešení specifických situací ve třídách, rostoucí heterogenita třídních kolektivů (inkluze, různorodé potřeby žáků) bez odpovídající přípravy pedagogů

Řešení – organizace specializovaných školení a workshopů zaměřených na management třídních kolektivů, prevenci konfliktů a inkluzi, zajištění mentoringu zkušenějšími pedagogy, kteří mají osvědčené strategie pro práci s třídními kolektivy, vytvoření platformy pro sdílení dobré praxe a efektivních metod řízení tříd mezi pedagogy, implementace programů jako Škola bez poražených, které poskytují konkrétní nástroje pro práci s třídami, pravidelná metodická setkávání pedagogů zaměřená na řešení specifických problémů třídních kolektivů, zajištění podpory školních poradenských pracovišť (psychologové, speciální pedagogové) pro konzultace a pomoc, poskytnutí času pedagogům pro systematickou práci s třídními kolektivy (třídnické hodiny, komunitní kruhy), zapojení externích odborníků a konzultantů specializujících se na skupinovou dynamiku a facilitaci, rozvoj kompetencí pedagogů v oblasti komunikace, empatie a řešení konfliktů prostřednictvím praktických tréninků, nabídka psychologické podpory a supervize pro pedagogy při zvládání náročných situací ve třídách

Foto: Archiv MAS

4.5. ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VZDĚLÁVÁNÍ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V ÚZEMÍ ORP NEPOMUK VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/2025

Rovné příležitosti ve vzdělávání byly mapovány poprvé v průběhu projektu MAP II. Aktualizace oblastí ovlivňujících zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání probíhala v průběhu školního roku 2024/2025 na základě individuálních rozhovorů s vedoucími pracovníky škol a analýzou vybraných dokumentů.

V ORP Nepomuk se nachází celkem 6 základních škol. Největší základní školou je ZŠ Nepomuk, kterou v současné době navštěvuje 552 žáků. ZŠ ve Spáleném Poříčí navštěvuje 335 žáků, ZŠ v Kasejovicích 186. ZŠ Žinkovy vzdělává v současné době žáků 139, což je skoro dvakrát více žáků než ve vrčeňské základní škole. Nejmenší základní školou v ORP Nepomuk je milečská jednotřídní základní škola vzdělávající v současné době celkem 27 žáků ve dvou třídách.

Počty žáků s přiznanou potřebou podpůrných opatření a se zdravotním znevýhodněním

Ve školním roce 2024/2025 poskytovaly základní školy v území MAP ORP Nepomuk IV podpůrná opatření značnému počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na většině škol se počet žáků s přiznanou potřebou podpůrných opatření pohyboval kolem 10-15 % z celkového počtu žáků. Mezi nejčastější důvody poskytování podpory patřily specifické poruchy učení, poruchy pozornosti a koncentrace, vady řeči a další speciální vzdělávací potřeby.

Tabulka č. 13.: Počty žáků s přiznanou potřebou podpůrných opatření a se zdravotním znevýhodněním ve školním roce 2024/2025

Základní škola	Celkový počet žáků	Žáci s PO celkem	Další specifika
ZŠ a MŠ Spálené Poříčí	335	37	21 žáků s odlišným mateřským jazykem
ZŠ Nepomuk	552	78	49 žáků s odlišným mateřským jazykem
ZŠ a MŠ Žinkovy	139	17	4 žáci cizinci
ZŠ Kasejovice	186	17	identifikování 3 nadaných žáků
ZŠ Vrčeň	85	27	nejvyšší % podíl žáků s PO v regionu
ZŠ Mileč	27	4	jednotřídní škola, individuální přístup ke všem žákům
CELKEM	1 315	179	

Spolupráce s okolními školami i odbornými pracovišti

Všechny základní školy spolupracují s mateřskými školami ze svého okolí. Na ZŠ ve Spáleném Poříčí je tato spolupráce nejvíce přínosná konzultacemi mezi vedoucími učiteli MŠ a budoucími učiteli prvňáčků. Mezi společné akce základních a mateřských škol ORP Nepomuk patří například jarmarky, divadla, Pohádkový les, akce na MDD, Mikuláš, sportovní a herní dopoledne, výlety a vzájemné návštěvy. Základní škola v Žinkovech je jedinečná spoluprací a patronátem žáků 9. tříd ZŠ nad žáky zdejší MŠ. ZŠ Vrčeň je v ORP Nepomuk originální projektem Budu školák.

Konzultace a výměny informací o žácích mezi vedoucími učiteli MŠ a vedením ZŠ probíhají na všech základních školách. ZŠ Mileč aktivně spolupracuje s MŠ Nekvasovy a ZŠ Nepomuk, kdy v rámci spolupráce v oblasti přechodů ve vzdělávání proběhly v posledním školním roce společné aktivity pro žáky. Na ZŠ ve Spáleném Poříčí probíhá pravidelně před každým školním rokem pohovor o budoucích žácích 1. ročníku mezi učiteli MŠ, vedením ZŠ a učiteli přítomnými u zápisu do 1. tříd. Vedení ZŠ Vrčeň a MŠ Vrčeň si též po zápisu do 1. ročníku pravidelně předává informace a názory o připravenosti dětí na vstup do 1. ročníku a o žácích s individuálními potřebami. Pouze na ZŠ v Kasejovicích nespolupracuje třídní učitel budoucích prvňáčků s vedoucími učiteli, kteří žáky učili v předškolních zařízeních.

Všechny základní školy v území MAP ORP Nepomuk IV aktivně spolupracují s odbornými poradenskými pracovišti, zejména s Pedagogicko-psychologickou poradnou Plzeňského kraje v Plzni, která poskytuje komplexní diagnostiku a doporučení pro nastavení podpůrných opatření. Školy rovněž spolupracují se Speciálně-pedagogickým centrem Plzeň, Speciálně výchovným pracovištěm Plzeň a místními Orgány sociálně-právní ochrany dětí při řešení složitějších rodinných a sociálních situací žáků.

ZŠ a MŠ Spálené Poříčí má školního speciálního pedagoga/logopeda, který úzce spolupracuje s PPP a SPC. Jeho služby využívalo 8 žáků. ZŠ Nepomuk má od září 2024 školní psycholožku, která pracuje ve škole jeden den v týdne. ZŠ Žinkovy spolupracuje také s PPP Klatovy, SPC Zbůch a Centrem adiktologické prevence v Plzeň. ZŠ Kasejovice spolupracuje i s PPP a SVP v Českých Budějovicích. ZŠ Mileč aktivně spolupracuje i s SPC Strakonice. Problematickou se ukázala situace u ZŠ Vrčeň, kde PPP v Klatovech v současnosti odmítá místní děti diagnostikovat a evidovat, což bylo velmi negativně vnímáno vedením školy, pedagogy i zákonnými zástupci žáků a omezovalo dostupnost odborné podpory pro žáky z regionu.

Existence výběrových tříd, jakým způsobem školy naplňují RP ve vzdělávání a zkvalitňují inkluzivní vzdělávání

Na žádné škole neexistují výběrové třídy. Tato skutečnost napomáhá vytvoření rovných vzdělávacích příležitostí pro všechny žáky základních škol v ORP Nepomuk.

Na základních školách ve Vrčeni, Milči, Spáleném Poříčí a Žinkovech je dosahováno rovných vzdělávacích příležitostí pro všechny žáky především stanovením stejných kritérií pro přijetí kteréhokoli žáka i následným přijutím všech uchazečů o vzdělávání. Na ZŠ v Žinkovech je to dále i stejný přístup ke všem žákům školy. Ve Spáleném Poříčí shledává vedení školy naplňování rovných vzdělávacích příležitostí například přítomností asistentů pedagoga, IVP, inkluzí a intervencí. Na ZŠ v Kasejovicích jsou dle vedení školy stejné vzdělávací příležitosti naplňovány doučováním žáků a poskytovanou intervencí. Na ZŠ v Milči je rovný přístup ke všem žákům zajištěn individuální prací s žáky a diskuzemi o odlišnostech a jejich běžnosti. ZŠ v Nepomuku zajišťuje rovné vzdělávací příležitosti pro všechny žáky přítomností asistentů pedagoga, pedagogickou intervencí, absolvováním vzdělávacích akcí pro zaměstnance školy,

mimoškolními aktivitami, doučováním, zájmovými kroužky, hodnocením a prací dle zásad pro vzdělávání a hodnocení žáků se SVP, tvorbou pracovních listů či pořizováním speciálních a kompenzačních pomůcek pro žáky s IVP. Pro zkvalitňování inkluzivního vzdělávání se na ZŠ ve Spáleném Poříčí pořádá a od vedení školy je velmi podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků, ať už se jedná o různé semináře, školení či stáže na různých typech základních škol. ZŠ v Žinkovech zkvalitňuje inkluzivní vzdělávání snahou o spolupráci s rodiči žáků, včasnou diagnostikou žáků, individuální prací s žáky se SVP, nabídkou doučování a dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. ZŠ v Nepomuku a ve Vrčeni pořádá a podporuje průběžné vzdělávací akce pro pedagogy a dbá na následnou výměnu zkušeností mezi učiteli. Na ZŠ v Milči dbá vedení školy o zájem o další vzdělávání v oblasti inkluzivního vzdělávání. Kasejovická ZŠ zkvalitňuje inkluzivní vzdělávání svých zaměstnanců zapojováním se do různých projektů ze šablon, individuálním přístupem k žákům, PLPP na 1. stupni, přítomností asistentů pedagoga a jejich následným školením.

Spolupráce s rodiči, možnost návštěvy školy

Všechny základní školy ORP Nepomuk nabízí v různé míře možnost návštěvy výuky. Návštěva pro kohokoli (rodiče, studenty, budoucí pracovníky a další zájemce) je možná jen na ZŠ ve Spáleném Poříčí, Žinkovech, Vrčeni a Milči. Všechny tyto školy jsou návštěvám otevřené po předchozí telefonické domluvě. ZŠ v Kasejovicích a Nepomuku umožňují návštěvy ve vyučování jen pro rodiče svých žáků. Nepomucká základní škola nabízí pravidelně každý školní rok před Vánoci návštěvu ve vyučování pro rodiče žáků 1. ročníků. Tuto možnost nabízí i vrčeňská základní škola. ZŠ Nepomuk následně pořádá koncem školního roku k příležitosti rozloučení se s 1. stupněm ZŠ návštěvu ve vyučování pro rodiče žáků 5. ročníku. Nejotevřenější školou v ORP Nepomuk je pro rodiče žáků ZŠ ve Vrčeni, která s rodiči svých žáků spolupracuje intenzivně například při pořádání lampionových průvodů, vánočních a velikonočních dílem, projektových dnů ve ŠD, akci Vítání jara, jarmarku Školní Vánoce a při vedení zájmových útvarů.

Na většině škol nabídku návštěv ve vyučování využívají rodiče žáků minimálně, a převážně jen v 1. ročnících. Na ZŠ ve Vrčeni rodiče žáků navštíví školu pouze po předchozím vyzvání od vedení školy. ZŠ v Milči navštěvují především rodiče budoucích žáků, na ZŠ v Kasejovicích se rodiče žáků účastní akcí školy jako je například Slavnost slabikáře a na ZŠ ve Spáleném Poříčí spolupracují pedagogové a rodiče žáků při akcích jako je například Vánoční tvoření.

Existence fondu pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí

Na žádné škole neexistuje fond pro žáky, kteří si sami nejsou schopni platit pracovní sešity a další potřebné vyučovací pomůcky. Na ZŠ v Žinkovech platí tyto výdaje v případě potřeby škola sama ze svého rozpočtu, stejně jako ZŠ ve Vrčeni, která hradí tyto výdaje za žáky „ze svého“ při první neschopnosti zaplatit. Nicméně při dalším opakování již tuto zodpovědnost za zákonné zástupce žáků ZŠ ve Vrčeni nepřebírá.

Sledování pokroků žáků v učení, způsoby poskytování zpětné vazby žákům

Pokroky jednotlivých žáků v učení jsou na většině škol sledovány formou klasifikace, testů, zkoušení, referátů či pozorování. ZŠ v Žinkovech sleduje pokroky žáků též při pohovorech. Vedení ZŠ Nepomuk a Kasejovice řadí do sledování pokroků i vyhodnocování IVP a PLPP. Jediná ZŠ ve Vrčeni řadí do pokroků v učení žáků i veřejná vystoupení žáků a vedení školy uvedlo, že jednotliví učitelé si informace o pokrocích žáků mezi sebou předávají. ZŠ Mileč se jako jediná vymyká všem odpovědím – pokroky svých žáků sledují zdejší pedagogové především formou portfolio, která mají žáci po celou dobu vzdělávání na zdejší škole vedeny. Mezi záznamy o pokrocích jednotlivých žáků jsou na většině škol považovány klasifikace, testy, zkoušení a třídní schůzky. Na ZŠ ve Vrčeni o pokrocích žáků nejsou vedeny žádné záznamy (kromě klasifikace). Na ZŠ v Kasejovicích a Milči mají žáci na 1. stupni vedená portfolio. ZŠ Mileč tyto portfolio doplňuje slovním hodnocením, sešity z jednotlivých předmětů a pracovními listy.

Mezi metody pravidelné zpětné vazby žákům, kterou učitelé zajišťují, patří opět na většině škol především klasifikace, vysvědčení a dvakrát ročně konané třídní schůzky. Na ZŠ ve Spáleném Poříčí a Kasejovicích poskytují někteří učitelé 1. stupně žákům i několikrát ročně psané slovní hodnocení či dopis žákovi k vysvědčení. Jediná ZŠ v Žinkovech uvedla, že vede žáky k vlastnímu sebehodnocení. Na ZŠ v Nepomuku je jako zpětná vazba žákům brán individuální kontakt mezi učiteli a zákonnými zástupci. Na ZŠ v Kasejovicích poté řadí vedení školy ke zpětné vazbě žákům i poskytovanou intervenci. ZŠ ve Vrčeni považuje mezi zpětné vazby žákům a zákonným zástupcům i elektronickou komunikaci se zákonnými zástupci žáků či projekty v jednotlivých ročnících, kde si žáci opakují a prohlubují dosavadní probrané učivo. Třídní schůzky na této škole probíhají formou pohovorů. ZŠ Mileč poskytuje jako zpětnou vazbu žákům a zákonným zástupcům i testované úlohy ČŠI a e-mailovou komunikaci s rodiči.

Na všech základních školách ORP Nepomuk mají třídní učitelé povědomí o vztahu mezi výsledky žáků a jejich socioekonomickým zázemím, ze kterého pochází. Kromě nepomucké základní školy, která je do počtu žáků větší a učitelé tak mají menší možnosti poznat všechny své žáky a jejich zákonné zástupce, mají ostatní školy rodinný charakter a tomu i odpovídají informace o žácích, které mají pedagogové k dispozici. Na ZŠ v Kasejovicích mají učitelé povědomí o těchto vztazích především z třídních schůzek a schůzek a jednání s OSPOD. Vedení ZŠ ve Vrčeni pořádá i setkání s rodiči žáků z rozvedených rodin. Nicméně dle pana ředitele, vztah mezi výsledky žáků a jejich socioekonomickým zázemím spolu nesouvisí. Není dle něj možné paušalizovat a hledat souvislost či pravidlo mezi finančními možnostmi rodin, snahou a chováním žáků i zákonných zástupců. Učitelé na této škole jsou však dostatečně informováni o rodinných poměrech svých žáků a případné ekonomické potíže s placením školních výdajů se vynoří již při první platbě v září, kdy rodiče informují třídního učitele, že platby zaplatí, až dostanou „dávky“, případně když rodiče nezaplatí a ani nejsou ochotni situaci řešit či o ní jednat. První nezaplacenou platbu za žáky hradí tato základní škola ze svých prostředků a při následujících platbách jsou již učitelé informováni u těchto žáků předpokládat případné problémy s placením výdajů.

Asistent pedagoga

Asistenti pedagoga představují na všech školách klíčovou součást pedagogického týmu poskytujícího podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Počty asistentů jsou přizpůsobeny skutečným potřebám žáků podle doporučení školských poradenských zařízení. ZŠ a MŠ Spálené Poříčí zaměstnávala ve školním roce 2024/2025 celkem 11 asistentů pedagoga s celkovým přepočteným stavem 6,584 úvazků

pro ZŠ a 3,3875 úvazků pro MŠ. ZŠ Nepomuk měla 12 asistentů pedagoga, z nichž 10 splňovalo kvalifikaci. ZŠ Kasejovice zaměstnávala 2 asistenty pedagoga s celkovým úvazkem 1,25 a navíc školního asistenta v rámci projektu "Škola pro všechny 1" s úvazkem 0,4.

Asistenti pedagoga mají různé úrovně vzdělání – od středoškolského s maturitou až po vysokoškolské magisterské. Všichni mají dokončený nebo započatý kurz pro asistenty pedagoga. Platové ohodnocení se lišilo podle vzdělání a délky praxe. Asistenti s vysokoškolským vzděláním dosahují průměrné hrubé měsíční mzdy přibližně 15 000 Kč při plném úvazku na ZŠ Spálené Poříčí. ZŠ a MŠ Žinkovy měla průměrný plat asistentů 16 900 Kč za celý úvazek, ZŠ Vrčeň 14 523 Kč a ZŠ Mileč přibližně 9 500 Kč. Reálné úvazky však bývaly nižší, nejčastěji 0,5 nebo 0,75.

Komunikace mezi učiteli a asistenty pedagogů probíhá každý den před vyučováním a o přestávkách formou konzultací a rozhovorů. Na některých školách asistenti vedou deníky o žácích, které jsou k dispozici pro celý pedagogický sbor.

Průměrná absence a udělená výchovná opatření

Ze statistických údajů všech základních škol ORP Nepomuk v posledním školním roce vyplynulo několik závěrů:

Průměrná absence žáků se na jednotlivých školách lišila, přičemž nejvyšší absence tradičně dosahovaly žáci devátých tříd a nejnižší žáci prvních a druhých ročníků. Nejnižší průměrnou absenci měla ZŠ Mileč s přibližně 52 zameškanými hodinami ročně na jednoho žáka, což svědčí o spokojenosti žáků a jejich rodin se školou. ZŠ Nepomuk evidovala průměrnou absenci 92,91 hodin na žáka za školní rok. Srovnatelnou absenci měla ZŠ a MŠ Spálené Poříčí s přibližně 92 hodinami ročně a ZŠ Vrčeň s přibližně 94 hodinami. ZŠ a MŠ Žinkovy evidovala průměrnou absenci přibližně 105 zameškaných hodin ročně na jednoho žáka, přičemž v prvních a druhých ročnících se průměrná absence pohybovala kolem 70 hodin. ZŠ Kasejovice zaznamenala v prvním pololetí průměrnou absenci 59,18 hodin na žáka a ve druhém pololetí 52,86 hodin. Školy aktivně spolupracovaly s rodinami při řešení případných absencí a dbaly na včasné řešení problémů spojených se školní docházkou.

V oblasti udělených výchovných opatření se školy výrazně lišily ve svém přístupu k hodnocení a oceňování žáků.

ZŠ Mileč se výrazně odlišovala – za poslední školní roky vedení školy neudělilo žádné kázeňské napomenutí, důtku ani sníženou známku z chování. Vedení školy řešilo všechny problémy ihned se samotnými žáky či jejich zákonnými zástupci. Pochvalu ředitelky školy každý školní rok obdrželo přes 30 % žáků. ZŠ Vrčeň se vyznačovala velmi pozitivním přístupem – pochvalu ředitele školy nebo třídního učitele každý školní rok obdrželo až 91 % všech žáků školy, což byla nejvyšší hodnota v celém regionu. Škola realizovala celoškolský projekt "I z nás budou dospělí", který byl pro většinu žáků motivací. ZŠ Nepomuk udělila celkem 30 napomenutí třídního učitele, 8 důtek třídního učitele a 18 důtek ředitele školy, přičemž druhý ani třetí stupeň z chování nebyl udělen žádnému žákovi. Celkem 381 žáků prospělo s vyznamenáním. ZŠ Kasejovice udělila v prvním pololetí 82 výchovných opatření a ve druhém pololetí 113 výchovných opatření, žádný žák však neobdržel sníženou známku z chování. ZŠ a MŠ Spálené Poříčí a Žinkovy kladly důraz na preventivní přístup a budování pozitivního školního klimatu díky systematické práci metodika prevence.

Podíl odcházejících žáků na SŠ, SOU

Všechny školy v regionu dosahovaly velmi dobrých výsledků v přechodech žáků na střední školy. Úspěšnost žáků v přijímacích zkouškách do maturitních oborů se na všech školách pohybovala od 90 % do 100 %. Přibližně 10 % žáků 5. ročníků na většině škol odcházelo na víceletá gymnázia, což odpovídalo průměru v regionu. ZŠ Nepomuk dlouhodobě dosahovala nejvyššího podílu žáků skládajících přijímací zkoušky do maturitních studií v regionu – tento podíl se pohyboval mezi 69-81 % všech žáků devátých ročníků. Na ZŠ a MŠ Spálené Poříčí byli všichni žáci obou devátých tříd úspěšně přijati k dalšímu studiu. Na ZŠ Kasejovice z 20 vycházejících žáků odešlo 11 žáků (55 %) na střední školy s maturitou, 8 žáků (40 %) na střední školy bez maturity a jeden žák (5 %) ve studiu nepokračoval. Za poslední 2 školní roky žádný žák na ZŠ Mileč, Vrčeň, Žinkovy ani Kasejovice neukončil předčasně školní docházku, což bylo velmi pozitivní zjištění. ZŠ Mileč jako jednotřídní škola vzdělává žáky pouze do 5. ročníku, po ukončení přecházeli žáci na druhý stupeň jiných základních škol v regionu.

Nabídka doučování a volnočasových aktivit

Všechny školy v regionu nabízely bohatou nabídku doučování a volnočasových aktivit přizpůsobených věku a zájmům žáků. Doučování bylo poskytováno žákům, kteří měli nařízenou intervenci z PPP, a některé školy nabízely také doučování hrazené ze svého rozpočtu nebo ze šablon pro další žáky podle potřeby. ZŠ a MŠ Spálené Poříčí měla školní družinu s 90 dětmi a mimořádně aktivní školní kapelu Fire Flag, která absolvovala několik významných vystoupení. V květnu proběhlo několik představení muzikálu. ZŠ Nepomuk nabízela kroužky: Dopravní kroužek, Malý divadelní klub Johánek, Šachový kroužek, Rybářský kroužek, Sportovní kroužek a Digitální fotografie. ZŠ a MŠ Žinkovy nabízela kroužky: Florbal, Dovedné ruce, Šikulky, Keramika, BESIP, Výletníci a Čtenářský klub vedený zvláště pro 1. a 2. stupeň. Učitelé vedou kroužky ve škole bez nároku na mzdu a jsou oceněni pololetně jednorázovou odměnou. ZŠ Vrčeň nabízela širokou škálu kroužků včetně Práce s PC, Flétnička, Hliněný kroužek, Sportovní hry, Anglický jazyk, Začínáme s kytarou, Náboženství, Šikulové, Matematika +, Hry s hudbou a Míčové hry. Školní družina měla kapacitu 85 žáků. ZŠ Mileč nabízela kroužky: Práce s PC, Hry a soutěže, Kroužek dovedných rukou a Divadelní kroužek. ZŠ Kasejovice má školní družinu s kapacitou 100 míst a 78 žáky, nabízí keramický kroužek a sportovní aktivity v tělocvičně i venkovním areálu.

Školní stravování

Školní stravování bylo na všech školách zajištěno prostřednictvím školních jídelen, přičemž většina škol dosahovala vysoké účasti žáků. ZŠ Mileč a ZŠ Vrčeň měly 100% účast žáků ve školním stravování. Na ZŠ Vrčeň se vyskytla jedna situace, kdy zákonní zástupci jednoho žáka nehradili školní stravování a náklady za něj zanedlouho uhradil anonymní dárcé.

Na ostatních školách se účast ve školním stravování pohybovala mezi 76-94 % žáků. Přibližně 5-8 % žáků se na některých školách nestravovalo z ekonomických důvodů. ZŠ a MŠ Žinkovy měla všechny tyto žáky zajištěné a hrazené školní stravování prostřednictvím projektu Obědy dětem, což zajišťovalo rovný přístup ke kvalitnímu stravování pro všechny žáky bez ohledu na jejich sociální zázemí. ZŠ Kasejovice byla zapojena do projektu "Obědy do škol v Plzeňském kraji 2024-2025", ze kterého získala 104 286 Kč.

Projektová činnost byla na všech školách velmi intenzivní a přinášela významné finanční prostředky pro rozvoj vzdělávání. Většina škol se zapojovala do projektů financovaných z Operačního programu Jan Amos Komenský, zejména do projektu Šablony, který umožňoval financování vzdělávacích aktivit, nákup pomůcek a další vzdělávání pedagogů.

ZŠ a MŠ Spálené Poříčí aktivně využívala projekt Šablony J. A. Komenského. Škola pravidelně čerpá z dotačních titulů Plzeňského kraje zaměřeného na prevenci rizikového chování. V letních měsících probíhaly rozsáhlé opravy prostor financované zřizovatelem. ZŠ Nepomuk pokračovala v realizaci projektu OP JAK Šablony IV a pravidelně žádala Krajský úřad Plzeňského kraje o dotační program zaměřený na prevenci. Škola disponuje moderním technickým vybavením včetně 91 tabletů pro žáky. ZŠ Kasejovice realizovala nejvíce projektů – pokračovala v projektu "Škola pro všechny 1", získala 164 000 Kč na nákup 24 tabletů, zrealizovala mezinárodní projekt "Kasejovice-Zwiesel 2024" s podporou 60 000 Kč, projekt "Moje škola – bezpečné prostředí" (10 000 Kč), projekt "Poznáním k toleranci – Památník Tereziín" (20 000 Kč) a "Renovace povrchu a obložení školní tělocvičny" (300 000 Kč). Pro školní rok 2025/2026 škola podala žádosti na nový projekt "ZŠ Kasejovice – Šablony 2" (597 420,80 Kč). ZŠ a MŠ Žinkovy aktivně využívala projekt Obědy dětem a Šablony pro financování doučování a čtenářského klubu. Unikátním prvkem byl patronát žáků 9. tříd nad žáky mateřské školy. ZŠ Vrčeň spolupracovala s obcí Vrčeň, která zajistila rekonstrukci kotelny v hodnotě 488 673,83 Kč. ZŠ Mileč měla žákům 1. ročníku hrazené od zřizovatele veškeré nutné výdaje za pracovní sešity a pomůcky, což výrazně snižovalo finanční zátěž rodin.

Všechny školy účinně spolupracovaly se svými zřizovateli a s přidělenými finančními prostředky hospodařily maximálně úsporně. Roční náklady pro zákonné zástupce se dle vyjádření škol pohybovaly v 1. ročníku od 100 Kč do 930 Kč a ve vyšších ročnících od 300 Kč do 1000 Kč. Školy by potřebovaly pomoc s orientací v oblasti dotačních titulů, nastavení harmonogramů a řízení finančních správ pro ještě efektivnější využívání dostupných finančních zdrojů.

4.5.1. Vyjádření realizačního týmu MAP

Objektivní hodnocení škol z hlediska zajišťování rovných příležitostí není v současné situaci možné. Takové posouzení by vyžadovalo komplexní kvantitativní i kvalitativní výzkum zahrnující reprezentativní vzorek všech cílových skupin v každé škole. Realizační tým MAP se musel opřít pouze o rozhovory s řediteli škol a výpovědi členů pracovních skupin. Celkové hodnocení jednotlivých škol je proto nevyhnutelně povrchní a ovlivněné subjektivním pohledem vedoucích pracovníků, kteří za školu odpovídali.

Nesoulad mezi výsledky z dotazování ředitelů škol a výpověďmi členů pracovních skupin odhaluje zásadní problémy: absenci koncepčního přístupu k rovným příležitostem, nedostatečné strategické řízení a slabé pedagogické vedení. Propast mezi deklarovanými hodnotami ve strategických dokumentech škol (zejména ŠVP) a skutečnou každodenní praxí je markantní. V klíčových oblastech – spolupráce mezi školami, naplňování rovných příležitostí, inkluzivní vzdělávání a partnerství s rodiči – školy předkládají obecné, idealizované závěry, které neodpovídají realitě školního provozu.

Rovné podmínky ve vzdělávání zůstávají na periferii zájmu většiny škol v regionu. Důkazem je neexistence fondů pro sociálně znevýhodněné žáky, formálně zřízená, ale nedostatečně fungující školní poradenská pracoviště a příliš tradiční přístup k monitorování pokroků žáků a poskytování zpětné vazby. Asistenti pedagoga pracují bez jasně definovaných kompetencí a postrádají metodickou podporu ze strany vedení. Spolupráce mezi učiteli a asistenty závisí na dobré vůli jednotlivců, nikoli na systémovém řešení, což vede k tomu, že školy systematicky neidentifikují individuální potřeby žáků.

Z jednání pracovních skupin Moderní didaktické formy vedoucí k podpoře klíčových kompetencí a Rovné příležitosti vyplynula další závažná zjištění:

- Individualizaci a diferenciaci výuky není věnována dostatečná pozornost – individuální potřeby žáků nejsou systematicky zohledňovány.
- Sociálnímu a osobnostnímu rozvoji žáků se věnují pouze někteří učitelé individuálně, pokud to sami považují za důležité.
- Formativní hodnocení je tématem pro motivované pedagogy, ale nedaří se ho zavádět plošně. Učitelé s ním opět pracují pouze ve vlastních hodinách. V pedagogických sborech chybí zájem o tuto oblast i odborná diskuse.
- Role asistentů pedagoga není stále jasně vymezena – jejich postavení v pedagogickém sboru, spolupráce s učiteli ani podpora ze strany školy nejsou koncepčně řešeny. Školy systematicky nepracují na identifikaci individuálních potřeb žáků. Ačkoli spolupráce s odbornými pracovišti funguje, školní poradenská pracoviště nejsou vhodně organizována a učitelé necítí dostatečnou podporu.
- Pozitivním zjištěním je, že školy kladou větší důraz na prevenci rizikového chování.
- Učitelům chybí sdílená vize školy komunikovaná vedením. Situace je podle jejich slov bezbřehá – každý pedagog si stanovuje vlastní hranice a priority, ať už na úrovni třídy nebo vyučovacího předmětu.
- ŠVP zůstává mrtvým dokumentem. Ve skutečnosti značná část učitelů vyučuje podle učebnic, nikoli podle školního vzdělávacího programu.
- Spolupráce s externími partnery je často problematická – ať už jde o návaznost mezi MŠ a ZŠ, spolupráci s organizacemi mimo školu nebo koordinaci mezi prvním a druhým stupněm základní školy.
- Vedení škol nedostatečně pečuje o vztahy v pedagogickém sboru, mezi žáky ani o partnerství se zákonnými zástupci. Deklarovaná spolupráce ve skutečnosti často nefunguje.
- Pedagogičtí lídři se cítí izolováni. Částečnou možnost realizace jim nabízejí projekty typu Šablony, v jejichž rámci někteří experimentují například s tandemovou výukou.
- Absence sdílené vize vede k tomu, že v pedagogických sborech neexistuje shoda ani odborná diskuse o tom, jak vypadá kvalitní výuka. Jednotliví učitelé aplikují prvky kvalitní didaktiky ve svých hodinách izolovaně, bez systémové podpory.
- Přestože jsou ve školních dokumentech uvedeny vědomostní, dovednostní i postojoyé cíle, v praxi to nefunguje – například učitelé často nestanovují konkrétní cíle vyučovacích hodin.

4.5.2. Návrh opatření pro školy v oblasti zdravého a bezpečného klima a zajištění rovných příležitostí.

Na základě analytických zjištění a výstupů MAP ORP Nepomuk IV uvádíme konkrétní a reálně použitelné nástroje pro utváření školního klima, kde může každé dítě uspět. Vycházíme z toho, co už ve školách v našem regionu funguje dobře, a nabízíme osvědčené nástroje, které lze skutečně zavést s dostupnými zdroji. Nejde o teoretické vize, ale o praktická řešení ověřená v praxi českých škol.

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤE

Školní poradenské pracoviště je klíčovým pilířem pro zajištění rovných příležitostí. Právě zde se propojuje podpora žáků, spolupráce s rodiči i pedagogická pomoc učitelům. V našem regionu se podíl žáků s přiznanou potřebou podpůrných opatření pohybuje od 10 % až po 21 % na některých školách, což klade enormní nároky na kvalitu a dostupnost poradenských služeb.

Analýza současné situace ukazuje, že většina škol má aktivní spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry. ZŠ Nepomuk má od září 2024 školní psycholožku, byť jen jeden den v týdnu, což je významný krok správným směrem. ZŠ a MŠ Spálené Poříčí disponuje školním speciálním pedagogem a logopedem, což výrazně zvyšuje kvalitu podpory žáků. Výchovné poradkyně jsou na všech školách přítomny při jednáních s rodiči a OSPOD a aktivně spolupracují při řešení různých situací.

Přesto však existují významné překážky v zajištění kvalitní poradenské podpory. Dostupnost odborníků je v regionu velmi omezená, přičemž zvláště problematická je situace s PPP Klatovy, která v současnosti odmítá diagnostikovat žáky z některých lokalit. Školní psychologové a speciální pedagogové chybí na většině škol, a kapacita poradenských služeb neodpovídá reálným potřebám žáků. Když na některých školách má podpůrná opatření až 21 % žáků, je zřejmé, že jeden odborník na celou školu nestačí.

Pro včasné zachycení žáků potřebujících podporu lze využít jednoduché screeningové testy na čtenářskou a matematickou gramotnost, které jsou volně dostupné nebo levné. Test čtenářské gramotnosti lze získat zdarma na webu Národního pedagogického institutu. Sociometrický dotazník pomůže odhalit vztahy ve třídě a žáky v riziku izolace – stačí jednoduchá anketa mezi žáky. Dotazník školního klimatu pro žáky a rodiče lze vytvořit v Google Forms zdarma. Evaluační systém Moje škola 21 od České školní inspekce je zdarma dostupný všem školám.

Portfolio žáka, které už využívá ZŠ Mileč, dokumentuje pokrok dítěte v čase – stačí složka s vybranými pracemi, testy a sebehodnocením žáka. Screening by se měl provádět při nástupu do školy, na konci prvního pololetí prvního ročníku a při přechodu na druhý stupeň. Tyto nástroje nevyžadují speciální vzdělání a může je použít běžný učitel.

Individuální vzdělávací plán by měl být praktickým dokumentem, nejen papírem do šuplíku. Osvědčuje se využití jednoduché šablony, která obsahuje konkrétní cíle (co má žák umět), metody (jak ho budeme učit), odpovědnosti (kdo co udělá) a termíny kontroly (kdy vyhodnotíme pokrok). Plán pedagogické podpory pro žáky s menšími obtížemi je ještě jednodušší a nevyžaduje diagnostiku z poradny.

Případové konference, kdy se sejdou všichni pracující se žákem – učitelé, asistent, rodiče, případně odborník z poradny – umožňují sdílet informace a domluvit společný postup. Stačí jedna hodina jednou za čtvrtletí. Deník práce s žákem, který vedou asistenti na ZŠ Vrčeň a Spálené Poříčí, pomáhá sledovat pokrok a sdílet informace – může mít formu jednoduchého sešitu nebo sdíleného dokumentu.

Program Zipyho kamarádi, který využívají někteří vyučující prvního stupně téměř na všech základních školách nabízí jednoduché aktivity pro budování vztahů ve třídě. Jako logické řešení se tedy nabízí zařazení tohoto programu do školního vzdělávacího programu tak, aby se stal pevnou součástí vzdělávacího kurikula. Komunitní kruh, kdy třída sedí v kruhu a sdílí, řeší konflikty nebo plánuje, lze zařadit pravidelně například ve třídách I. stupně každé pondělí a pátek. Vytvoří se tak prostor pro hodnocení vztahů či učebních pokroků. Třídnické hodiny zaměřené na vztahy, emoce a řešení konfliktů jsou důležitou součástí školní výuky. Relaxační techniky jako vědomé dýchání nebo krátká relaxace pomáhají žákům se zklidnit – učitel se je může naučit na krátkém kurzu nebo z online návodů.

Vrstevnická mediace, kdy vybraní žáci pomáhají řešit konflikty mezi spolužáky, funguje na mnoha českých školách. Žáci potřebují základní výcvik, který může zajistit školní psycholog, metodik prevence nebo externí lektor. Kroužek sociálních dovedností pro žáky s obtížemi v kontaktu vede speciální pedagog nebo vyškolený učitel.

Memorandum o spolupráci mezi školou a pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně-pedagogickým centrem definuje, jak často se budou konat konzultace, jak bude probíhat komunikace a kdo je kontaktní osoba. Pravidelné konzultační hodiny odborníka z poradny přímo ve škole, například jednou měsíčně, výrazně zlepší dostupnost. Online konzultace přes Teams nebo Zoom umožní rychlou radu bez nutnosti cestovat.

Společné vzdělávání pedagogů a odborníků z poradny, kdy odborník vede workshop přímo ve škole na téma, které škola řeší, je efektivnější než posílat jednotlivé učitele na kurzy. Regionální síť školních psychologů a speciálních pedagogů s pravidelnými setkáními umožní sdílet zkušenosti a řešit společné problémy.

Informační brožury o podpůrných opatřeních psané srozumitelně pomáhají rodičům pochopit, co znamená například PO 2. stupně. Stačí jednostránkový leták. Pravidelné konzultace s rodiči o pokroku dítěte, ideálně jednou za měsíc alespoň krátce, zajistí kontinuitu. Workshopy pro rodiče na témata jako "Jak pomoci dítěti s učením" nebo "Jak zvládat obtížné chování" dávají praktické návody – může vést školní psycholog nebo pozvaný odborník.

Skupiny rodičů se stejnými problémy, například rodičů dětí s ADHD, poskytují vzájemnou podporu a praktické rady. Stačí se sejít jednou za měsíc ve škole. Domácí návštěvy u rodin, které do školy nechodí, pomáhají pochopit jejich situaci – provádí je speciální pedagog nebo metodik prevence.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Kvalitní spolupráce s rodiči je klíčem k úspěchu každého žáka. Když škola a rodina táhnou za jeden provaz, dítě má mnohem větší šanci na úspěch. Výzkumy dlouhodobě ukazují, že zapojení rodičů do vzdělávání je silnějším prediktorem úspěchu žáka než socioekonomický status rodiny. Přesto na většině škol v našem regionu nejsou rodiče bráni jako partneři, ale spíše jako návštěvníci, kteří přijdou dvakrát až třikrát ročně na třídní schůzku.

Analýza současné situace odhaluje velké rozdíly mezi školami. ZŠ Vrčeň má vzorovou spolupráci s rodiči, kdy rodiče aktivně participují na dílnách, jarmarcích a dokonce vedou některé zájmové kroužky. Škola je zapojena do projektu Rodiče vítáni. Tato intenzivní spolupráce vytváří silné komunitní pouto a rodiče se cítí být skutečnou součástí školy. ZŠ Mileč okamžitě řeší problémy s rodiči, což předchází eskalaci konfliktů a buduje důvěru. Většina škol pořádá společné akce jako Vánoční tvoření nebo Slavnost slabikáře, které jsou příjemným zpestřením, ale nestačí k vytvoření skutečného partnerství.

Komunikace školy s rodiči obecně však probíhá na podprůměrné úrovni, zejména v rámci neefektivně vedených třídních schůzek, kde většinou mluví jen učitel a rodiče pasivně poslouchají. Školy nemají mechanismy, kterými by se snažily spolupráci s rodiči systematicky zlepšit. Učitelé shodně uvádějí, že například v oblasti rozvoje gramotností považují za jednu z hlavních překážek nedostatečnou podporu ze strany rodiny, ale zároveň nedělají kroky k tomu, aby rodiče naučili, jak své děti podporovat.

Rodiče sociálně znevýhodněných žáků jsou často izolováni a mají nízkou informovanost o možnostech podpory, které škola i další instituce nabízejí. Jazyková bariéra u rodin s odlišným mateřským jazykem dále komplikuje komunikaci. Negativní předchozí zkušenosti některých rodičů se školským systémem vedou k nedůvěře a neochotě spolupracovat.

Transformace třídních schůzek z monologu na dialog se jeví jako první zásadní krok. Změna formátu znamená, že rodiče sedí v kruhu, ne v lavicích, a aktivně se zapojují do diskuse. Menší skupinky rodičů podle témat umožňují hlubší rozhovory. Zapojení rodičů do plánování akcí školy jim dává pocit spoluodpovědnosti. Každá třídní schůzka by měla začínat pozitivní zprávou o pokrocích dětí, ne seznamem problémů.

Posílení individuální komunikace je druhým pilířem. Pravidelné krátké zprávy o pokrocích dítěte, nejen o problémech, budují pozitivní vztah. Tyto zprávy mohou být jednoduché – krátký e-mail jednou za měsíc, kde učitel sdílí, v čem dítě udělalo pokrok, co se mu daří, čím překvapilo. Flexibilní konzultační hodiny, včetně večerních nebo online možností, umožňují rodičům s náročným pracovním režimem se setkat s učitelem. Uvítací dopisy pro rodiče prvňáčků vytváří první pozitivní dojem. Osobní pozvánky rodičů do výuky, kde mohou vidět své dítě v akci, jsou silným nástrojem budování důvěry.

Zlepšení informovanosti rodičů vyžaduje srozumitelné informační materiály o podpůrných opatřeních psané jazykem, kterému rozumí každý, ne plné odborných termínů. Překlad klíčových dokumentů pro rodiče s odlišným mateřským jazykem je nutností, ne luxusem. Pravidelný newsletter školy s praktickými tipy, jak podporovat dítě doma, je užitečným nástrojem. Aktualizace a zpřehlednění webových stránek školy tak, aby rodiče snadno našli potřebné informace, je základem dobré komunikace.

Rodičovské kavárny jako neformální setkání s pedagogy v příjemném prostředí, možná s kávou a koláčem, kde se mluví o dětech, výchově a vzdělávání bez formálního rámce, vytváří prostor pro budování vztahů. Workshopy pro rodiče na témata jako "Jak podporovat dítě v učení", "Jak nastavit hranice" nebo "Jak mluvit s dítětem o problémech" dávají rodičům konkrétní nástroje.

Společné projektové dny rodičů a dětí, kdy společně tvoří, objevují nebo sportují, posilují rodinné vztahy a zároveň propojují školu s rodinami. Zapojení rodičů do mimoškolních aktivit, například jako vedoucí kroužků nebo doprovod na výletech, využívá jejich dovednosti a zájem. Podpora rodičů sociálně znevýhodněných žáků vyžaduje individuální přístup. Konzultace v domácím prostředí, kde se rodič cítí bezpečně, mohou odhalit překážky, které ve škole nejsou vidět. Vrstevnická podpora, kdy zkušení rodiče mentorují nové, zejména ty, kteří sami nemají dobré vzdělání nebo zkušenosti se školou, je velmi efektivní.

Spolupráce se sociálními pracovníky pomáhá řešit komplexní problémy rodin. Informace o možnostech finanční podpory, jako je projekt Obědy dětem nebo dotace na pomůcky, by měly být aktivně nabízeny, nejen pasivně dostupné. Budování důvěry je dlouhodobý proces. Dny otevřených dveří kdykoliv během roku, nejen jednou ročně, signalizují otevřenost školy. Rodiče jako hosté při běžné výuce, nejen při slavnostních akcích, vidí reálný život školy. Společné akce zaměřené na poznávání a zábavu, nejen na výkon a hodnocení, vytváří pozitivní emocionální vazbu.

ASISTENT PEDAGOGA

Asistenti pedagoga jsou nepostradatelní pro zajištění individuální podpory žáků se speciálními potřebami. Jejich efektivní spolupráce s učiteli rozhoduje o úspěchu inkluze. V našem regionu má většina škol dostatek asistentů podle potřeb žáků, což je velmi pozitivní zjištění. Přesto však existují významné rozdíly v kvalitě jejich práce a spolupráce s učiteli.

ZŠ a MŠ Žinkovy vyniká nadprůměrným platovým ohodnocením asistentů na úrovni 16 900 Kč za plný úvazek, což je nejvíce v regionu a odráží se to v kvalitě uchazečů o tyto pozice. ZŠ Vrčeň má asistenta v každé třídě, což umožňuje flexibilní podporu všech žáků, nejen těch s diagnostikovanými potřebami. Asistenti zde vedou deníky o žácích, které jsou k dispozici celému pedagogickému sboru, což zajišťuje kontinuitu péče a sdílení informací.

Přesto však komunikace mezi učiteli a asistenty není vždy dobře nastavena. Na ZŠ Spálené Poříčí byla tato potřeba identifikována na pedagogické radě a škola hledá řešení, včetně zájmu o exkurzi nebo stáž ve vzorové škole. Chybí jasné vymezení rolí a odpovědností – není vždy jasné, co je úkol učitele a co asistenta, což může vést ke konfliktům nebo naopak k tomu, že některé úkoly zůstávají neudělané.

Platové ohodnocení je na některých školách nízké, například na ZŠ Mileč činí průměrná mzda asistenta pouze 9 500 Kč za plný úvazek, což při běžných částečných úvazcích znamená velmi nízký příjem. Nedostatečná metodická podpora asistentů je další problém – asistenti často pracují bez supervize a nemají prostor sdílet své zkušenosti a problémy. Získávání nových asistentů je obtížné, protože většinu zájemců odradí platové podmínky, pouze částečný úvazek a nutnost doplnění kurzu asistenta pedagoga.

Pracovní smlouva by měla jasně definovat, co je úkol asistenta a co učitele. Inspirací je ZŠ Žinkovy, kde jsou podmínky komunikace přímo ve smlouvě. Týdenní schůzka učitele a asistenta každé pondělí na 15 minut umožní naplánovat týden. Denní krátké konzultace před vyučováním a o přestávkách, byť jen 5 minut, řeší aktuální situace. Vzájemnou spolupráci může usnadnit i sdílený plánovací dokument v Google dokumentech, kde společně plánují a zapisují pozorování, zajistí sdílení informací. Deník asistenta, který používají někteří asistenti pedagoga na ZŠ Vrčeň a na ZŠ a MŠ Spálené Poříčí, dokumentuje práci s žáky – může to být jednoduchý sešit nebo tabulka. Portfolio asistenta s použitými materiály a reflexí slouží pro sdílení dobré praxe. Tyto nástroje jsou jednoduché a nevyžadují speciální technologie. Jako klíčové se ukazuje komplexní nastavení systému podpory ve škole týkající se spolupráce jednotlivých aktérů v rámci podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vstupní školení pro nové asistenty pokrývající základy práce může zajistit škola sama, pokud má zkušené asistenty, nebo využít kurz od Národního pedagogického institutu. Mentoring nového asistenta zkušeným kolegou po dobu prvních tří měsíců zajistí plynulý start. Pravidelná setkání asistentů ve škole jednou měsíčně umožní sdílet zkušenosti a řešit problémy. Územní síťování asistentů v rámci pravidelných setkání cca jednou za tři měsíce poskytující prostor pro výměnu zkušeností a prostor pro rozšiřování odborných kompetencí se osvědčilo v MAP ORP Nepomuk IV. Specializační kurzy pro práci s konkrétními obtížemi, které realizuje NPI nebo Krajské centrum vzdělávání v Plzni zvyšují kompetence asistentů pedagoga. Stáže ve vzorových školách jako ZŠ Černice přinášejí inspiraci.

Tandemová výuka, kdy učitel a asistent společně vedou výuku, má různé formy: jeden učí a druhý podporuje (nejběžnější), třída rozdělena na (dvě) skupiny. Vyžaduje společné plánování a vzájemnou důvěru. Osvědčuje se postupné zavádění od nejjednodušší formy. Reflexe po hodině, kdy si řeknou co fungovalo a co příště jinak, je klíčová. Videonahrávka hodiny s analýzou pomáhá vidět, co by se dalo zlepšit.

Dotazník pro učitele pracující s asistentem zjišťuje kvalitu spolupráce. Sebehodnocení asistenta podle kritérií podporuje reflexi. Pozorování práce asistenta se zpětnou vazbou od vedení školy jednou za pololetí poskytuje konstruktivní rady. Portfolio asistenta slouží jako podklad pro hodnocení. Odměňování podle kvality, nejen délky praxe, motivuje. Kariérní postup na pozici senior asistenta nebo koordinátora vytváří perspektivu.

MODERNÍ DIDAKTICKÉ METODY

Moderní svět vyžaduje od žáků mnohem více než jen zapamatované znalosti. Potřebují umět kriticky myslet, spolupracovat, komunikovat a řešit problémy. Tradiční frontální výuka, kde učitel mluví a žáci poslouchají, tyto dovednosti nerozvíjí. Moderní didaktické metody jako projektové učení, kooperativní výuka, zážitkové učení nebo učení venku aktivizují žáky a rozvíjejí jejich klíčové kompetence pro život ve 21. století.

V našem regionu již jednotliví učitelé úspěšně zavádějí nové metody. Projektové učení, kde žáci pracují na reálných problémech, kooperativní výuka, kde spolupracují ve skupinách, učení hrou, které motivuje a zapojuje všechny, jsou na našich školách běžnou praxí. Školy využívají moderní technologie jako tablety, interaktivní tabule a vzdělávací roboty. Někteří vyučující na 1.stupni ZŠ a MŠ Spálené Poříčí zařazují do výuky prvky Hejného matematiky a program Zipyho kamarádi, který buduje pozitivní vztahy ve třídě. Školní knihovna v ZŠ Nepomuk pomáhá podporovat nejen čtenářskou gramotnost žáků, ale také se aktivně podílí na podpoře školní kultury.

Nové metody však nejsou začleněny do dokumentů škol, zejména do školních vzdělávacích programů. Zůstávají záležitostí jednotlivých nadšených učitelů, místo aby byly systémovou součástí výuky. Většinou stále chybí systematické sdílení dobré praxe mezi učiteli – co funguje v jedné třídě, zůstává neznámé v jiné. Formativní hodnocení, které poskytuje žákům průběžnou zpětnou vazbu a pomáhá jim učit se, není plně využíváno. Nedostatečná podpora kritického myšlení u většiny žáků znamená, že žáci umí odpovídat na otázky, ale neumí je klást.

V ZŠ Spálené Poříčí třetí rok s úspěchem implementují Učitelskou kavárnu. Jedná se o pravidelné neformální setkání jednou za 3 měsíce, kde učitelé sdílejí úspěšné aktivity, problémy a řešení, vytváří prostor pro vzájemné učení. Vzájemné hospitace mezi učiteli, kdy jeden učitel pozoruje výuku kolegy a následně společně reflektují, co fungovalo a proč, jsou velmi efektivní formou profesního rozvoje. Ve školách jsou však aplikovány velmi sporadicky. Sdílení materiálů a scénářů na společné platformě, například na Google Disku, patří k osvědčeným postupům. Ve školách si však upevňuje místo velmi pozvolna.

Školení celého pedagogického sboru, nejen jednotlivců, vytváří společný jazyk a přístup. Společná školení pro celé týmy, jak to udělala ZŠ Kasejovice se slovním hodnocením na prvním stupni, zajišťují, že všichni učitelé mají stejné informace a mohou se vzájemně podporovat. Praktické workshopy zaměřené na konkrétní metody, například na facilitaci diskuse nebo na vedení projektového vyučování, dávají učitelům konkrétní nástroje. Mikroškolení, kdy učitel učí učitele během patnácti minut na pedagogické radě o nějaké metodě nebo nástroji, který používá, je efektivní a časově nenáročný.

Začlenění metod do běžné výuky začíná pilotními projekty v jednotlivých třídách, kde učitel vyzkouší novou metodu a vyhodnotí její efektivitu. Dokumentace úspěšných aktivit prostřednictvím fotografií, videí nebo písemných záznamů slouží jako inspirace pro ostatní. Reflexe a vyhodnocení s žáky, kdy se žáků ptáme, co se jim líbilo, co se naučili, co bylo těžké, poskytuje cennou zpětnou vazbu. Prezentace rodičům, například na třídní schůzce nebo na webu školy, informuje rodiče o tom, jak se jejich děti učí, a

buduje jejich důvěru v moderní metody.

Revize školního vzdělávacího programu a začlenění osvědčených metod do něj zajistí, že moderní přístupy nejsou výjimkou, ale standardem. Vytvoření metodických příruček pro jednotlivé předměty s konkrétními scénáři a návody usnadní práci učitelů. Standardy pro využívání technologií definují, kdy a jak používat tablety, interaktivní tabule nebo vzdělávací software.

Rozvoj klíčových kompetencí vyžaduje systematický přístup. Projektové vyučování napříč předměty, kdy například projekt o vodě zahrnuje přírodovědu, český jazyk, matematiku i výtvarnou výchovu, ukazuje žákům propojení znalostí. Kritické myšlení se rozvíjí prostřednictvím systematických otázek a diskusí, kdy učitel neříká odpovědi, ale vede žáky k tomu, aby je sami objevili. Spolupráce prostřednictvím pravidelné skupinové práce učí žáky vyjednávat, hledat kompromisy a společně dosahovat cílů.

Učení venku a zážitkové učení přináší autentické zkušenosti. Program "Učíme se venku" s pravidelnými hodinami v přírodě, například matematika venku, čtení v parku nebo přírodověda v lese, motivuje žáky a propojuje učení s reálným světem. Školní zahrady jako učební prostředí umožňují pozorovat růst rostlin, ekosystémy a koloběh přírody. Exkurze s návazností na učivo, nejen jako zábava, ale jako integrální součást výuky, prohlubují porozumění.

Formativní hodnocení jako nástroj učení vyžaduje školení pedagogů v metodách jako jsou průběžné testy, kvízy, diskuse nebo pozorování. Sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků, kdy žáci hodnotí svou vlastní práci nebo práci spolužáků podle jasných kritérií, rozvíjí jejich schopnost reflexe. Portfolia žáků, jak je využívá ZŠ Mileč po celou dobu vzdělávání, dokumentují pokrok a růst. Slovní hodnocení na prvním stupni poskytuje žákům konkrétní informace o tom, co se jim daří a v čem mohou růst.

Dlouhodobým cílem je transformace výuky od transmisivní, kdy učitel předává informace, k aktivizující, kdy žák aktivně objevuje a konstruuje znalosti. Žák jako aktivní účastník, ne pasivní příjemce, se ptá, zkoumá, experimentuje a tvoří. Propojení všech předmětů s reálným životem ukazuje žákům, proč se učí a jak mohou znalosti využít. Individualizace podle potřeb a tempa žáků respektuje, že každý je jiný a potřebuje jiný přístup.

Inovace hodnocení klade důraz na pokrok, nejen na výsledek. Hodnotíme, jak daleko žák pokročil od začátku, nejen kde je teď. Hodnocení procesů, nejen produktů, znamená, že hodnotíme, jak žák přemýšlel, jak spolupracoval, jak řešil problémy, nejen konečný výsledek. Zapojení žáků do hodnocení prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného hodnocení je rozvíjí schopnost reflexe a kritického myšlení.

Digitální transformace využívá umělou inteligenci jako nástroj pro personalizaci, kdy každý žák dostává úkoly přizpůsobené jeho úrovni a potřebám. Online platformy pro sdílení a spolupráci umožňují žákům pracovat společně i mimo školu. Hybridní formy výuky kombinující prezenční a online prvky přinášejí flexibilitu. Digitální portfolia žáků dokumentují jejich pokrok a jsou snadno přístupná rodičům i učitelům.

VIZE ŠKOLY

Škola bez jasné vize je jako loď bez kormidla. Vize dává směr, motivuje tým a pomáhá rozhodovat v každodenních situacích. Sdílená vize spojuje pedagogy, rodiče i žáky a vytváří pocit sounáležitosti a společného cíle. Když všichni vědí, kam škola směřuje a proč, mohou lépe pochopit jednotlivá opatření a rozhodnutí a aktivně se podílet na jejich naplňování.

Analýza situace v našem regionu ukázala, že většina škol neměla/nemá jasně formulovanou vizi. Vize uvedená v školním vzdělávacím programu nebyla srozumitelná a realistická, často se jednalo jen o obecné

fráze bez konkrétního obsahu. Pedagogové se s touto vizí neidentifikovali, protože nebyli zapojeni do její tvorby a necítili ji jako svou. Vize se neaktualizovala na základě shody pedagogického sboru, ale zůstávala statickým textem. Školy absenci vize nepocítovaly jako problematickou, protože si neuvědomovaly její význam.

Důsledky absence vize jsou vážné. Nesystematický rozvoj školy znamená, že se věci dějí náhodně, podle toho, kdo zrovna má nápad nebo kde se objeví dotace. Náhodné zavádění inovací bez jasného směru vede k fragmentaci a neefektivitě. Nízká motivace pedagogů vyplývá z toho, že nevidí smysl a směr své práce. Slabá identifikace s školou znamená, že učitelé vnímají školu jen jako zaměstnavatele, ne jako komunitu, ke které patří.

Klíčovým úspěchem projektu MAP ORP Nepomuk IV je zahájení dialogu o vizi školy. Facilitovaná setkání celých pedagogických sborů, umožnilo vtáhnout do diskuze nejen ředitele škol, ale i její pedagogické případně nepedagogické pracovníky školy. Diskuse o hodnotách a prioritách školy pomocí otázek jako "Co je pro nás důležité?", "Jakou školu chceme?", "Co by měli naši žáci umět, když odejdou z naší školy?" odhalila společné hodnoty.

Některé mateřské a základní školy provedly analýzu současného stavu a identifikovaly silné stránky školy, které chtějí rozvíjet, slabé stránky, které chtějí zlepšit, příležitosti v okolí škol, které mohou využít, a hrozby, kterým musí čelit. Identifikace silných stránek k rozvoji, například rodinné atmosféry malé školy nebo úspěšné spolupráce s rodiči, ukázala, na čem školy mohou stavět. Na mnoha školách proběhla s podporou MAP samotná tvorba vize participativním způsobem, která rozproudila hlubší diskuzi nejen nad konečným zněním vize, nad strategickými cíli a akčními kroky, které povedou k jejich naplnění, ale také nad zásadními otázkami týkajícími se vzdělávání ve 21. století.

Dlouhodobým cílem MAP je, aby vize nebyla jen papír, ale živá součást každodenního života školy. Vize viditelná ve škole prostřednictvím nástěnek, plakátů, na webu školy a v dokumentech připomíná všem, kam směřujeme. Pravidelné připomínání a diskuse, například na začátku každé pedagogické rady krátká připomínka vize a reflexe, jak se nám daří ji naplňovat, udržuje vizi živou. Rozhodování podle vize, kdy při každém důležitém rozhodnutí se ptáme "Je to v souladu s naší vizí?", zajišťuje konzistenci.

Pravidelná aktualizace vize je nutností. Roční vyhodnocení pokroku na konci školního roku reflektuje, čeho jsme dosáhli a co se nám nedařilo. Úpravy podle zkušeností znamenají, že vize není dogma, ale živý dokument. Zapojení nových pedagogů do diskuse o vizi zajišťuje, že se s ní ztotožní. Kultura sdíleného vedení znamená, že vedení školy není jen o řediteli. Distribuce odpovědnosti, kdy jsou různé oblasti rozvoje školy svěřeny různým lidem, využívá potenciálu celého týmu.

Foto: Archiv MAS

5. STRATEGICKÁ ČÁST

5.1. Vize

Školy mají jasně formulované koncepce a realistické strategie rozvoje, které jejich pracovníci sdílejí a naplňují.

Stanovují vize a cíle, identifikují podmínky potřebné pro jejich dosažení, priority a kroky, které vedení a pedagogický sbor plánují učinit pro dosažení vytyčených cílů v souladu se zásadami vzdělávání a s přípravou žáků na budoucnost a na uplatnění v praxi.

Své strategie aktivně komunikují s rodiči, zřizovateli a všemi klíčovými aktéry vzdělávání a usilují o jejich zpětnou vazbu.

5.2. Priority a cíle MAP

Kapitola popisuje navržené priority a cíle, jež byly definovány především na základě výstupů z pracovních skupin a rozhovorů s řediteli škol a SWOT3 analýz.

Priorita 1 je zaměřena na **vizi škol** jako sdílenou představu o podstatných záměrech školy a základní stavební kámen její proměny. Ve 4 cílech je postupně věnována pozornost tvorbě vize na všech úrovních. Důraz je kladen na zapojení zřizovatelů do celého procesu strategického plánování.

Priorita 2 je věnována **efektivnímu vzdělávání a osobnostnímu rozvoji pedagogických pracovníků** a dalších aktérů ve vzdělávání. Tato priorita č. 2 vychází z předpokladu, že opatření v prioritě č. 1 budou postupně úspěšně implementována. Obě priority mají společně silnou vazbu.

Priorita 3 řeší **infrastrukturu** ve vzdělávání a dostatek pomůcek, adekvátních pro dnešní měnící se potřeby společnosti a všech účastníků ve vzdělávání.

Foto: Archiv MAS

5.2.1. Rozpis priorit a cílů

Tabulka č.14: Tvorba a sdílení vize škol, cíl 1.1

Priorita 1	Tvorba a sdílení vize škol
Cíl 1.1	Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji. Aktivní zapojení zřizovatelů do tvorby vize a koncepce školy.
<i>Popis cíle 1.1</i>	Zřizovatelé mají představu o směřování školy z krátkodobého i dlouhodobého hlediska. Podporují vedení školy ve strategickém řízení a plánování a ve zlepšení kvality vzdělávání v území. Podpora investic do školských zařízení, vybavení a pomůcek vytváří synergii se zaváděním nových metod a didaktických postupů. Je nastavena užší spolupráce škol a obcí/zřizovatelů.
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů Strategické plánování a řízení ve školách Předškolní vzdělávání
<i>Indikátory</i>	Počet zřizovatelů, kteří se zapojí do tvorby vize. Počet škol, kteří organizují pravidelné setkávání se zřizovatelem.

Tabulka č.15: Tvorba a sdílení vize škol, cíl 1.2

Priorita 1	Tvorba a sdílení vize škol
Cíl 1.2	Rozvinuté strategické řízení a plánování ve školách
<i>Popis cíle 1.2</i>	Ve vzdělávacích zařízeních působí manažersky schopné vedení, jež chápe potřebu strategicky plánovat.
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Vazba napříč všemi opatřeními.
<i>Indikátory</i>	Počet aktivit podporujících strategické plánování a řízení rozvoje vzdělávání. Počet praktických workshopů, jak napsat a implementovat strategii. Počet nově vzniklých strategií rozvoje a řízení škol v ORP (jednotlivé zařízení)

Tabulka č.16: Tvorba a sdílení vize škol, cíl 1.3

Priorita 1	Tvorba a sdílení vize škol
Cíl 1.3	Systematická podpora a rozvoj kompetencí řídicích pracovníků ve školách a školských zařízeních.
<i>Popis cíle 1.3</i>	Vedení škol je vzděláno v manažerských schopnostech, které si dále prohlubuje. Využívá diagnostiku organizace, nastavuje řídicí mechanismy tak, aby řízení bylo efektivní vertikálně i horizontálně. Je nastaven systém komunikace a vedení školy kontinuálně pracuje se sborovou. Ve školách vládne příznivé klima a kultura školy je všeobecně sdílena a přijímána všemi pracovníky, dalšími aktéry vzdělávání a veřejností.
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Vazba napříč všemi opatřeními.
<i>Indikátory</i>	Počet aktivit pro posílení vedení týmů. Počet škol, jejichž vedení se účastní aktivit v oblasti pedagogického leadershipu. Počet škol a zařízení se změnou koncepce v oblasti person. a týmové Počet škol, které zavedly ucelený systém hodnocení.

Tabulka č.17: Efektivní vzdělávání, cíl 2.1

Priorita 2	Efektivní vzdělávání a rozvoj potenciálu pedagogických pracovníků v kontextu specifik a potřeb škol v území
Cíl 2.1	Připravenost systému, otevřenost změnám, nové paradigma vzdělávání
<i>Popis cíle 2.1</i>	Ve vzdělávacích institucích vládne partnerská atmosféra, vedení i pedagogové reflektují svoje silné a slabé stránky a omezení či příležitosti dané školy a jsou proaktivní ve vztahu k rozvoji vzdělávání. Díky kvalitním manažerským a komunikačním kompetencím vedení škol, učitelů a zapojením rodičů ve spolupráci s dalšími organizacemi je podporováno vyšší přijetí odpovědnosti na všech stranách vzdělávacího procesu. Vzdělávání se více zaměřuje na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život, je kladen důraz na spolupráci. Učitelé ve výuce využívají formativní přístup, k práci přistupují holisticky.
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů Strategické plánování a řízení ve školách

Tabulka č.18: Efektivní vzdělávání, cíl 2.2

Priorita 2	Efektivní vzdělávání a rozvoj potenciálu pedagogických pracovníků v kontextu specifik a potřeb škol v území
Cíl 2.2	Osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků, expertů a dalších pracovníků působících ve vzdělávání a výchově, zvýšení prestiže pedagogické profese, podmínky pro rozvoj odborné specializace
<i>Popis cíle 2.2</i>	Pedagogičtí pracovníci využívají pro svůj profesní a osobnostní rozvoj efektivní nástroje-supervizi, mentoring, koučing a další metody a postupy. Díky stabilizaci osobnostní a emoční složky efektivnějšímu zvládnutí emocí budou mít pracovníci prostor i motivaci pro práci s novými trendy ve výuce a pro analýzu potřeb žáků a dalších partnerů ve vzdělávání. Výsledky jejich práce jsou prezentovány všemi dostupnými metodami publicity, čímž dochází k lepšímu mediálnímu obrazu a zvýšení prestiže pracovníků ve vzdělávání. Celkově se zlepšuje wellbeing pedagogů i žáků.
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Vazba napříč všemi opatřeními.
<i>Indikátory</i>	Počet hodin pro využití efektivních nástrojů osobnostního rozvoje Podíl škol využívající supervizi, mentoring, koučing Počet aktivit meziškolní spolupráce ve vzdělávání pedagogů

Foto: Archiv MAS

Tabulka č.19: Efektivní vzdělávání, cíl 2.3

Priorita 2	Efektivní vzdělávání a rozvoj potenciálu pedagogických pracovníků v kontextu specifik a potřeb škol v území v oblasti rozvoje klíčových kompetencí ve vzdělávání
Cíl 2.3	Vzdělávání v nových trendech a moderních postupech v oblasti pedagogiky a souvisejících oblastech
<i>Popis cíle 2.3</i>	Školy v území poskytují odpovídající vzdělání díky připravenosti učitelů a dalších osob ve vzdělávání, kteří cíleně pracují na zvyšování svých didaktických a metodických kompetencí. Aktivně vyhledávají a rozvíjí didaktické postupy s ohledem na požadavky každého dítěte a žáka (učební typ, volba vhodného učebního stylu různorodost forem a metod)
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Vazba napříč všemi opatřeními.
<i>Indikátory</i>	Počet vzdělávacích aktivit pro pedagogy, které mají přímou vazbu na klíčové kompetence a rovné příležitosti Počet exkurzí a aktivit pro sdílení příkladů dobré praxe s přímou vazbou na povinná i volitelná opatření Podíl škol využívající nové metody a formy ve výuce. Počet škol zapojených do platforem MAP

Foto: Archiv MAS

Tabulka č.20: Rovné příležitosti ve vzdělávání, cíl 2.4

Priorita 2	Individualizace vzdělávání a rozvoj potenciálu dětí, žáků a účastníků vzdělávání
Cíl 2.4	Úspěch pro každého žáka – podpora motivace ke vzdělávání, osobnostnímu růstu a pozitivnímu přístupu k životu
<i>Popis cíle 2.4</i>	V regionu jsou zajištěny podmínky pro maximální rozvoj potenciálu každého žáka s ohledem na jeho specifické potřeby s největším možným uplatněním individuálního přístupu ze strany všech aktérů vzdělávání, aby každé dítě-žák mohlo zažít úspěch. K rozvoji potenciálu každého žáka jsou využívány nástroje identifikace osobnostních a vzdělávacích předpokladů a aplikace získaných výstupů v praxi (bilanční diagnostika, rozvoj sebereflexe od mateřské školy, rozvoj gramotností – finanční, mediální prevence patologických jevů a závislostí)
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Vazba napříč všemi opatřeními.
<i>Indikátory</i>	Počet vzdělávacích akcí pro asistenty pedagoga Počet programů a akcí na podporu inkluze Podíl škol s pro inkluzivními opatřeními a nastavenými rovnými příležitostmi

Tabulka č.21: Rozvoj infrastruktury vzdělávání, cíl 3.1

Priorita 3	Rozvoj infrastruktury vzdělávání
Cíl 3.1	Zlepšení stavu budov a venkovních prostor
<i>Popis cíle 3.1</i>	Proces vzdělávání probíhá v bezpečném, bezbariérovém, energeticky efektivním, motivujícím a blízkém prostředí, které příjemným a funkčním designem respektuje nejnovější poznatky vědy (materiály, technologie, barvy, teplota, přiměřenost věku, hygienické zásady, rozmanitost a specifičnost potřeb s ohledem na environmentální přístup k prostředí, ve kterém je vzdělávání realizováno a poskytováno.
<i>Vazba na opatření (témata)</i>	Cíl má vazbu na všechna povinná i volitelná opatření.
<i>Indikátory</i>	Počet škol, kde dojde ke zlepšení infrastrukturní základny

Strategický rámec MAP je pravidelně aktualizován. Po celou dobu je jeho platná verze zveřejněna na www.masnepomucko.cz v sekci MAP, kde ho mohou aktéři v území průběžně připomínkovat prostřednictvím elektronické adresy pavlina.jandosova@masnepomucko.cz.

Poslední aktualizace Strategického rámce MAP proběhla 10.12.2025 a týkala se doplnění v tabulce investičních priorit. Změny oproti minulé verzi jsou vyznačeny barevně (žlutě podbarveny). Dokument je dostupný [zde](#).

5.3. Soulad investičních potřeb

Součástí dokumentů MAP je **seznam** investičních priorit. Do seznamu investičních priorit jsou zahrnuté pouze takové aktivity, které směřují k naplnění alespoň jedné priority či cíle MAP ORP Nepomuk IV uvedené v předchozích kapitolách Strategického rámce.

Prioritizace témat při posouzení souladu pro intervence z IROP a OP JAK

V seznamu investičních priorit jsou uvedeny aktuální projektové záměry, které se MŠ, ZŠ, ZUŠ a organizace zájmového a neformálního vzdělávání rozhodly spolu se zřizovatelem zařadit do Strategického rámce. Projektové záměry zařazované do tabulek jsou během realizace projektu MAP postupně doplňovány v rámci půlročního cyklu aktualizací Strategického rámce. Záměry v tabulce jsou uvedeny v podobě aktuální k datu schválení této verze Strategického rámce Řídícím výborem. Prioritizace jednotlivých záměrů je dle rozhodnutí Řídícího výboru MAP ze dne 4.6. 2025 stanovena na základě připravenosti záměru k realizaci včetně zajištění potřebného spolufinancování a s ohledem na oblasti nyní podporovatelné z IROP v aktuálním programovém období.

Dne 4.6.2025

Mgr. Pavlína Jandošová, předsedkyně ŘV MAP

Foto: Archiv MAS

6. AKČNÍ PLÁNY NA ŠKOLNÍ ROK 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028

6.1. Roční akční plán na školní rok 2025/2026

Vzdělávací akce – Participativní tvorba vize		
(Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji)		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti tvorby vize	
	Počet škol s vizí	
	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací instituce na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem školám, zařízením	1 měsíc před konáním akce a poté 5 dní před akcí	Realizační tým MAP

Foto: Archiv MAS

Pravidelné schůzky ředitelů škol se zřizovatelem

(Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji)

Typ aktivity	Aktivita škol ve spolupráci s MAP	
Zdroj financování	Vlastní zdroje	
Předpokládané náklady	300 Kč/schůzka	
Indikátor	Počet uskutečněných setkání	
	Počet škol se zapojením zřizovatele do strategického plánování	
	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací instituce na území ORP Nepomuk vč. Volnočasových zařízení	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 – srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, dohoda o tématu a místu konání	1 x za pololetí	Ředitel školy/realizační tým MAP
Upřesnění času a místa	Týden před setkáním	Ředitel školy/Realizační tým MAP

Aktivačně motivační akce na téma nové pojetí vzdělávání

(Cíl: 2. Opatření: 2.1. Připravenost systému, otevřenost změnám, nové paradigma vzdělávání)

„PŘÍLEŽITOST“

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	8 000 Kč/aktivita	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ, MŠ, ZUŠ v oblasti nového pojetí vzdělávání	
	Počet zapojených škol	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP

Supervize a koučování pro učitele škol		
(Cíl: 2. Opatření: 2.2. Osobnostní rozvoj pedagogů a pracovníků ve vzdělávání, podmínky pro rozvoj odborné specializace) „PŘÍLEŽITOST“		
Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	4 500 Kč/aktivita	
Indikátor	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
	Počet supervizí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám	měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám	1 měsíc před konáním akce	Realizační tým MAP

Vzdělávací aktivity na rozvoj čtenářské gramotnosti		
(Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech v oblasti pedagogiky)		
Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti čtenářské gramotnosti	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích akcí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám/zájemcům	1 měsíc před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity na rozvoj matematické gramotnosti		
(Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech v oblasti pedagogiky)		
Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti matematické gramotnosti	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích akcí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám/zájemcům	1 měsíc před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity v oblasti managementu		
(Cíl: 1. Opatření: 1.3. Komplexní vzdělávání vedení škol a vzdělávacích zařízení v oblasti managementu)		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtu v jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet vzdělávacích akcí	
	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací zařízení na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem vzdělávacím institucím	1 měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	Realizační tým MAP

Vzdělávací aktivity pro rozvoj rovných příležitostí

(Cíl: 2. Opatření: 2.4. Úspěch pro každého žáka – podpora motivace ke vzdělávání, osobnostnímu růstu a pozitivnímu přístupu k životu

„PŘÍLEŽITOST“

Typ aktivity	Aktivita spolupráce škol a MAP	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtu v jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet setkání	
	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací zařízení na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2025 - srpen 2026	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	RT MAP
Rozeslání pozvánek všem vzdělávacím institucím	1 měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	RT MAP

Schválen Řídicím výborem MAP dne 29.8.2025

Foto: Archiv MAS

6.2. Roční akční plán na školní rok 2026/2027

Vzdělávací akce – Participativní tvorba vize		
(Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji)		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti tvorby vize	
	Počet škol s vizí	
	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací instituce na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem školám, zařízením	1 měsíc před konáním akce a poté 5 dní před akcí	Realizační tým MAP

Pravidelné schůzky ředitelů škol se zřizovatelem		
(Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji)		
Typ aktivity	Aktivita škol ve spolupráci s MAP	
Zdroj financování	Vlastní zdroje	
Předpokládané náklady	300 Kč/schůzka	
Indikátor	Počet uskutečněných setkání	
	Počet škol se zapojením zřizovatele do strategického plánování	
	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací instituce na území ORP Nepomuk vč. Volnočasových zařízení	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, dohoda o tématu a místu konání	1 x za 6 měsíců	Ředitel školy/realizační tým MAP
Upřesnění času a místa	Týden před setkáním	Ředitel školy/Realizační tým MAP

Aktivačně motivační akce na téma nové pojetí vzdělávání

(Cíl: 2. Opatření: 2.1. Připravenost systému, otevřenost změnám, nové paradigma vzdělávání)

„PŘÍLEŽITOST“

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	8 000 Kč/aktivita	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ, MŠ, ZUŠ v oblasti nového pojetí vzdělávání	
	Počet zapojených škol	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem školám	1 měsíc před konáním akce	Realizační tým MAP

Supervize a koučování pro učitele škol

(Cíl: 2. Opatření: 2.2. Osobnostní rozvoj pedagogů a pracovníků ve vzdělávání, podmínky pro rozvoj odborné specializace)

„PŘÍLEŽITOST“

Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	4 500 Kč/aktivita	
Indikátor	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
	Počet supervizí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám	měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity na rozvoj čtenářské gramotnosti

(Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech v oblasti pedagogiky)

Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti čtenářské gramotnosti	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích akcí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám/zájemcům	1 měsíc před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity na rozvoj matematické gramotnosti

(Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech v oblasti pedagogiky)

Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti matematické gramotnosti	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích akcí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám/zájemcům	1 měsíc před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity v oblasti managementu		
(Cíl: 1. Opatření: 1.3. Komplexní vzdělávání vedení škol a vzdělávacích zařízení v oblasti managementu)		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtu v jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet vzdělávacích akcí	
	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací zařízení na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem vzdělávacím institucím	1 měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	Realizační tým MAP

Vzdělávací aktivity pro rozvoj rovných příležitostí		
(Cíl: 2. Opatření: 2.4. Úspěch pro každého žáka – podpora motivace ke vzdělávání, osobnostnímu růstu a pozitivnímu přístupu k životu „PŘÍLEŽITOST“		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce škol a MAP	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtu v jednotlivých vzdělávacích akcích	
Indikátor	Počet setkání	
	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací zařízení na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	září 2026 – srpen 2027	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	RT MAP
Rozeslání pozvánek všem vzdělávacím institucím	1 měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	RT MAP

Schválen Řídicím výborem MAP dne 29.8.2025

6.3. Roční akční plán na školní rok 2027/2028

Vzdělávací akce – Participativní tvorba vize		
(Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji)		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti tvorby vize	
	Počet škol s vizí	
	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací instituce na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem školám, zařízením	1 měsíc před konáním akce a poté 5 dní před akcí	Realizační tým MAP

Pravidelné schůzky ředitelů škol se zřizovatelem		
(Cíl: 1. Opatření: 1.1 Spolupráce zřizovatele se školou na jejím rozvoji)		
Typ aktivity	Aktivita škol ve spolupráci s MAP	
Zdroj financování	Vlastní zdroje	
Předpokládané náklady	300 Kč/schůzka	
Indikátor	Počet uskutečněných setkání	
	Počet škol se zapojením zřizovatele do strategického plánování	
	Počet zapojených vzdělávacích zařízení	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací instituce na území ORP Nepomuk vč. Volnočasových zařízení	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, dohoda o tématu a místu konání	1 x za 6 měsíců	Ředitel školy/realizační tým MAP
Upřesnění času a místa	Týden před setkáním	Ředitel školy/Realizační tým MAP

Aktivačně motivační akce na téma nové pojetí vzdělávání		
(Cíl: 2. Opatření: 2.1. Připravenost systému, otevřenost změnám, nové paradigma vzdělávání)		
„PŘÍLEŽITOST“		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	8 000 Kč/aktivita	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ, MŠ, ZUŠ v oblasti nového pojetí vzdělávání	
	Počet zapojených škol	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem školám	1 měsíc před konáním akce	Realizační tým MAP

Supervize a koučování pro učitele škol		
(Cíl: 2. Opatření: 2.2. Osobnostní rozvoj pedagogů a pracovníků ve vzdělávání, podmínky pro rozvoj odborné specializace)		
„PŘÍLEŽITOST“		
Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	4 500 Kč/aktivita	
Indikátor	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
	Počet supervizí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám	měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity na rozvoj čtenářské gramotnosti

(Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech v oblasti pedagogiky)

Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti čtenářské gramotnosti	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích akcí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr lektora a místa konání	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám/zájemcům	1 měsíc před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity na rozvoj matematické gramotnosti

(Cíl: 2. Opatření: 2.3. Vzdělávání v nových trendech a postupech v oblasti pedagogiky)

Typ aktivity	Aktivita škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtů jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy ZŠ v oblasti matematické gramotnosti	
	Počet pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích akcí	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny MŠ, ZŠ na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	Vedení škol
Rozeslání pozvánek všem školám/zájemcům	1 měsíc před konáním akce	Vedení škol

Vzdělávací aktivity v oblasti managementu		
(Cíl: 1. Opatření: 1.3. Komplexní vzdělávání vedení škol a vzdělávacích zařízení v oblasti managementu)		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtu v jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet vzdělávacích akcí	
	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací zařízení na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	Realizační tým MAP
Rozeslání pozvánek všem vzdělávacím institucím	1 měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	Realizační tým MAP

Vzdělávací aktivity pro rozvoj rovných příležitostí		
(Cíl: 2. Opatření: 2.4. Úspěch pro každého žáka – podpora motivace ke vzdělávání, osobnostnímu růstu a pozitivnímu přístupu k životu „PŘÍLEŽITOST“		
Typ aktivity	Aktivita spolupráce škol a MAP	
Zdroj financování	Vlastní zdroje/dotační programy/státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Na základě rozpočtu v jednotlivých vzdělávacích akcí	
Indikátor	Počet setkání	
	Počet zapojených škol	
	Počet účastníků	
Subjekty, které plánují realizovat opatření	Všechny vzdělávací zařízení na území ORP Nepomuk	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	Termín	Odpovědnost
Realizace	Září 2027 – srpen 2028	Všechny MŠ, ZŠ a ZUŠ na území ORP Nepomuk
Harmonogram, téma, výběr místa konání, lektora	Průběžně dle potřeby	RT MAP
Rozeslání pozvánek všem vzdělávacím institucím	1 měsíc před konáním akce a týden před konáním akce	RT MAP

Schválen Řídícím výborem MAP dne 29.8.2025

7. Implementace, monitorování a vyhodnocení realizace MAP

7.1. Monitorování a vyhodnocení realizace MAP

Nejcennější zpětnou vazbou se staly živé reakce účastníků vzdělávacích setkání, autentické komentáře a podněty vzešlé z diskusí v pracovních skupinách i od dalších zapojených aktérů. O skutečném úspěchu projektu svědčila především aktivní účast na jednáních pracovních skupin a pravidelných setkáváních ředitelů mateřských a základních škol. Ještě výmluvnější byl pak zájem o pokračování – jak diskusních platforem, tak dalších rozvojových aktivit a společných projektů.

- Formální monitorování a vyhodnocování realizace MAP probíhalo systematicky prostřednictvím: Čtvrtletních monitorovacích zpráv předkládaných Ministerstvu školství ČR jako řídicímu orgánu Operačního programu Jan Amos Komenský v podobě Zpráv o realizaci a Žádostí o platbu
- Průběžných a závěrečných evaluačních zpráv MAP

7.2. Publicita projektu

O projektu informujeme především prostřednictvím Facebooku Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku. Tato stránka slouží jako hlavní komunikační kanál, kde pravidelně zveřejňujeme pozvánky na semináře a další vzdělávací akce. Po každé události přinášíme zpětnou vazbu formou fotografií a reportáží, aby měla veřejnost přehled o tom, co se skutečně děje.

Kromě sociálních sítí publikujeme informace o průběhu MAP IV na webových stránkách MAS svatého Jana z Nepomuku. Oslovujeme také čtenáře regionálního tisku – Nepomuckých a Kasejovických novin, Žinkovského zpravodaje a Spálenopoříčského zpravodaje. Díky této kombinaci online i tiskových médií se snažíme oslovit co nejširší spektrum veřejnosti a udržovat transparentní komunikaci o aktivitách projektu.

- [Webové stránky Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku](#)
- [Facebookové stránky Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku](#)

Foto: Archiv MAS

7.3. Nejvýznamnější přínosy

V MAPu IV jsme navázali na předchozí úspěšný model, kdy jsme nechali pracovní skupiny a klíčové aktéry rozhodovat o podobě, tématech vzdělávání a výběru lektorů. To, že jsme reagovali na jejich aktuální potřeby se odrazilo ve vysoké účasti na vzdělávacích akcích. Díky aktivnímu zapojení členů pracovních skupin jsme dokázali identifikovat ve školách další lídry a zapojit je do činnosti projektu.

Na setkáních věnovaných tvorbě vize se velmi osvědčila přítomnost facilitátorky a metodičky. Její osoba má přesah nejen do sféry neformálního vzdělávání, ale i do sféry koučování/mentoringu a strategického řízení a plánování.

Za nejúspěšnější z hlediska rozvoje vzdělávání v území i u vedení škol považujeme aktivity Participativní tvorba vize, Podpora škol v plánování a další aktivity na podporu manažerských kompetencí ředitelů škol. Díky nim se vedení jedné třetiny škol pustilo aktivně do tvorby vize školy a strategického plánu. Největší dopad na žáky měl bezesporu projekt Čtení – nejlepší učení a přidružené aktivity na rozvoj čtenářské gramotnosti, které díky motivovaným učitelům zapojeným do projektu probíhají ve výuce v průběhu celého školního roku. V dlouhodobém horizontu se osvědčuje pravidelné setkávání ředitelů a školních metodiků prevence spolu se zástupci odborné i veřejné sféry nad tématy týkajícími se bezpečného a zdravého klima ve školách.

Jako velmi aktuální se ukázalo proškolení skupiny asistentů pedagoga v oblasti nenásilné komunikace a respektujícího přístupu a následné sdílení zkušeností s implementací získaných dovedností v rámci platformy Podpůrná skupina pro asistenty pedagoga.

Dlouhodobě úspěšná byla supervizní setkání, díky nimž se pedagogové napříč školami seznámili s aspekty supervizní práce, což pro převážnou většinu účastníků bylo úplně nové téma. V současné době již několik škol využívá supervizi ke zlepšení kvality své práce.

8. Závěr

Hlavním přínosem projektu MAP je budování a rozvoj udržitelného systému komunikace a spolupráce mezi aktéry, kteří ovlivňují vzdělávání v území. Za celou dobu trvání projektu MAP, který v území funguje již osmým rokem, se potkala a seznámila řada pedagogů a dalších aktérů na různých úrovních, kterých se problematika vzdělávání dotýká. Do té doby se učitelé většinou neznali se svými kolegy z okolních škol. Své každodenní potíže i dlouhodobější problémy řešili izolovaně. Neměli příležitost se společně potkávat, sdílet s vyměňovat si dobré zkušenosti. V průběhu realizace projektu se začali setkávat v rámci různých akcí a diskuzních platform, vzdělávali se v oblastech, které je zajímají a vyměňovali si své zkušenosti. Měli příležitost diskutovat na témata týkající se regionálního školství i nového paradigmatu vzdělávání. Zjistili, že příležitostí k rozvoji školství v území je mnoho a že vzdělávání na místní úrovni mohou ovlivnit vzájemnou spolupráci a snahou aktivně se na změnách podílet.

Doufejme, že vzniklá partnerství a započaté strategické plánování ve školách napomohou zkvalitňování vzdělávání v místních mateřských a základních školách, ale také k řízenému rozvoji dalších služeb na podporu vzdělávání dětí a mládeže.

